Any 36.—Núm. 18.767.—Preu: 15 centims

ABONAMENTS

Països convent postal, id. ... ... 18'— »
Altres països, id. ... ... — ... 30'— »
Barcelona, mes ... ... 3'50 Ptes.
Catalunya i territoris de la República, trimestre ... ... 10'— »
América llatina i Portugal, trimestre... 12'— »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

BARCELONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 560, 1.er — TELEFON 11430
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER DE BARBARÀ, 11 I 13. — TELEFON 19603

Dimarts, 9 d'octubre de 1934

EL TEMPS Pressió al nivell de la mar: 758'5 milímetres. Temperatura actual: 19'3 graus. Humitat relativa: 70 per cent. Velocitat del vent: 4 quilòmetres per hora, del nord nord-est. Visibilitat horitzontal, en promedi: 12 quilòmetres. Estat del cel: 3/10 d'Acu. i C. . En les darreres 24 hores: Temperatura màxima: 24'3 graus. Temperatura mínima: 15'8 graus. Recorregut del vent: 147 quilòmetres. Precipitació: 1 litre per metre quadrat. Insolació en el dia d'abir: 9 hores 42 minuts.

Les conseqüències de la crisi del primer d'octubre

Una nit tràgica per a Catalunya

Dissabte, dia 6 d'octubre, el President de la Generalitat, a un quart de nou del vespre, proclamava l'Estat Català dintre la República Federal Espanyola. A les sis del matí, esgotada la resistència, la Generalitat capitulava i el President i els Consellers, amb el President i els diputats del Parlament català que s'hi trobaven, es lliuraren a l'exèrcit

Pocs moments després capitulava l'Ajuntament, i eren detinguts l'Alcalde i els regidors de la majoria. El Conseller Dencàs, que dirigia la resistència a l'edifici de Governació, també capitulà i desaparegué amb algunes de les persones que l'acompanyaven

La lluita a la ciutat costà més de 40 morts i més de 300 ferits

A Girona i Lleida la topada amb les tropes ocasionà nombroses baixes

Diumenge a Barcelona continuà la lluita en les zones extremes. Ahir hi hagué alguna alarma

El coronel Giménez Arenas ocupa la presidència de la Generalitat i el tinent coronel Martínez Herrero ocupa l'Alcaldia de Barcelona

El tinent coronel d'Intendència Martínez Herreros, que ocupa l'Alcaldia de Barcelona, surt de l'Ajuntament acompanyat dels senyors Duran i Ventosa, de la Lliga, i Matheu, radical

La plaça de la República ocupada per les tropes. A la façana de la Casa de la Ciutat es veuen els senyals de la batalla

Els nostres lectors hauran de perdonar-nos les deficiències que presenta aquest número de LA PUBLICITAT. Les circumstàncies excepcionals en què ha hagut d'ésser escrit i compost no ens han permès fer altra cosa

La protesta iniciada a Catalunya, secundant el moviment suscitat per la solució donada a la darrera crisi ministerial, ha motivat tràgics esdeveniments la ressenya objectiva dels quals va a continuació.

***Sigui el que sigui el criteri* que es pugui formar en aquests moments de passió i de dolor, lealment ningú no podrà dubtar que la protesta obeïa a la convicció de servir els interessos de la República i de Catalunya.**

No és hora de judicar; esperem que els esperits hagin recobrat l'equanimitat indispensable per parlar dels fets transcendentals esdevinguts, i evitem qualsevol comentari que avui podria semblar injust o perillós, donada la justificada tensió de les hores presents.

La jornada del divendres

A primeres hores de divendres començaren de circular per tota la ciutat comissions d'obrers que invitaven botigues, tallers i fàbriques a plegar, i a mig matí l'atur era complet. Els tramvies i autobusos que havien sortit, uns obeint les invitacions; altres pels obstacles trobats a la via o bé per les coaccions de què eren objecte, hagueren de deturar-se primer i tornar a les cotxeres tot seguit. Alguns tramvies foren objecte d'intents d'incendi, però el foc fou apagat tot seguit. Al carrer de Salmerón, d'uns trets engegats per la guardia civil, resultaren dos ferits, Alfons Rafa i Hernández, de 26 anys, i Joaquim Llobera, de 40.

— A migdia els carters i la resta del personal de Correus abandonaren el Palau de Comunicacions. Es practicaren detencions. Pararen també els Metros.

— Uns grups, al carrer de Barbarà, on es troba el dipòsit dels diaris de Madrid, cremaren els exemplars de "A B C", "El Debate", "Informaciones" i "La Nación". També en foren cremats a les Rambles.

— Els trens arribaren a l'hora de l'itinerari i sortiren normalment. Però el ràpid de Madrid no va poder passar de Vilanova. Els correus de Madrid i València foren deturats a Garraf, i els dos lleugers de Tarragona, a Sant Vicenç. El de Sevilla es quedà a Tarragona. Altres trens també foren deturats.

Els expressos de València i Madrid sortiren al vespre amb moltes dificultats i pocs viatgers. Els Ferrocarrils de Catalunya secundaren l'atur.

També es declararen en vaga els obrers del repartiment de gasolina. Les autoritats reorganitzaren el servei.

— El senyor Carreres i Ponç, delegat de l'Estat en els serveis no traspassats, visità el comissari d'Ordre Públic, senyor Coll i Llach. Parlamen molt perquè, digué el senyor Coll, són molt amics i ho serien sempre.

— El senyor Dencàs rebé els periodistes a dos quarts de dues de la tarda. Negà que s'hagués instaurat enlloc el comunisme llibertari, que—digué—si així fos, no duraria cinc minuts.

— L'anarquista Durruti fou detingut.

— A la tarda un grup anà a fer tancar el Banc Vitalici. Hi hagué una discussió, sonaren uns trets i resultà mort Miquel Passoles i ferit Miquel López Citarda.

Un fragment de la fatana de l'estatge del C. A. D. C. I. després del bombardejament

— Uns grups trencaren els vidres de can Segura, al passeig de Gràcia.

— De "La Vanguardia", al carrer de Pelayo, un grup feu sortir el director i l'administrador. La força pública dissolgué els coaccionadors.

— Es clausurà el Circol Tradicionalista.

— Al vespre s'organitzà una manifestació que anà a la plaça de la República. Portava dues pancartes "L'Aliança Obrera" i "Exigim la República Catalana", i demanaren armes. La manifestació es dissolgué sense cap incident.

— El senyor Carreres Ponç tingué una conferència d'una hora amb el general Batet, i després comunicà amb Madrid. No volgué dir res del tractat als periodistes.

— A la nit l'autoritat governativa procedí a la requisa d'autos.

A LA GENERALITAT

Divendres al matí, a les deu, es reuní el Consell del Govern de la Generalitat, sense que fos possible obtenir informació del que s'havia tractat. A les dues, des de la Presidència, el President Companys parlà per ràdio. Digué les següents paraules:

"El Govern de la Generalitat de Catalunya, davant l'expectació i la inquietud que produeix en el poble la situació general a Espanya, ha de dir: Que no li estranya aquesta expectació, però, cal que no es desbordi amb aldarulls ni violències de cap mena ni amb iniciatives fora del seu comandament.

El Govern es fa càrrec de les seves responsabilitats i del seu deure i en cada moment marcarà la direcció dels esdeveniments, amb l'assistència i la disciplina del poble, que el Govern ha de conservar, per a la millor eficiència en defensa de les llibertats de Catalunya i de les essències democràtiques de la República.

El Govern espera i confia que no es veurà en el deure d'haver d'imposar la seva autoritat, perquè la confiança que el poble li té, és garantia plena de la seva conducta. Cada dues hores, i sempre que faci falta, el Govern, per mitjà de la ràdio, es comunicarà amb els ciutadans.

En el moment d'ara, el Govern demana i exigeix de tothom que, en abstenir-se d'actes i gestos que puguin pertorbar la vida de Catalunya, estigui amatent a la seva veu.

Salut, catalans!"

El coronel d'Intendència Jiménez Arenas, que ocupa la presidència de la Generalitat

LA SESSIO DEL PARLAMENT

El divendres, tal com s'havia anunciat, es reuní el Parlament de Catalunya. Gairebé totes les minories hi eren representades per tots els diputats. S'esperava, donades les circumstàncies, conèixer notícies de Madrid i la declaració que faria el govern.

En nom del Govern s'aixecà el Conseller de Finances senyor Martí Esteve i pronuncià les següents paraules:

"El Govern de la Generalitat, vistes les circumstàncies actuals per les quals travessa el règim i que els esdeveniments que hi podrien haver, necessiten la màxima atenció per part del govern, aquest ha cregut convenient dirigir-se a la Cambra per demanar als senyors Diputats que vulguin aixecar la sessió d'avui.

EL PRESIDENT DE LA CAMBRA, senyor CASANOVES, pregunta als senyors diputats si acorden aixecar la sessió, i vist que aquest assenteixen, el senyor CASANOVES declara aixecada la sessió.

Són dos quarts de sis de la tarda, i, per tant, la sessió ha durat tan sols cinc minuts justos.

Després de la sessió del Parlament, els Consellers es dirigiren a la Generalitat, on continuaren arribant notícies del curs de la vaga. Una comissió d'Aliança Obrera, que dirigia la manifestació que havia arribat a la plaça de la República, va pujar a veure el President. Els comissionats foren Víctor Colomer i Helios Gómez. Al cap de poc, dos quarts de set de la tarda, l'emissora de ràdio transmetia el discurs següent del President Companys:

Catalans: Repetint les indicacions que he fet quan ho parlat abans, torno a recomanar i requereixo els ciutadans perquè guardin la màxima serenitat i control en aquests moments d'enorme transcendència. El Govern de Catalunya, que segueix minut per minut el moviment

Les forces de l'exèrcit després de la caiguda del govern de la Generalitat

Un canó a l'embocadura del carrer de Fivaller

Els Mossos d'esquadra que defensaven la Generalitat són conduïts, presoners

Les que em demanen més

Ben torrades, molt suaus, i amb gust d'ou i mantega, les Galetes Chiquilin agraden a tothom i tenen arreu un consum intens. Agraden tant a la mainada com a les persones grans.

CHIQUILIN

PAQUET DE 200 GRAMS: UNA PESSETA

Saboregeu, demés, les Galetes Maria Artiach, diferents de les altres Maries.

ARTIACH

produït arreu de les terres d'Espanya, fa el que ha de fer i farà el que calgui segons millor convingui en cada moment, als ideals que representa, de profunda catalanitat i d'autèntic republicanisme.

Comprenem els vostres impacients anhels i recaptem la confiança del poble nacionalista i republicà de Catalunya. És necessari abstenir-se de violències, que el Govern es veuria en el dolorós deure de reprimir, i de transtorns i aldarulls que treurien eficàcia al gest que cada hora demani, de cara als postulats impresos en el fons de la nostra ànima i a les oportunitats generals que el Govern és l'únic de poder apreciar.

Catalans: El Govern us demana altre cop serenitat i atenció. **Molta serenitat i compte i extremada atenció.**

Per Catalunya, per la República i per la Llibertat.

A L'AJUNTAMENT

Durant les reunions que la nit de dijous a divendres se celebraren a la Generalitat i de les quals ja donàrem compte en la nostra edició anterior, a l'Ajuntament estigueren reunits en sessió permanent el Consell de Govern i la majoria dels Consellers per tal de seguir els esdeveniments que s'anaven succeint. **A primeres hores de la matinada es retiraren els Consellers municipals, a excepció de l'alcalde, senyor Pi i Sunyer, i els Consellers de Serveis Públics, senyor Ventós, i de Circulació, senyor Bernades, els quals passaren la nit en llurs respectius despatxos.**

A mitja tarda l'alcalde de Barcelona, senyor Carles Pi i Sunyer, es traslladà a la Generalitat, des d'on pronuncià per ràdio el següent discurs:

"Barcelonins: En aquesta hora en la qual tots els ciutadans han de sentir més forta que mai la responsabilitat de llur deure, l'Alcaldia de Barcelona, en nom de la ciutat i d'acord amb el Govern de la Generalitat de Catalunya, ha de dirigir-se als barcelonins per anunciar-los que han estat preses les mesures necessàries per assegurar el proveïment de la ciutat i l'exercici dels serveis públics més assencials, ensems que exhortar-los perquè prestin la seva cooperació en aquesta obra de suprem interès ciutadà.

Problemes com els de proveïments, neteja, enllumenat, enterraments i altres, interessen a tots per igual, perquè en el cas d'interrompre's serien tots els barcelonins que patirien del collapse de la vida ciutadana. És per això que l'Ajuntament, en estreta i contínua collaboració amb la Generalitat, ha pres les mesures adients, i anuncia que els mercats estaran oberts al públic a les hores de costum, que podran prestar-se normalment les operacions de venda i queviures, que es practicarà la recollida d'escombraries i conducció de cadàvers, en fi, que s'han pres i es prendran totes les mesures que calguin per a assegurar l'execució d'aquestes necessitats essencials de la vida ciutadana i garantir la seguretat d'aquells que les exerceixin, en la certesa, però, que tindrà la millor garantia de la seva execució en la collaboració de tots els barcelonins.

S'ha indicat especialment a tots els pobles dels voltants de Barcelona que no posin cap dificultat al pas dels carros i vehicles que transportin queviures, i particularment verdures i llet a la nostra ciutat.

En donar aquestes notícies i fer aquesta exhortació als ciutadans de Barcelona, l'Alcaldia **confia que tots sabran comprendre el propòsit que la inspira,** i que no mancarà l'indispensable suport de la cooperació ciutadana per a dur a compliment les mesures que, per assegurar la continuïtat de la vida de la ciutat, han pres, en bé de tots, el Govern de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona. Així ho esperem de la democràcia barcelonina."

La jornada del dissabte

— El sometent patrullà per la ciutat tota la nit i escorcollà els transeünts.

— A primeres hores de la matinada foren detinguts elements de la Fai, que havien entrat als sindicats clausurats. Hi hagué alguns tiroteigs.

— Uns faistes es refugiaren a un terrat davant l'església de Santa Madrona. Els trets tocaven el campanar i queien al carrer. La força pública tirotejà el campanar i detingué el sagristà, que tenia una arma vella i inútil. També foren detinguts dos capellans i deu individus que es trobaven en una acadèmia d'instrucció militar.

— L'atur s'intensifica als trens i se suprimeixen del tot. A les estacions hi havia uns rètols que deien: "No hi ha tren".

— L'atur fou complet arreu; les botigues i mercats estigueren oberts de set a nou del matí. La gent es proveïa abundantment, però a la tarda s'obriren els "colmados", que estigueren oberts fins a les deu com de costum.

— El conseller de Governació, senyor Dencàs, féu una allocució per ràdio al migdia, dient que havent-hi hagut incidents amb la Fai, ocupava militarment la ciutat i castigaria amb tota energia els que no acatessin les ordres de la Generalitat.

— Al migdia quedaren emplaçades algunes ametralladores a la plaça de Catalunya. Guàrdies de seguretat guardaven les cantonades de la plaça. La circulació era lliure.

— Els Mossos d'Esquadra quedaren de servei a la zona de la Generalitat des de la Casa de Correus fins a les Rambles i carrer de Fiveller.

— 65 detinguts passaren a la presó. El general Batet sortí a passejar en auto per la ciutat amb el seu Estat Major.

— Una delegació de la Unió Democràtica de Catalunya visità el conseller de Governació a les dues de la tarda.

— A primeres hores de la tarda ocuparen els carrers forces d'Estat Català.

— L'Aliança Obrera ocupà a la tarda l'edifici del Portal de l'Àngel.

Per davant de la Generalitat desfilaren dotze camions del Prat i altres pobles de la comarca. A les Rambles i altres carrers patrullaven forces catalanes. A Governació s'arborà la bandera de l'estel, però després el President ordenà que fos substituïda per la de la Catalunya autònoma.

L'expectació era enorme arreu per sentir la paraula del *President*. Els paràgrafs més enèrgics del seu parlament foren rebuts amb ovacions delirants. Fou detingut un individu anomenat Arcadio de Larea Bargallo que s'apuntava els números dels autos dels consellers, del president i altres autoritats.

—La ràdio anuncià que el President parlaria a les vuit. La plaça de la República s'omplí de gom a gom per sentir-lo.

—Una manifestació de l'Aliança Obrera recorregué a la tarda els carrers, en nombre d'uns cinc mil individus, i tornaren després al seu domicili social.

A LA GENERALITAT

Dissabte, al matí, a la Generalitat hi havia extraordinària animació de diputats i personalitats polítiques. Al migdia el secretari senyor Alavedra va manifestar als periodistes que no hi havia cap notícia important a comunicar.

El senyor Alavedra va dir que el Consell havia estat reunit tota la nit, i que aquell matí seguia reunit, per tal de conèixer tots els esdeveniments.

A la galeria gòtica s'assegurava que el senyor Maura havia arribat a Barcelona i que s'havia reunit amb el senyor Azaña en un hotel de la ciutat.

El senyor Companys i Martí Esteve anaren, al migdia, a Governació, a entrevistar-se amb el senyor Dencàs. El senyor Badia també es dirigí a Governació, en assabentar-se que el senyor Dencàs no era a la Generalitat.

* * *

A la tarda el moviment per totes les dependències de la Generalitat era molt important. **Nombrosos grups es dirigiren a la Presidència per tal de rebre ordres.** A les cinc van arribar l'alcalde senyor Pi i Sunyer, i els regidors senyors Ventós i Escofet.

Després de conferenciar a la presidència, es dirigiren tot seguit a l'Ajuntament.

En aquella hora, requerits pel secretari senyor Alavedra, els periodistes es retiraren de la Generalitat.

A L'AJUNTAMENT

A primeres hores del matí es reintegraren a l'Ajuntament els consellers que havien passat la nit a llurs domicilis.

Al migdia, l'alcalde senyor Pi i Sunyer va rebre la visita del coronel senyor Valdés, agregat militar a l'ambaixada de Mèxic a Madrid, el qual li va expressar el seu agraïment per la representació que l'Ajuntament va trametre a l'enterrament del capità de l'exèrcit mexicà senyor Xavier Argüelles i Castillo, pilot que va morir dijous en un accident d'aviació.

També va rebre la visita dels senyors Rodergas Deportós i David Ferrer, que anaven acompanyats del senyor Combes, delegat de la Fira de Tolosa del Llenguadoc a Barcelona, els quals s'acomiadaren d'ell abans de sortir cap a aquella ciutat, per tal d'assistir a la inauguració de la seva Fira. L'alcalde els va lliurar una carta de salutació i una bandera de Barcelona.

LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA

A dos quarts de nou fou convocada urgentment sessió extraordinària en vista dels esdeveniments. Una vegada reunits tots els consellers municipals el senyor Escofet, president de l'Assemblea, va declarar oberta la sessió. Hi havia als escons de costum tota la Comissió de Govern, a excepció del senyor Massip, que es trobava a la Generalitat.

Seguidament fou llegida una proposició d'adhesió a la Generalitat i al seu Govern subscrita per tots els regidors de la majoria.

Enmig de gran expectació el senyor Pi i Sunyer la defensà breument fonamentant-la en la necessitat de solidaritzar-se amb el Govern de la Generalitat, defensor en aquells moments de la llibertat i de l'autonomia. Reclamà per al Consell de Govern tota la responsabilitat per aquell acte.

El senyor Duran i Ventosa digué que els moments no eren per a entaular polèmiques ni fer discursos que no convencerien els uns ni els altres, sinó a fer una declaració.

I solament declarà que no podien votar una proposició d'adhesió a un moviment que consideraven equivocat, i no volien compartir cap responsabilitat del que passés.

Després de rectificar l'alcalde i el representant de la Lliga, fou votada nominalment la proposició i aprovada per vint-i-dos vots a favor de la majoria i vuit en contra, de la Lliga. A la sessió no hi assistí públic donades les circumstàncies.

LA PROCLAMACIÓ DE L'ESTAT CATALÀ

A la Plaça de la República s'anaven congregant nombrosos grups. La ràdio havia anunciat que, dintre poca estona, el President Companys parlaria des del balcó de la Generalitat.

A un quart de nou, aclamat entusiàsticament, el senyor Companys acompanyat dels Consellers i algunes personalitats, va sortir al balcó i llegí les següents paraules:

A les 8'17 del vespre el President Companys, des del balcó de la Generalitat, pronuncià el següent discurs, que fou radiat:

DISCURS DEL SR. COMPANYS

"Catalans!

Les forces monarquitzants i feixistes que d'un quant temps ençà pretenen trair la República, han assolit llur objectiu, i han assaltat el Poder.

Els partits i els homes que han fet públiques manifestacions contra les minvades llibertats de la nostra terra, els nuclis polítics que prediquen constantment l'odi i la guerra a Catalunya, constitueixen, avui, el suport de les actuals institucions.

Els fets que s'han produït donen a tots els ciutadans la clara sensació que la República, en els seus fonamentals postulats democràtics, es troba en gravíssim perill.

Totes les forces autènticament republicanes d'Espanya i els sectors socials avançats, sense distinció ni excepció, s'han alçat en armes contra l'audaç temptativa feixista.

La Catalunya liberal, demòcrata i republicana no pot estar absent de la protesta que triomfa per tot el país, ni pot silenciar la seva veu de solidaritat amb els germans que en les terres hispanes lluiten fins a morir per la llibertat i pel dret. Catalunya enlaira la seva bandera i crida tots al compliment del deure i a l'obediència absoluta al Govern de la Generalitat, que des d'aquest moment trenca tota relació amb les institucions falsejades.

En aquesta hora solemne, en nom del poble i del Parlament, el Govern que presideixo assumeix totes les facultats del Poder a Catalunya, proclama l'ESTAT CATALÀ de la República Federal Espanyola, i en establir i fortificar la relació amb els dirigents de la protesta general contra el feixisme, els invita a establir a Catalunya el Govern Provisional de la República, que trobarà en el nostre poble català el més generós impuls de fraternitat en el comú anhel d'edificar una República Federal lliure i magnífica.

El Govern de Catalunya estarà en tot moment en contacte amb el poble. Aspirem a establir a Catalunya el reducte indestructible de les essències de la República. Invito tots els catalans a l'obediència al Govern i a què ningú no desacati les seves ordres. Amb l'entusiasme i la disciplina del poble, ens sentim forts i invencibles. Mantindrem a ratlla qui sigui; però cal que cadascú es contingui subjectant-se a la disciplina i a la consigna dels dirigents. El Govern, des d'aquest moment, obrarà amb energia inexorable perquè ningú no tracti de pertorbar ni pugui comprometre els patriòtics objectius de la seva actitud.

Catalans! L'hora és greu i gloriosa. L'esperit del President Macià, restaurador de la Generalitat, ens acompanya. Cadascú al seu lloc i Catalunya i la República al cor de tots.

¡Visca la República i visca la Llibertat!

El parlament va ésser rebut amb una gran ovació.

DISCURS DE VENTURA GASSOL

A continuació, el senyor Gassol va pronunciar el següent discurs:

Catalans! Ja haveu sentit l'honorable President de la Generalitat, Lluís Companys. Les seves paraules tenen un eco històric que ens recorda que ell és digne successor de l'immortal Francesc Macià i fidel continuador de la seva història de gestes glorioses i de sacrificis, exemplars al servei de Catalunya, de la República i de la Llibertat.

Jo, ara, en nom del Govern, us demano que us escampeu per Barcelona i per Catalunya a portar la bona nova històrica de la proclamació de l'"Estat Català" en la República Federal d'Espanya.

Assistiu les forces del Govern de Catalunya i ajudeu-les a imposar l'ordre, que avui més que mai, és indispensable. Defenseu-lo amb paraules i amb actes, si cal, contra qualsevulla agressió, costi el que costi i vingui d'on vingui.

Aquest moviment, en defensa de la República del 14 d'abril, triomfa a totes les terres d'Espanya.

La nostra Catalunya és immortal! La nostra Catalunya és invencible, però cal que tothom estigui alerta per a seguir a cada moment la veu i les ordres del Govern de Catalunya.

¡Visca Catalunya, visca la República Federal!

S'INICIA L'ATAC DE LES TROPES

Després d'haver-se proclamat l'Estat Català, el senyor Companys va telefonar al general Batet, posant-lo en coneixement de l'acte que acabava de complir. El general Batet requerí el senyor Companys perquè li ho comuniqués per escrit. Redactada la nota, fou portador de la comunicació el diputat al Parlament Català senyor Tauler. El general Batet no va donar cap resposta al senyor Tauler; però al cap de poc temps les tropes de l'exèrcit proclamaven l'Estat de Guerra.

—A les deu de la nit, en haver-se decidit declarar l'Estat de Guerra, sortiren uns piquets amb ametralladores pels carrers de Barcelona.

Un dels piquets marxà cap a la Rambla de Santa Mònica, on posà el ban a la paret de l'edifici del Banc d'Espanya, i després en altres llocs. En arribar a la plaça del Teatre la força fou tirotejada per nombrosos grups des de totes les cantonades. Davant del major nombre de forces atacants es retirà el piquet i es reforçà sortint l'artilleria, que quedà emplaçada a la Rambla, davant el Centre de Dependents. Des d'aquell lloc, com també des de la casa dels sometents, al segon pis de la qual hi ha installat el Partit Socialista Espanyol, fou atacada la força i aquesta respongué amb foc d'artilleria, que destrossà les façanes d'ambdós edificis.

En aquest combat, un dels que sucumbiren per part dels catalans fou Jaume Comte, que quedà destroçat pels projectils.

El tiroteig es generalitzà per tot Barcelona, especialment pels llocs cèntrics, puix que s'havien aixecat barricades en alguns carrers, on es feien forts els grups, ajudats per la guàrdia d'assalt de la Generalitat. Les ambulàncies corrien d'un lloc a l'altre recollint ferits i morts.

El comandant dels Mossos de l'Esquadra, senyor Pérez Farràs, es dirigí al cap de les forces de l'exèrcit, demanant-li a què obeïa la seva presència allí. Se li contestà que s'anava a fixar el ban de l'Estat de Guerra, a la qual cosa el senyor Pérez Farràs digué que no podia ésser.

Una vegada el comandant dels Mossos de l'Esquadra hagué entrat a la Generalitat, començà el foc entre els dos bàndols. L'exèrcit demanà reforç, i al cap de poc compareixien prop de la plaça de la República una secció de metralladores i dues bateries d'artilleria.

Un dels caps dels Mossos de l'Esquadra va donar un visca Catalunya!, que fou contestat per les tropes per un visca la República!, i s'entaulà un gran tiroteig que durà una hora i mitja.

Fins a la matinada no va tornar a entaular-se el tiroteig, intervenint l'artilleria i tirant-se morterets. Els edificis de la Generalitat i l'Ajuntament van quedar bastant malmesos per les bombes.

Les forces de la Generalitat es van defensar amb fermesa. Des de dintre la Generalitat i des de dalt el terrat, continuaren hostilitzant les forces de l'exèrcit.

LES FORMES PURES D'UNA VAIXELLA, HAN DE TENIR UNA NAVEGACIÓ MAJESTUOSA SOBRE LA MAR BLANCA DE LES TOVALLES...

J. ROCA
JOIER
PASSEIG DE GRACIA, 18

PRESENTA LES SEVES ÚLTIMES CREACIONS

EL BAN DEL GENERAL BATET

Don Domingo Batet i Mestres, general de División y del Ejército y jefe de la Cuarta División Orgánica.

Hago saber:

Que de conformidad con lo prevenido en decreto de esta fecha recibido a las veinte horas, queda declarado el estado de guerra en todo el territorio de la región catalana, y asumo, por tanto, el mando de la misma, estando dispuesto a mantener el orden público a todo trance, empleando al efecto cuantas medidas de rigor sean necesarias, esperando de la sensatez y cordura de los ciudadanos que no llegue a precisar su empleo, y que por parte de todos, con su civismo y amor a la *República, contribuirán al* restablecimiento de la paz perturbada.

De acuerdo con los preceptos de la Constitución, Ley de Orden Público, Código de Justicia Militar y orden de 6 de enero de 1934, después de requerir a los rebeldes y revoltosos a deponer su actitud para quedar exentos de pena, los que no sean jefes, si lo hacen en el término de dos horas a partir de la publicación de este bando, y a cumplir todo lo que en él y en las prevenciones anexas se dispone,

Ordeno y mando

Primero. — **Los reos del delito de rebelión militar serán juzgados en juicio sumarísimo si a ello hubiere lugar, y castigados con la pena de** muerte o *con la de reclusión perpetua* a muerte, según los casos, y lo establecido en el Código de Justicia Militar.

Segundo. — Serán considerados reos de tal delito, según la Ley, entre otros, los que al alzarse en armas contra el Gobierno legítimo hostilicen a las fuerzas del Ejército, Cuerpo de Seguridad y fuerzas de Asalto, estos dos últimos cuando vistan sus uniformes reglamentarios; los que ataquen a los cuarteles, polvorines o dependencias militares; los que atenten contra las vías o redes de comunicaciones, metros o servicios públicos, incluso los a cargo de empresas particulares. Bancos, fábricas y establecimientos y edificios de todas clases que estén custodiados por fuerzas del Ejército u otras de las unidades armadas citadas anteriormente.

Tercero. — La mera tenencia de armas, artefactos explosivos, incendiarios, de gases (asfixiantes o lacrimógenos) que hagan presumir propósitos de ataque, destrucción o resistencia, si no tuviese calificación más grave, se considerará, según el caso, como tentativa o auxilio a la rebelión.

Cuarto. — **Incurrirán en análoga calificación los que abandonen su ocupación o trabajo habitual, o los que por haberlo abandonado no se reintegren al mismo y faciliten de este modo los planes de los rebeldes; y en todos los casos, los que atenten contra la libertad individual y de trabajo.**

5.° Serán culpables de seducir, provocar o excitar a los rebeldes los que en cualquier forma inciten a la revuelta, desobediencia, resistencia, desacato o menosprecio a las autoridades y sus agentes, cualquiera que sea el medio empleado, incluso la imprenta, el grabado o dibujo.

6.° La agresión, insulto o amenazas a todo militar que vista su uniforme reglamentario se considerará insulto a la fuerza armada.

7.° Igualmente serán juzgados por la jurisdicción de Guerra los delitos de robo en cuadrilla, secuestro de personas, incendio y cuantos afecten de un modo evidente y directo al orden público, con relación, conspiración, provocación, inducción, excitación, sedición y auxilio a la rebelión citada.

8.° Se recuerda a los reclutas en Caja, a los que se encuentren en primera o segunda situación activa, y a los de la reserva, que por los delitos comprendidos en el Código de Justicia Militar o en este bando, serán reputados como militares y sometidos al fuero de guerra en toda su integridad.

9.° Por último se advierte que las *autoridades y los agentes autorizados* para ello se consideran como centinela salvaguardia o fuerza armada, con arreglo al Código de Justicia Militar, y que las órdenes recibidas para hacerse obedecer son *severísimas*, por lo que deben ser acatadas por todos los ciudadanos, sin distinción de clase ni categoría alguna, por elevada que ésta sea.

Artículo adicional. A los efectos de términos legales, se hace la publicación de este bando a las veinte horas de hoy, día de la fecha.

Como catalán, como español y como hombre que sólo mira y aspira al bien de la humanidad, lamento este momento y espero de la cordura de todos que no se dará lugar al derramamiento de sangre.

Barcelona, 6 de octubre de 1934.

DOMINGO BATET

PREVENCIONES ANEXAS AL BANDO

1.° Se invita a cuantos rebeldes tengan armas, artefactos explosivos, incendiarios o de gases, a la entrega inmediata de los mismos, o indicar dónde se encuentran para proceder a su destrucción.

2.° Queda prohibido en absoluto, con la pena de sanciones que expresa el bando, utilizar aviones para efectuar vuelos locales o a distancia, salvo las empresas y líneas regulares autorizadas.

Excepto a los equipos de relevo, que acreditarán su identidad, queda terminante y absolutamente prohibido aproximarse desde las seis de la tarde férreas, de energía eléctrica, conducciones de agua, gas, cuarteles, polvoa las siete de la mañana a las líneas rines y dependencias militares, Bancos y establecimientos fabriles e industriales y edificios públicos, y serán repelidos por la fuerza sin previa intimación los actos de violencia realizados contra los mismos.

3.° **Se declaran incautados y a mi disposición los automóviles de carga,** viajeros y particulares, motocicletas, bicicletas, aviones particulares y vehículos de todas clases, tanto en el interior de las poblaciones como fuera del casco de las mismas, y en las carreteras, caminos, pistas y veredas, en tanto los conductores no se provean de una licencia especial para cada caso y viaje, que será solicitada de la autoridad militar o de los jefes de puesto de la guardia civil más próximo en las localidades donde no exista Comandancia Militar, quienes las concederán previas las garantías que se consideren oportunas.

Cuarto.—Toda persona que presencie cualquier agresión o acto de violencia queda obligada a concurrir inmediatamente a la Comisaría, cuartel, Juzgado, Tribunal o lugar oficial más próximo para aportar su testimonio, y si no lo hiciere, incurrirá en desobediencia grave.

Quinto.—Las fuerzas del servicio de Orden público, dependientes de la Generalidad (Guardia civil, Mozos de Escuadra, Cuerpo de Seguridad y Asalto, Somatenes, guardias armados del Municipio) pasarán a depender únicamente de mi autoridad, sin que obedezcan otras órdenes que aquéllas que de mí emanen, y serán reputadas fuerzas o auxiliares del Ejército a los efectos de quedar sometidos a los preceptos del Código de Justicia militar, por lo que se refiere a disciplina y subordinación, estando dispuesto a castigar con la máxima energía cualquier infracción que cometan.

Todos los individuos pertenecientes a Somatenes presentarán en esta División los carnets correspondientes para revisión, entregando las armas interin al *Parque del Ejército*; de no efectuarlo en un plazo de cinco horas, contados a partir de las ocho horas del día de mañana, se les considerará como sediciosos o rebeldes.

Sexto.—No podrá celebrarse ninguna reunión, mitin, conferecia o manifestación pública, ni aun las juntas generales ordinarias de Asociaciones o Sindicatos, sin autorización, que será solicitada por escrito, con expresión del objeto de la misma, por lo menos, tres días antes del en que hayan de tener lugar, autorizado que sea cualquiera de dichos actos, asistirá a los mismos, cuando lo consideren conveniente, un delegado civil o militar, según se acuerde en cada caso, el cual podrá suspenderlo tan pronto como por los que tomen parte o asistan a ellos, se pronuncien discursos o se profieran frases atentatorias al régimen, al jefe del Estado o a las autoridades, o exciten a cometer cualquier acto contrario a los mismos o al orden público o hagan la apología de la violencia o la apelación a conseguir por la fuerza cualquier ideal o propósito.

En tales casos serán además detenidos en el acto el orador o personas que profieran las frases o conceptos delictivos, y el presidente, y serán puestos a disposición de los *Tribunales* competentes.

LA LLUITA AL C.A.D.C.I.

En un dels llocs on la lluita fou més dura fou al Centre de Dependents del Comerç i la Indústria. Allí es reuniren, a la nit del dissabte, un nombrós grup de gent armada, al front del qual es trobava Jaume Comte.

En anar a fixar el ban declaratori de l'estat de guerra, les tropes foren tirotejades des del local del CADCI, i el grup sortí de dins el local al carrer per fer front a l'exèrcit.

La lluita adquirí moments de gran violència, i en vista d'això des de la caserna de les Drassanes es va respondre amb el canó. Es tiraren una desena de granades sobre l'edifici del CADCI, quedant el balcó del pis principal completament destroçat i la paret amb considerables desperfectes.

Una granada va entrar per la portalada, fent un gran esboranc als baixos.

D'aquest intens tiroteig els refugiats a dins l'edifici hagueren de recollir morts i ferits que tenien. Entre ells hi havia Jaume Comte, el qual es trobava en una finestra repellint l'atac de les tropes.

Poc després d'haver entrat les tropes al local es pogueren incautar de nombroses armes i municions que hi havia reunides.

JOSEP M. XAMMAR S'APODERA DEL JUTJAT DE GUARDIA

Dissabte, poc després de les deu de la nit, i una vegada proclamat l'"Estat Català", es presentà al Jutjat de guàrdia el lletrat senyor Josep Maria Xammar, al qual acompanyaven sis individus.

El senyor Xammar, pistola en mà, es dirigí al jutge senyor Fernández Moreda, i li digué que anava a incautar-se del Jutjat de guàrdia, puix que estava autoritzat pel ministre de Justícia.

El senyor Fernández-Moreda li contestà que no creia correcta la forma de dirigir-se-li; però que si realment estava autoritzat per a apoderar-se del Jutjat, almenys havia d'ab-

Nens i vells

poden calmar llurs dolors sense perill de cap mena amb el VERAMON. Degut a la seva composició química nova, el VERAMON no ataca el cor ni perjudica per res l'organisme. Es per això el calmant de dolors recomanat sobretot a les persones delicades o de constitució feble. Els nens de menys de set anys necessiten pendre només mitja tauleta, dosis que resulta ja eficaç. Aprofiti vostè també els avenços de la medicina; contra el mal de cap o de queixal prengui VERAMON, el calmant de tota confiança.

VERAMON

Tubs de 10 i 20 tauletes
Sobre de 2 tauletes

Schering

car-se l'acta corresponent, com així s'efectuà.

Sembla que s'instrueix sumari per tal de depurar els fets.

La jornada del diumenge

Mentrestant, de dintre la Generalitat, el senyor Companys comunicava amb la Conselleria de Governació i estava assabentat del que hi passava. Assabentat que el Comissari d'Ordre Públic, senyor Coll i Llach, havia abandonat el seu lloc i s'havia dirigit a casa seva, el senyor Companys envià a Comissaria el capità Escofet, el qual, juntament amb el comandant de Mossos d'Esquadra, senyor Pérez Farràs, havia, fins llavors, organitzat la defensa de la Generalitat.

Més tard el senyor Coll i Llach va telefonar al President declarant que considerava la seva deserció, però continuava sota les ordres del President. El senyor Companys va dir al capità Escofet que tornés a donar possessió al senyor Coll i Llach, per no contribuir a la seva deshonra.

Els Consellers, a mesura que passava el temps, s'anaven adonant que la resistència esdevenia impossible. En diverses ocasions es comunicà amb la Conselleria de Governació per saber notícies. Finalment, després de saber-se que un grup de l'Hospitalet, que es dirigia cap a la Generalitat, havia estat tirotejat, i davant la impossibilitat de resistir, el President i els Consellers acordaren que, per tal d'estalviar víctimes, s'acordés la capitulació.

LA RENDICIO

El senyor Companys lliurà a un ordenança un tovalló de taula, per tal que sortís al balcó a anunciar la rendició. Fou tirotejat per la força de l'exèrcit, i resultà ferit en un braç.

Veient la impossibilitat d'aturar el tiroteig, el Conseller de Cultura, senyor Gassol, sortí a la Plaça de la República per entrevistar-se amb el cap de les forces de l'exèrcit.

Tot seguit el comandant d'artilleria senyor Josep Fernández Unzué, i el seu ajudant el tinent Pere Canal, amb un capità i un piquet de soldats van entrar a la Generalitat i es dirigiren tot seguit al saló de la Presidència.

El comandant Fernández es dirigí al President Companys, als Consellers senyors Martí Esteve, Comorera, Gassol, Martí Barrera i Lluhí i al President del Parlament, senyor Casanoves, i els comminà que es lliuressin. Junt amb el President i els Consellers hi havia una vintena de persones, entre les quals hi havia els diputats al Parlament català senyors Terradelles, Xirau, Casanelles, Tauler, Ruiz Ponsetí i el magistrat del Tribunal de Cassació senyor Pere Comes.

Una vegada detinguts, el Govern de la Generalitat i el senyor Casanoves foren traslladats al quarter de la Quarta Divisió. Els diputats al Parlament català detinguts quedaren a la Generalitat.

Es féu càrrec de la direcció administrativa de la Generalitat el coronel d'Intendència Jiménez Arenes, el qual cridà el cap de Cerimonial senyor Rubí perquè es posés a les seves ordres.

En marxar el Govern de la Generalitat fou acomiadat, amb la natural emoció, pels qui ho presenciaren, i que havien estat fins llavors amb ells.

En ésser a la Plaça de la República se'ls acostà l'alcalde Pi i Sunyer i els regidors, que s'acomiadaren abraçant-se. Els components de l'Ajuntament també foren conduïts detinguts a la caserna de la Quarta Divisió.

Tots aquests detinguts foren traslladats, després, al vaixell "Uruguay".

El tiroteig, davant la Generalitat, va durar tot el dia. Poc després d'haver-se retut la Generalitat volaren sobre la ciutat uns avions que llançaren proclames recomanant tranquil·litat.

A L'AJUNTAMENT

A les onze de la nit se sentiren a l'Ajuntament soroll de trompetes i tambors procedents del piquet de tropes que llegia la declaració de l'estat de guerra. Immediatament, a conseqüència de l'hostilització de què es féu objecte la tropa se sentiren forts trets i foren tancades les portes de la casa.

Seguidament hi hagué moments de calma. La majoria dels consellers es traslladaren a la sala de sessions, a la qual fou traslladat un mosso d'Esquadra ferit per rebot de bala, a quarts de dues.

En ésser cap allà a quarts de cinc es començà a sentir el rodar dels canons.

Després se sentí com s'anaven emplaçant les peces. Unes enfilaren les balconades de la Generalitat i altres les de l'Ajuntament.

A tres quarts de sis els canons entraren en joc. Se sentiren espaiades setze canonades. Uns quants projectils entraren a la Casa de la Ciutat.

Eren sense metralla i amb força graduada per a no passar de les primeres sales, o sigui pràcticament del despatx de l'alcaldia.

Per la claraboia de l'escala d'honor penetraren dues bombes de mà tirades pels soldats, que no arribaren a esclatar.

Aleshores el senyor Pi i Sunyer telefonà al general Batet dient que es rendia i demanant que cessés el bombardeig.

Li fou contestat que fos hissada bandera blanca. Dalt d'un pal es posà una tovallola, que fou posada al balcó.

A dos quarts de set entrà a la sala un comandant amb la gorra sota el braç.

Demanà per l'alcalde i digué que anava a procedir a la detenció dels qui s'havien sublevat contra la República.

Afegí que se li havia dit que entre els presents hi havia consellers que havien votat contra l'acord i per tant per a aquests no hi havia detenció. El senyor Pi i Sunyer ho confirmà i es redactà l'acta.

L'alcalde recaptà tota la responsabilitat per al Consell de Govern, però els restants consellers de la majoria deien que també la volien compartir.

Es féu constar que per part d'elements municipals no s'havia disparat cap tret.

Un capità, pistola en mà, i un sergent amb fusell entraren a la sala i procediren a la detenció dels consellers coaligats. L'alcalde observà que ningú no tenia armes.

La bandera catalana del balcó fou substituïda per la de la República i la guàrdia urbana fou desarmada.

A LA CONSELLERIA DE GOVERNACIO

A la Conselleria de Governació s'havien fet preparatius per tal de resistir l'assalt de les forces de l'exèrcit.

Un dels piquets va ésser a Governació a fixar el ban, on fou rebut a trets pels qui hi havia dins.

L'oficial que manava la força va ordenar que obrissin foc, i aquest es va generalitzar amb gran intensitat.

En vista que els qui hi havia a l'interior de Governació no es retien, va arribar una companyia d'artilleria, que emplaçà els canons de morter i disparà tres cops. El primer morter anà a caure damunt la façana de la casa número 4 del Passeig d'Argentera, llindant amb l'edifici de Governació.

El segon tocà a la mateixa façana de la Conselleria, que dóna de cara a la Plaça de Palau, i el tercer per elevació va penetrar dins.

Durant el tiroteig de la Conselleria el senyor Dencàs va comunicar, per mitjà del micròfon, les notícies que arribaven d'Espanya, i féu diverses apel·lacions al poble de Catalunya i d'Espanya a favor de la República federal.

El Conseller Dencàs va conferenciar amb la Generalitat fins a última hora de la matinada. El President Companys li donà compte detallat de la situació, i li indicà la conveniència, per tal d'evitar víctimes, de donar per acabada la resistència.

El Conseller senyor Dencàs ho va indicar als qui hi havia dintre la Conselleria, i els digué que ell estava disposat, en cas d'acordar-se, a resistir fins a l'últim moment.

Es va acordar que el que calia fer era retirar-se. Tot seguit van marxar els senyors Dencàs, Badia, Pérez Sala, Menéndez, Espanya i molts d'altres, que abandonaren l'edifici per una galeria subterrània.

En entrar les forces de l'exèrcit a la Conselleria es van incautar de nombroses armes i municions.

Totes les informacions que han circulat referents a la detenció dels senyors Dencàs i Badia i, al mateix temps, d'haver estat ferits, no s'han confirmat, a l'hora present.

* * *

El comissari de l'Estat, senyor Carreres Ponç, fou visitat dissabte pels periodistes, als quals féu les següents declaracions:

Obeint ordres del ministre de Governació, tot el dia he estat fent gestions prop del conseller de Governació i del president de la Generalitat per tal d'evitar arribar a aquest extrem.

Afegí que estigué a Governació veient els preparatius.

Un dels punts que anava a tractar era l'assumpte de les comunicacions, ja que l'Estatut diu que són incumbència de l'Estat i que el conseller de Governació li demanà un termini fins a les dotze de la nit.

Davant les paraules del senyor Companys, que trencava tota relació amb el govern de Madrid, ja no vaig poder dirigir-me més al govern de la Generalitat.

Ahir el senyor Carreres i Ponç va dir:

—La situació, més aviat empitjora.

—I la situació del Govern?

—El govern de la República domina la situació.

—¿I referent a Catalunya, quines mesures ha pres el Govern de Madrid?

—Per ara no hi ha res de concret.

INCENDI AL DIPOSIT COMERCIAL

A conseqüència de l'explosió d'un obús dirigit a les cases de la Barceloneta i disparat des d'un vaixell de guerra ancorat al port, diumenge a la tarda es declarà un grandiós incendi al Dipòsit Comercial del nostre port, en el qual hi havia emmagatzemades gran quantitat de bales de cotó, que en breus moments quedaren convertides en una enorme brasa de foc. L'incendi fou sufocat pels bombers amb grans dificultats i després d'unes quantes hores d'haver-se produït.

EL GOVERN DE CATALUNYA ES PORTAT A LA CAPITANIA GENERAL

La Comandància militar, des del moment de quedar declarat l'estat de guerra, queda incomunicada amb la Generalitat fins que arribà una comunicació telefònica del President que comunicava al general Batet que, per evitar més vessament de sang es rendia a les forces del Govern de Madrid.

El general Batet li comunica que havien de constituir-se presoners a la Capitania i que donava les ordres per què cessessin les hostilitats, així com que els avions havien rebut ordres perquè no bombardegessin els edificis públics com els havia estat ordenat.

El Govern de Catalunya, l'Ajuntament i el President del Parlament, foren portats a la Capitania. Al davant hi anava un senyor donant visques a Espanya. L'Ajuntament, en sessió celebrada, s'havia adherit al moviment de la Generalitat amb el vot en contra dels regionalistes, que abandonaren la Casa de la Ciutat després de la sessió. Els quatre radicals no hi havien assistit.

Un cop a la Capitania el Govern (excepte el senyor Dencàs, que no pogué ésser detingut), l'Ajuntament i el President del Parlament de Catalunya, passaren a presència del general Batet i després a l'antesala del seu despatx, des d'on foren traslladats a bord de l'"Uruguay", on el jutge nomenat començà les diligències judicials.

FULLS LLANÇATS PER AVIONS

Diversos avions militars van llançar, durant tot el dia d'abans-d'ahir, les següents proclames:

"AL PUEBLO DE BARCELONA: Al declararse en la noche de ayer el estado de guerra por orden del Gobierno de la República, las fuerzas encargadas de proclamarlo fueron violentamente hostilizadas, viéndose obligadas a repeler con toda energía la agresión. En el cumplimiento de su deber, que no es otro que el de mantener el principio de autoridad y el imperio de la ley, actuarán en todo momento con el máximo rigor, y por ello advierto a todos la necesidad absoluta de acatar sus órdenes y de prestarles todo el apoyo ciudadano que las circunstancias exigen.

Yo espero de la población de Barcelona, que consciente del imperioso deber que la situación actual impone, acogerá mis indicaciones con el mayor interés, acatando con ello a la única autoridad legítima, que es la que en estos momentos ostento. Barcelona, 7 de octubre de 1934.— El general de la cuarta División, **Domingo Batet.**"

NOTICIES OFICIALS FACILITADES PER RADIO

Diumenge, a les deu del matí, des de la Quarta Divisió fou donada per ràdio la següent nota:

"El movimiento subversivo iniciado en la noche de ayer, en la región, puede considerarse dominado, salvo pequeños focos aislados que se van reduciendo a la legalidad con toda energía. En esta ciudad la tranquilidad es completa.

Se recuerda a todos los ciudadanos la obligación que tienen de cooperar al restablecimiento de la normalidad, auxiliando a los que se ha dado orden de reprimir con rigor todas las coacciones.

Para proporcionar descanso a las tropas que han actuado intensamente en estos días, se espera la llegada de un batallón de Infantería, una Bandéra del Tercio y una escuadrilla de Aviación. Han llegado cuatro cazatorpederos, y se espera mañana el resto de la escuadra del Mediterráneo. Se han tomado medidas para asegurar el servicio de los mercados y se prohibe en absoluto la alteración de los precios en las mercancías, considerándose como sediciosos a los que lo efectúen.

Los funcionarios de la Generalidad deberán presentarse en sus puestos mañana, a las nueve horas, considerándose rebeldes y juzgados con arreglo al Bando, y desde luego suspendidos de empleo y sueldo a los funcionarios que no acudan a su cometido.

Los guardias urbanos y de circulación, así como todo el personal armado del Ayuntamiento de esta capital, tiene el carácter de fuerza armada auxiliar del Ejército, y, por tanto, en cualquier delito que cometan se les aplicará el Código de Justicia Militar, con todo rigor, en igual forma que si fueran simples soldados, debiendo presentarse esta misma noche en el Ayuntamiento para quedar a las órdenes del oficial que se ha designado para tal cometido.

Los abastecedores que acudían diariamente a esta localidad con sus productos lo efectuarán como de ordinario, para lo cual serán tomadas las medidas de protección necesarias, y caso de no hacerlo así, serán consideados como sediciosos y juzgados con arreglo al bando por los Consejos de guerra.

Para garantizar la seguridad, esta noche se han situado fuerzas en lugares estratégicos de la ciudad, y se advierte a todos los ciudadanos la obligación que tienen de acatar en absoluto y sin la menor objeción, sus indicaciones y órdenes.

Todas las empresas periodísticas procurarán reanudar mañana sus publicaciones, a cuyo efecto se presentarán en sus redacciones e imprentas todo el personal a ellas afecto, dándome cuenta de aquéllos que no lo efectúen con indicación de sus domicilios, considerándoseles como reos del delito de desobediencia en su caso.

Se prohibe a los particulares circular por las calles a partir de las veintitrés horas, sin causa justificada."

DETENCIONS DE FORCES ADICTES A LA GENERALITAT

Per la Delegació de l'Estat es procedí a la recollida d'armes que hi havia a la Comandància dels guàrdies d'assalt de la Generalitat, els quals, en tenir notícies d'haver-se perdut el moviment, deixaren aquell local, igualment que els agents de policia, molts dels quals es presentaren a la Delegació, a fi de complir el que ordena l'Estatut.

Els guàrdies d'assalt i mossos d'esquadra que prestaven servei als edificis públics es presentaren i foren desarmats. Molts quedaren de moment detinguts. En rendir-se, aquests portaven suns mocador a la mà en senyal que no volien agredir.

Els detinguts foren situats davant de Capitania general i després quedaren a disposició del jutge i conduïts als soterranis del nou edifici del Govern Militar, enclavat al Portal de la Pau.

LES DESTROCES A LA CASA DE LA CIUTAT

En el moment de la rendició els soldats havien ocupat els terrats que són alts, i amb bombes de mà anaven a bombardejar l'Ajuntament.

Si ho haguessin fet com ja havien començat, les bombes haurien entrat per la cúpula de vidre del Consistori, que era on hi havia els Consellers. Per si ni així hagués estat suficient començaven a preparar-se avions.

Els projectils de canó fregaren les columnes, i algun reboté damunt de la pedra, com ho demostra la cremada que hi ha a la façana, al costat de la làpida de la Constitució. Es pot dir que el més deteriorat és el despatx de l'Alcaldia. Els marcs de la porta del balcó saltaren fets a estelles. Al retrat de Prim s'arrencà la tela corresponent a un dit de la mà esquerra.

Els plafons de Nogués, en general, resultaren respectats. Únicament un de l'esquerra, dels petits, quedà esquitxat d'una substància negra.

Mobles trencats, trossos de projectil, estelles, vidres a bocins, tal era el quadre abans que s'hi posés ordre.

A la façana els impactes s'hi poden apreciar per diferents esborancs.

ELS MILITARS S'INCAUTEN DE L'AJUNTAMENT

Una vegada detinguts els consellers de la majoria, els de la Lliga es disposaren a posar-se a les ordres dels militars que invadiren la Casa de la Ciutat.

El tinent coronel d'Intendència senyor Josep Martínez Herreros, fou designat pel general Batet per encarregar-se de l'Ajuntament en funcions d'alcalde.

A dos quarts d'una del diumenge foren cridats el comptador senyor Hortet, l'interventor senyor Valls i Pi i Sunyer (Josep M.), i es féu l'arqueig de caixa.

A dos quarts de dues sortiren els consellers cap als seus domicilis tranquil·lament.

Cap a la tarda, els senyors Martínez Herreros i el secretari prengueren alguna disposició relacionada amb els serveis més importants.

A la tarda hi hagué molt poc moviment. Els trets dels terrats impedien a la gent d'arribar a la Plaça de Sant Jaume.

EL COMISSARI D'ORDRE PUBLIC ES POSA A DISPOSICIO DELS MILITARS

El senyor Coll i Llach, que ocupava el càrrec de comissari general d'Ordre Públic fins a la nit del diumenge, en què, a dos quarts de dues de la matinada abandonà la Comissaria i es traslladà al seu domicili, es presentà ahir a la Comandància de la Divisió i es posà a les ordres del general Batet.

EL NOU CAP DE POLICIA

A les deu del matí de diumenge el coronel de carrabiners senyor Ibàñez, per ordre del capità general, es possessionà de la Direcció de Policia que en una altra ocasió havia manat i procedí a organitzar els serveis. A les seves ordres s'emportà els seus antics secretaris i uns agents de la delegació de l'Estat.

A mitja tarda s'anaren presentant alguns dels que havien estat al servei de la Generalitat i es prengué nota dels seus noms, sens dubte per procedir a una revisió.

Ahir també se'n presentaren d'altres complint les ordres del Ban declaratiu de l'estat de guerra.

FUNCIONEN ELS REFLECTORS

Durant la nit del diumenge al dilluns i ahir a la nit, foren posats en funcionament els reflectors del parc de Montjuïc i els dels vaixells de guerra que es troben al nostre port. Aquests darrer enfocaren amb preferència els espadats de Montjuïc i els primers el Paral·lel i la plaça d'Espanya.

ELS MORTS IDENTIFICATS DEL DIPOSIT JUDICIAL

Al dipòsit judicial de l'Hospital Clínic hi ha dipositats els següents cadàvers:

Josep Privens i Negre, de vint-i-sis anys, mecànic, mort a causa de les ferides rebudes en un tiroteig a la plaça d'Espanya.

Josep Duch i Torners, de vint-i-tres anys, mort a causa de ferides rebudes a la plaça de Catalunya.

Guillem Rafa Marcos, mort a l'Hospital, a conseqüència de les ferides sofertes a les deu de la nit del passat dissabte.

Ventura Matamala de la Iglesia, guàrdia de Seguretat, mort a conseqüència de les ferides sofertes en el tiroteig de dos quarts de nou del vespre, davant una Comissaria.

Jaume Comte, un dels processats per l'assumpte de Garraf, que morí a les deu de la nit de dissabte.

Serafí Garrido Maluenda, que va morir a les tretze hores, procedent del Dispensari de les Cases Consistorials.

La nena de tretze anys Victòria Guardiola, morta en rebre un dispar d'arma de foc mentre es trobava al terrat.

Josep Galo Santamaria, mort a l'Hospital Clínic, a les setze hores de dissabte.

Francesc Castrillo Fillo, de professió fariner, mort a les setze hores de dissabte, en un tiroteig ocorregut a Sants.

Albert Vila, vigilant, mort al Dispensari del Teulat, a conseqüència de les ferides rebudes en un tiroteig a les quatre hores de dissabte

Cosmà Fàlregues i Pla, mort a l'Hospital Clínic, a les vint-i-tres hores de dissabte

Enric Peralles Fo[illegible], de vint-i-tres anys, guàrdia de Seguretat, mort a conseqüència de les ferides sofertes en un tiroteig a les Rambles.

Antoni Bayer, mort a conseqüència de les ferides sofertes en disparar-se-li la seva pròpia arma.

Pere Vallès i Pairet, de Gràcia, de cinquanta-vuit anys, mort a causa de les ferides sofertes a conseqüència d'un tiroteig que hi hagué a les Rambles a les disset hores de dissabte.

Miquel Passoles.

Manuel Soler González.

Manuel González Alba, company de Jaume Comte.

Rosa Ribes i Casanov[as]

Valentí Sevilla Jiménez

També ha mort l'individu ferit a l'Or del Rin, que junt amb el que morí a l'acte fa ascendir a dos més el nombre de morts.

ELS DE L'HOSPITAL MILITAR

A l'Hospital Militar hi ha vuit morts i molts ferits, dos dels quals ho són de gravetat.

D'aquests, tots són soldats menys un paisà, que va ésser conduït a aquest establiment perquè portava una cartilla militar a la butxaca, i un altre que és capità d'Estat Major.

El que no s'ha pogut esbrinar fins ara és el nombre de morts i ferits existents a l'Hospital Militar, puix que es negaren a facilitar-ne cap nota.

Pel que es diu, hom creu que arriben a deu els morts i a uns cinquanta els ferits.

ELS MORTS SENSE IDENTIFICAR

Els morts sense identificar són nombrosíssims. Hom calcula que el nombre de morts, en total, passa de la quarantena.

ELS FERITS

Blai Mor, ferida a l'espatlla; reservat.

Amadeu Buc, fractura dels ossos de la cuixa; greu.

Ramon Fitó, ferida a l'espatlla; reservat.

Antoni Pujol, ferida al ventre, amb perforació de budells; gravíssim.

Francesc Capo, ferida a la cuixa; reservat.

Josep Alba, amputació dels dits dels peus per metralla; greu.

Marià Zamora, ferida a la cuixa; fou ferit ahir.

Leonci Soler, rascada al front; ahir ja sortí de l'Hospital.

Francesca Tendero, ferida diumenge, a les quatre de la tarda, al carrer de Montserrat.

Joan Vidal, guàrdia de seguretat; ferit a Correus. Té forta contusió a l'espatlla.

Antoni Tortosa; transeünt, ferit a la cuixa. Aquest es trobava en companyia de la seva promesa, ahir, a dos quarts de cinc de la tarda, assegut en un dels bancs de la Diagonal, davant mateix de la Rambla de Catalunya, i se sentí ferit. Pronòstic reservat.

Antoni Balduà, guàrdia de seguretat; ferit la nit de dissabte a la plaça d'Urquinaona; reservat.

Manuel Carpí, transeünt, ferit la nit de dissabte; greu.

Ingressats fins ahir a tres quarts d'una de la tarda:

Manuel Lamiel Sabràs, de Barcelona, solter, 29 anys.

Enric Genovet, de 18 anys, solter, de Barcelona.

Antoni Tubau Sanjuan, de 21 anys, solter, d'Hospitalet.

Joan Sorpeda Sunyol, de 15 anys, de Barcelona.

Joan Piquer Muntanyà, de 29 anys, de Lleida.

Modest Roqué i Sirvent, de 32 anys, de Lleida.

Jaume Servià i Busquets, de 38 anys, de Cervera d'Ebre.

Antoni Martos, de Jerez del Alarguerado.

Marcel Kleny Piera, de 46 anys, de Barcelona, reservat.

Joaquim Rubinyo Agapito, 50 anys, de Barcelona, greu.

Josep M. Jiménez Camarasa, de 22 anys, de Barcelona.

Isidre Carbonell i Bonet, de 46 anys, de Sant Joan d'Espí, reservat.

Pere Serra Costa, de 22 anys, de Ripoll, greu.

Josep M. Bover Aleu, de 20 anys, d'Hospitalet, gravíssim

Miquel Queralt Boilla, de 36 anys, de Barcelona, greu.

Jaume Horayate, de 24 anys, gravíssim.

Josep Baró, de 19 anys, de Buenos Aires, greu.

Pere Cortijos, de Lorca.

Josep Rovira, reservat.

Joaquim Olaso Carcagente, de 30 anys, reservat.

Manuel Castro, de 18 anys, de Barcelona.

Joan Ponç Barceló, de 35 anys, de Barcelona.

Antoni Alzina Brosa, de 16 anys, de Barcelona, reservat.

Francesc Lluch, de 23 anys, d'Alcanar (Tarragona), reservat.

Francesc Bosch, de 33 anys, de Cornellà, greu.

Josep Girald Adamuz, d'Osca, de 21 anys, gravíssim.

Antoni Oller Vinyals, de 23 anys, de Barcelona reservat.

Benet Samper, de 19 anys, de Tudela (Navarra).

Jaume Secanell Pa, de 29 anys, de Barcelona.

Francesc Thoran, súbdit alemany, de 30 anys.

Ahir, dilluns, a les dote del migdia:

Jaume Pérez, ferida al pulmó; greu.

Josep Roig; dues ferides a la regió glútea; vianant ferit la nit de dissabte, davant mateix del Banc de Biscaia; reservat.

Josep Pérez; dues ferides; a la cama i a la cuixa, greu.

Salvador Martí, atropellat.

La jornada d'ahir

El coronel Francisco Giménez Arenes ocupa la Presidència de la Generalitat

Ahir al matí, el corone ld'Intendència senyor Francesc Jiménez Arenas es va presentar a la Generalitat. Era portador d'una ordre del general Batet que deia:

"Sírvase hacerse cargo de la Generalidad de Cataluña, procediendo al arqueo de la Caja y a la inspección de los distintos servicios de la misma y de todas las funciones que correspondían al Preidente de la Generalidad, incluso la de ordenación de pagos."

Al migdia el senyor Jiménez va rebre els periodistes, als quals s'oferí i els digué que els funcionaris de la Generalitat s'havien reintegrat al treball, pel qual motiu els serveis burocràtics s'havien realitzat normalment. També va dir que les operacions de Borsa es reprendrien avui.

Va afegir que avui prendrien les mesures necessàries perquè demà la vida burocràtica reemprengués la seva vida normal.

DECLARACIONS DEL CORONEL MARTINEZ HERRERA

El senyor Martínez Herrero rebé els periodistes, i ho féu al despatx de Proveïments, on fins dissabte hi havia el senyor Hurtado.

Els manifestà que de moment tant l'Ajuntament com la Generalitat quedaven dissolts, i que ell a l'Ajuntament era solament un administrador.

Continuà dient que havia recorregut els mercats i que, a excepció del del Clot, tots estaven proveïts. Deixaren —digué— de venir alguns carros de verdures dels voltants, però tots ho faran dimarts.

A l'Escorxador s'ha sacrificat, i hi ha carn per a tres dies amb la que s'ha mort.

Els trens ramaders estan detinguts a Catalunya. Amb l'Estat Major es prengueren mesures per a portar el bestiar a Barcelona en la forma que calgui.

Afegí que a Casa la Ciutat se li havia ofert el personal. Acabà dient que desitjava que la situació es normalitzés per tal de deixar la comanda.

Patiu de l'estómac i dels intestins?

SERVETINAL

GUMMÁ

EL PRESTIGI D'UN PRODUCTE NOMES POT FONAMENTAR-SE EN L'EXIT DELS SEUS RESULTATS. LA JUSTA FAMA QUE GAUDEIX EL "SERVETINAL" GUMMA ES PRECISAMENT CONSOLIDADA PER LES CARTES I CERTIFICATS D'AGRAIMENT DE TOTS ELS MALALTS DE L'ESTOMAC I INTESTINS.

A continuació ens és plaent de publicar la interessant carta que ens ha escrit el senyor GREGORIO CANTERO POLO, de 58 anys d'edat, de professió PRACTICANT, resident a ALBADALEJO DEL DUENDE (CUENCA), carrer de LAS NIEVES, número 5.

L'esmentat senyor, ultra la carta, ens ha tramès el seu certificat de guariment, en el qual ens indica haver-se guarit d'EXULCERACIONS GASTRIQUES, que li produïen vòmits biliosos, dolors gàstrics, augment de gasos, restrenyiment i diarrea. Va patir durant *VINT-I-QUATRE ANYS*. En el mes d'agost de l'any passat va començar el tractament amb el SERVETINAL i pel gener d'enguany ja estava completament restablert, pel qual motiu ens tramet el seu certificat de guariment, autoritzant-nos per a la seva publicació a la premsa. Heus ací el text de la carta que ens ha tramès el senyor Cantero:

"Señor don A. Gummá. — BARCELONA.

Muy señor mío: Adjunto tengo el gusto de remitirle a usted el certificado del efecto que ha producido en mi su preparado SERVETINAL, dándole un millón de gracias por el acierto que ha tenido en elaborar el citado producto, que tanto bien está haciendo a los enfermos del estómago e intestinos.

Al propio tiempo le remito el certificado de un cliente de esta localidad, de *oficio pastor*, el cual llevaba treinta años con una gastritis, habiendo tomado una infinidad de productos, experimentando con ellos solamente una ligera mejoría, hasta que le indiqué tomara el SERVETINAL, y a los cuatro frascos sintióse notablemente mejorado y continuó tomando su preparado hasta el número de diez, resultando estar ya completamente curado, y, en consecuencia, me suplica le dé en su nombre las gracias y le haga constar su profundo agradecimiento.

Con este motivo tengo el gusto de saludarle y ofrecerme incondicionalmente como su mejor amigo, s. s. q. e. s. m.,

(Signat): GREGORIO CANTERO POLO."

Exigiu el legítim SERVETINAL i no admeteu substitucions interessades d'escàs o nul resultat

DE VENDA: 5'80 PTES. (timbre inclòs). A TOTES LES FARMACIES

Mentre estava parlant l'esmentat tinent coronel entrà a la sala el conseller senyor Lluís Duran i Ventosa, el qual, a preguntes dels periodistes, els digué que venia per a ésser com una mena d'assessor del senyor Martínez Herrero en matèries pròpies de la Corporació.

L'EXERCIT S'INCAUTA DEL PALAU DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Ahir al matí es presentaren al Palau de la Ciutadella un coronel i forces a les seves ordres, les quals procediren a la incautació de l'edifici on es reuneix el Parlament de Catalunya.

Els soldats recorregueren les dependències del Palau amb la baioneta calada i sembla que destruïren els retrats dels Presidents de la Generalitat i del Parlament que hi ha en alguns dels despatxos.

El coronel que manava les forces sembla que penetrà en el saló de sessions i dipositá sobre la taula del President un exemplar de la Constitució espanyola amb l'ordre que quan es presentés el funcionari de més categoria al Palau mirés el que havia deixat sobre la mesa presidencial.

Seguidamen es retiraren al crit de Viva España".

A L'ALIANÇA OBRERA

L'antic local del Foment del Treball, del carrer de la Canuda i la plaça de Santa Anna, fou ocupat per l'Aliança Obrera, la qual hi installà el seu quarter.

A la matinada de dissabte es reuniren allí un miler d'individus que tractaren d'obtenir armes, sense resultat.

Poc després aixecaren barricades per tal de fer-se forts en el cas d'ésser atacats.

ELS TRETS D'AHIR

Ahir, des de primera hora del matí començaren de sortir tramvies, autobusos i metros i alguns taxis i més cotxes particulars. Al migdia, però, es reprengué el tiroteig amb gran intensitat, i el públic preferí tornar a casa a peu. Tramvies i autobusos anaven quasi buits. A tres quarts de dues els trets van parar i va tornar la tranquillitat. No obstant, els rumors van continuar durant tot el dia.

¿EL SENYOR BADIA POT PASSAR LA FRONTERA?

S'havia dit de moment que el senyor Badia havia estat detingut; després s'assegurava que havia resultat mort, i després, ferit. Després es digué que el ferit era el seu germà, però a darrera hora de la nit de dissabte es digué que havia pogut escapar cap a França i que prop de la frontera el seu auto havia estat tirotejat per la guàrdia civil, però ell, contestant amb una pistola ametralladora, havia pogut passar la frontera després d'un foc intensíssim. També es deia que el senyor Dencàs havia estat detingut a Figueres, però la cosa no passà de rumor.

UNA BARRICADA A GRACIA

A les barriades de Gràcia i Sant Gervasi hi hagué tranquillitat. Al carrer de Salmerón, però, al nivell de la Rambla del Prat, s'aixecà una gran barricada amb llambordes i sacs de terra per tal de resistir.

PRESENTACIONS A L'AUTORITAT MILITAR

Ahir al matí es presentaren a Capitania el comandant dels Sometents senyor Bosch, que es trobava a Governació; el tinent coronel dels guàrdies d'Assalt i el comandant del mateix cos senyor Gil.

Tots ells foren conduïts al castell de Montjuïc com a detinguts.

ES ESCORCOLLADA LA CONSELLERIA DE GOVERNACIO

Ahir al matí l'autoritat militar ordenà que fos fet un escorcoll en l'edifici de la Conselleria de Governació. Segons sembla hi foren trobades prop d'un miler d'armes llargues, vuit caixes amb bombes i 25 quilos de dinamita. També hi foren trobades infinitat d'armes curtes.

Allí no fou trobat cap ferit ni cap cadàver; únicament manifestaren que estaven ferits dos guàrdies civils a Coll-blanc i un caporal mort a Vilanova i la Geltrú.

EL QUE DIU EL GENERAL BATET

Ahir al migdia el general Batet va rebre als periodistes i els digué que la situació s'anava normalitzant.

Avui — seguí dient — no hi ha hagut cap ferit, cosa que vol dir que anem cap al restabliment de la normalitat. Únicament se senten alguns trets disparats pels insotmesos que estan pels terrats.

A preguntes dels periodistes, manifestà que se celebrarien molt pocs Consells sumaríssims i desmentí que se n'hagi celebrat cap, com tampoc no s'ha realitzat cap afusellament.

• • •

Ahir al matí es presentaren en compliment de les ordres del general Batet molts funcionaris els quals eren escorcollats i obligats a justificar llur personalitat.

Hi havia molt de públic i de tant en tant, per tal d'aclarir-lo, un soldat disparava un tret a l'aire.

L'ajudant del tinent coronel, senyor Martínez Herreros, a primera hora estigué a l'Ajuntament, indicant que es preparés una relació dels funcionaris que no arribessin.

ELS CONSELLS DE GUERRA

Ha estat nomenat el general Pozas per a entendre en el judici contra el President de la Generalitat i el Govern de Catalunya.

El general Pozas entendrà en el judici contra el President de la Generalitat i el Govern de Catalunya.

DETENCIONS

A la Comissaria General d'Ordre Públic es troben detinguts molts agents del Cos de Policia de la Generalitat que no es presentaren on se'ls havia ordenat.

També han estat detinguts tres individus que pels voltants del Parc de la Ciutadella "paquejaven" la força pública, i hom creu que són els que van ferir uns guàrdies que prestaven servei en aquell lloc.

Es calcula que el nombre de detinguts passa d'un miler.

UNA NOTA DE LA CONFEDERACIO REGIONAL DEL TREBALL

A les vuit de la tarda es presentà a la Capitania General una comissió de la Confederació Regional del Treball, i lliurà una nota en la qual anuncia l'ordre de tornada al treball per a avui, dimarts.

ARRIBADA DEL TERÇ

Aquesta nit, a les deu, ha arribat el vapor "J. J. Sister", amb el regiment d'Africa i una bandera del Terç, que ha desfilat pel Passeig de Colom, Via Laietana, Rambles, Corts Catalanes, fins a l'Exposició. Quedaren allotjats al Palau de la Metallúrgia i d'altres.

ELS TRETS DE DIUMENGE. UN INCENDI

Amb tot i haver entrat les tropes a la Generalitat, a Governació, a Comissaria i al Parlament, el tiroteig no cessà en tot diumenge amb intensitat, especialment al casc antic. També va haver-hi trets a l'Eixampla, isolats, que penetraren en algunes cases i feriren algunes persones. Al Poble Sec i a Sants també fou intens el tiroteig.

A la Via Laietana, en havent dinat, començà un foc intensíssim d'ametralladores i fusells contra la Residència de Senyoretes Oficinistes, installada als pisos quart i cinquè del número 26. Dues senyoretes residents es veieren obligades a refugiar-se a l'escala, i demanaren protecció al general Batet. Aleshores, per ràdio, fou ordenat que s'aixequessin les persianes, i les senyoretes, en un moment de calma, i amb exposició de la vida, ho feren, però el foc no cessà. Demanaren una ambulància per poder sortir, i els fou contestat que si alguna, per iniciativa pròpia, les treia, era sense cap seguretat. Finalment, les senyoretes pogueren ésser tretes en una ambulància voluntària, i amb les bates i sabatilles que portaven per estar per casa foren traslladades a la residència de l'Escola Industrial. Pel camí foren també tirotejades, però sense que fos tocada l'ambulància. La Residència sofrí grans desperfectes.

Des d'un campanar de la Catedral i des de nombrosos terrats les tropes foren constantment hostilitzades.

Mentrestant, la ràdio anava ordenant que les persianes fossin aixecades.

A mitja tarda arribaren quatre destròiers.

Es declarà un violent incendi; primer es deia que a la Conselleria de Governació; després es va saber que era als dipòsits comercials del port, on, a causa de la gran quantitat de matèries inflamables, entre les quals cautxú i d'altres, els bombers hagueren de treballar fins a la matinada per extingir-lo.

Al carrer d'Urgell una bala entrà per un balcó i ferí una senyora al ventre.

En un tiroteig hagut a la Plaça d'Espanya, entre dues camionetes ocupades per paisans armats, que per una confusió es tirotejaren, resultaren tres ferits i un mort. Del mort desconeixem el nom. Els ferits s'anomenen Manuel Blai Pierre, de quaranta-sis anys, ferides greus per arma de foc; Isidre Carbonell i Calvet, de quaranta-set anys, pronòstic reservat, i Pere Oller i Pol, de trenta-set anys, ferides de pronòstic greu.

—A la Carrtera de la Creu Coberta hi hagué també un nodrit tiroteig, i resultaren ferits per arma de foc Josep Pujol i Ferrer, de trenta-quatre anys, reservat; Mercè Oliva Ferrer, de vint-i-nou anys, reservat, i Llorenç Soler i Oliva, de quaranta-set anys, lleu.

—A l'Avinguda de Francesc Lairet hi hagué també nodrits tiroteigs a la part dels teatres Còmic, Talia, Moulin Rouge, etc.

A la nit, al Palau Nacional de Montjuïc, un dels reflectors estava enfocat cap al casc antic, i els dels vaixells de guerra passejaven els seus raigs per damunt de la ciutat.

TIROTEIG A LA CARRETERA DE PORT. — UNA AMBULANCIA REBUDA A TRETS

Del dispensari de Can Tunis comunicaren dissabte a la matinada que tres camions plens d'homes armats procedents de l'Hospitalet, es dirigien a la Conselleria de Governació, però que en arribar a Can Tunis, mal dirigits, baixaren a la carretera de Port i des de l'Aeronàutica Naval varen creure que anaven a assaltar-los les casernes. Els enfocaren aleshores els reflectors i començà un vivíssim tiroteig. Sembla que va haver-hi molts ferits i algun mort. Del dispensari varen telefonar a l'Aeronàutica que anaven a recollir els ferits, però quan hi arribà l'ambulància fou també tirotejada i hagué de retornar sense poder auxiliar-ne cap.

El moviment a les comarques catalanes

SABADELL

Divendres, després de requisar alguns automòbils, els elements armats addictes a la Generalitat recorregueren la població; es dirigiren a l'Ajuntament, i l'ocuparen.

La població romangué tranquilla fins dissabte a la nit, en arribar les notícies dels fets de Barcelona.

Diumenge al matí arribaren les tropes i forces de la guàrdia civil, fent-se càrrec de l'Ajuntament i ocupant la ciutat militarment.

Entre els sometents armats i la força es registraren algunes topades, de les quals resultaren alguns ferits.

S'ha fet públic el ban proclamant l'estat de guerra.

La vaga segueix essent general, i els carrers de la població estan deserts.

MATARO

Des del primer moment de conèixer-se la solució donada a Madrid a la crisi ministerial, s'inicià la vaga general, que s'anà estenent a tallers i fàbriques.

Els tramvies plegaren, i també secundaren la vaga cafès, bars, barberies, flequers, etc., etc.

LLEIDA

En fer-se pública la proclamació de la República Federal a Barcelona, les forces del govern de Madrid assetjaren la Comissaria General de la Generalitat, situant nombroses ametralladores al seu voltant i obrint intensíssim foc fins a obtenir la rendició dels assetjats.

Entre aquest tiroteig i altres que tingueren lloc al voltant del Convent de Franciscans, han resultat nombrosos ferits.

S'han practicat prop de 400 detencions, entre elles la del diputat al Parlament Català senyor Humbert Torres.

Divendres al matí, en declarar-se la vaga general, grups de desconeguts van fer aturar un tren procedent de Saragossa, dos quilòmetres abans de l'estació, i obligaren a baixar el maquinista i el fogainer.

El tren, sense comandament, impellit pel pendent, molt pronunciat en aquell lloc, anà agafant velocitat i s'estavellà al final d'una via morta, prop del pont. Trenta-cinc vagons quedaren completament destruïts.

La vaga general és absoluta.

BADALONA

Divendres al matí s'inicià la vaga en aquesta ciutat; malgrat haver-se treballat en algunes càbriques, a la tarda l'atur era general.

A migdia, grups d'afiliats a Estat Català, Socialistes i Aliança Obrera es dirigiren a l'Ajuntament i proclamaren la República Catalana.

A la Plaça de la Vila una gran gentada es ovacionà.

MANRESA

En saber-se la constitució del nou Ministeri, un grup de republicans assaltà el "Circulo Radical", i cremaren el retrat de Lerroux.

Dissabte, al migdia, una manifestació recorregué els carrers de la ciutat. Hi figuraven gran nombre de banderes i pancartes demanant la implantació de la República Catalana.

Diumenge a la tarda fou declarat l'estat de guerra, fent-se càrrec de l'Ajuntament el coronel de la força del Govern de Madrid, el qual detingué l'alcalde, els quatre tinents d'alcalde i a majoria dels consellers, que han ingressat a la presó.

Han estat desarmats i detinguts els guàrdies d'assalt que prestaven servei en aqueta població, així com el president de les Joventuts d'Estat Català i el cap de la guàrdia municipal.

La ciutat està presa militarment, i pels carrers patrullen forces del regiment d'ametralladores.

La vaga general persisteix.

GIRONA

Divendres la vaga general a la ciutat era absoluta.

El comissari de la Generalitat adoptà les mesures necessàries per al proveïment de la poblacióí la prestació de serveis públics.

Ha fet saber al públic per mitjà de la premsa que tots els ciutadans han d'atenir-se únicament i exclusivament a les ordres que tinguin del Govern de la Generalitat.

S'ha celebrat una manifestació obrera sense incidents.

TERRASSA

Divendres fou declarada la vaga general que arribà a ésser absoluta.

Els ferrocarrils de Catalunya tampoc no funcionen.

TARRAGONA

Dissabte, seguia en augment el movimbent de vaga iniciat el dia abans.

Hi ha tranquillitat.

Solament IMPERMEABLES i ABRICS de CUIRO
FABRICA·BALMES 18

El divendres a Madrid

Madrid. — Des de primeres hores, grups van començar a recórrer els carrers, especialment a les barriades extremes, per evitar que els obrers entressin al treball. Es van registrar algunes coaccions i l'atur pot dir-se que va ésser absolut. S'assegurava que ja estava preparat des de fa dies i que ja havien estat cursades les ordres perquè es portés a efecte en el cas que es constituís el Govern majoritari que venia gestionant el senyor Lerroux.

A l'equip quirúrgic va morir el vaguista Angel San Juan Jiménez, que va resultar ferit en el tiroteig que va sostenir contra la policia des d'una casa del carrer de Salazar, del barri de la Prosperitat.

Com diem, l'atur va ésser absolut. Van circular bastants tramvies i autobusos, conduïts per soldats. Els vehicles eren presos per nombrós públic, àdhuc dones.

D'acord amb la visita que ahir va fer al ministre la Federació Patronal, avui els patrons obriran tots els establiments, encara que els aparadors estigui namb la tanca tirada per evitar actes de sabotatge.

Les precaucions adoptades a les carreteres que aflueixin a la població van ésser grans, a fi d'evitar que es coaccionessin els carros que acudien per a proveir la població. Madrid va ésser normalment proveït, àdhuc de pa, que els equips militars van fabricar amb abundància. També va arribar pa dels pobles de la província.

Els periòdics no es van publicar i únicament van sortir a la venda "A B C" i "El Debate", que es van vendre als centres oficials, camions i per grups de joves.

Es va intentar anar a l'atur dels Ferrocarrils, i segons les notícies que es tenen van funcionar els serveis normalment, essent conduïts alguns combois per enginyers.

Als Bancs abandonà el treball el personal pertanyent a la U. G. T., però continuà als seus llocs el personal no afiliat al dit partit.

Els grups intentaren paralitzar la circulació de tramvies i autobusos, i molts vehicles foren apedregats.

Als carrers de Santa Isabel, Atocha, barri d'Argüelles i altres, uns grups intentaren assaltar els comerços de comestibles i carn.

En algunes barriades extremes foren tirotejats els tramvies. Les forces que hi prestaven servei de vigilància repeliren l'agressió.

El transport de mercaderies es féu normalment utilitzant camions militars.

Esclatà una bomba al domicili del senyor Manuel Carrillos, situat a la plaça de Sant Miquel. Les destroces materials foren importants. Al número 6 del mateix carrer resideix el dirigent de la Ceda senyor Manuel Rubio.

Alguns individus llançaren unes ampolles amb líquid inflamable al domicili del diputat senyor Eugeni Castillos. Al lloc del fet es trobaren quatre ampolles amb líquid inflamable.

A la plaça de la República uns individus dispararen contra la força pública. Els trets causaren molta alarma, i el públic fugí en totes direccions. Augmentà l'alarma en disparar la força pública i en produir-se l'espurneig per haver saltat el "trolley" del tramvia.

Per ordre de l'autoritat han estat clausurats tots els centres extremistes.

Als voltants de l'hospital hi ha hagut també un tiroteig, i en acudir la força pública ha trobat a terra cinc pistoles.

En anar a tancar un cotxe al garatge, la policia ha penetrat al dit local i hi ha trobat una caixa amb pistoles ametralladores i municions. S'han practicat algunes detencions.

A l'escorxador no s'han presentat els obrers a primeres hores del matí, i han estat substituïts per elements de l'exèrcit.

En resum, es pot dir que la vaga és general, i funcionen només aquells serveis que són a càrrec de l'autoritat.

Aquest matí, a les deu, poc abans d'entrar al servei els carters de la carteria central, han donat crits a la República, i altres visques. Hi ha intervingut la força d'assalt, que ha desallotjat el local.

L'actitud del personal de carteria ha estat secundada pels que pertanyen al Sindicat.

El Sindicat de Correus ha fet pública una nota, en la qual fa constar que no pot ésser traïdor als seus ideals de sempre, republicans i democràtics, i per això solemnement declara la seva incompatibilitat amb l'actual representació de la República i el seu decidit propòsit d'oposar-se, per tots els mitjans que tingui al seu abast, a què actuïn els actuals governants.

Immediatament les autoritats prengueren les mesures pertinents del cas i acudiren forces al Palau de Comunicacions; foren detinguts els revoltosos. Quedà detinguda la directiva del Sindicat que actua dintre de la casa. Els empleats que no havien secundat el moviment continuaren treballant i es pogué normalitzar en part la situació. Es practicaren també detencions de carters.

Durant la tarda es mantingueren les precaucions. Els llocs cèntrics es veieren molt concorreguts. Alguns establiments tingueren les seves portes obertes, però a darrera hora de la tarda les tancaren.

Segons avançava el dia anà disminuint el servei de tramvies a conseqüència de les avaries als cotxes.

A dos quarts de nou de la nit s'oí una forta detonació, però no es pogué precisar si corresponia a un petard o a un tret. Es produí enorme pànic, el públic corregué en totes direccions i des d'aquest moment minvà l'animació als carrers. A les deu de la nit eren poques les persones que circulaven. En aquesta hora s'observava a les barriades extremes alguna intranquillitat.

S'acaba de rebre una notícia, no confirmada, assegurant que s'ha sublevat el personal de l'Arsenal de Cartagena.

La notícia, com diem, no té confirmació oficial per la qual cosa la comuniquem solament a títol informatiu.

Es creença general a Madrid que el moviment vaguístic no ha acabat i que aquesta nit poden registrar-se successos greus.

Les últimes notícies rebudes de províncies indiquen que el moviment vaguístic ha augmentat considerablement a mesura que transcorria el dia.

El primer Consell del govern Lerroux

Madrid, 5. — El nou Govern ha celebrat el seu primer consell de ministres aquest matí a la Presidència. Hi han acudit tots els ministres, i en entrar al Consell s'han mostrat en extrem reservats. A tres quarts de tres ha acabat el Consell. A la sortida el senyor Lerroux ha donat la referència en els següents termes: "El Govern ha celebrat el seu primer Consell de ministres. El Consell que s'ha constituït ha enviat una salutació al president de la República, que li ha estat correspost. El Consell ha nomenat secretari d'aquest, per a les seves relacions amb la Premsa, el senyor Jalón. S'ha examinat detingudament la situació de l'ordre públic, després d'haver escoltat una informació minuciosa i detallada dels successos que han donat els ministres d'Obres Públiques, Guerra i Governació.

D'aquestes informacions resulta que som davant d'un moviment general revolucionari, de procediments violents, d'iguals propòsits i plans, i amb una autoritat superior. Aquest moviment ha culminat a Astúries. El Govern, que ha pres acords, ha decidit declarar en aquella província l'estat de guerra, i ha autoritzat el president per examinar la situació de les altres províncies i regions, per si creu necessària l'adopció d'iguals mesures. S'ha rebut la dimissió del sots-secretari de la Presidència, senyor Boixareu, que desitja continuar al costat del senyor Samper. Ha estat admesa la seva dimissió, i ha estat nomenat, a proposta meva, per a aquest càrrec el que ho era de Justícia, senyor Guillem Moreno Guardia. Demà, a les 10'30, celebrarem Consell al Palau Nacional. A la dita hora tindrà lloc un Conselllet, i a les 11'30 el Consell presidit per S. E.

El senyor Anguera de Sojo ha estat interrogat pels periodistes sobre els propòsits del Govern davant el moviment revolucionari. S'ha mostrat molt reservat, limitant-se a dir que no anaven a fer altra cosa que atendre la situació. Els altres ministres s'han negat a fer manifestacions.

El president del Consell es va retirar a descansar a altes hores de la matinada, puix que va estar recorrent els Ministeris de la Governació, Guerra i Obres Públiques, informant-se personalment de les notícies que als dits departaments s'anaven rebent. El ministre de la Governació va romandre així mateix tota la nit al Ministeri, donant ordres i assabentant-se de la marxa dels esdeveniments.

En vista que s'havien retirat els flequers dels forns, el ministre es va posar en relació amb el seu company de Guerra i es van organitzar els equips corresponents per al proveïment de la població.

El ministre de la Governació també va preparar equips perquè el servei de tramvies funcionés amb normalitat.

El ministre de la Governació i el director de Seguretat van celebrar diverses conferències atenent a l'organització dels diversos serveis a fi d'evitar que es paralitzessin els serveis.

La força pública va practicar nombroses detencions.

Les tropes van quedar encasernades i sembla que el ministre de la Guerra va tenir diverses conferències segons sembla per a adoptar mesures relacionades amb el moviment preparat.

Madrid, 5. — El cap del Govern ha estat al seu despatx de la Presidència gran part de la tarda. Ha acudit al dit centre l'ambaixador de França, que ha conferenciat amb el senyor Lerroux.

A dos quats de set el senyor Lerroux ha abandonat la Presidència i ha dit als periodistes que anava a casa del president de la República per sotmetre a la seva firma els decrets acordats en el Consell del matí.

A un quart de vuit de la tarda ha arribat a la Presidència el senyor Rocha, el qual ha conversat llargament amb els periodistes, dient-los que havia estat treballant al seu despatx del Ministeri de Marina, i que tenia poques notícies a comunicar. Ha afegit que havia conferenciat amb alguns familiars i amics seus de Barcelona, i totes les referències que ha rebut treuen importància als suposats successos, que es diuen que han ocorregut a Catalunya. Precisament la sessió del Parlament català fou suspesa a petició del senyor Martí Esteve. Ha afegit que no s'havia adoptat cap mesura extraordinària de govern, ni tal sols, com s'havia apuntat, respecte a Catalunya. Ara bé: el president del Consell té un vot de confiança per adoptar aquelles mesures que cregui convenients o que consideri necessàries, però pel que es veu no ha arribat aquesta ocasió.

. Moments després ha tornat a la Presidència el cap del Govern, el qual ha dit que havia sotmès al President de la República la firma del Consell d'avui.

. Els periodistes li han demanat notícies respecte a l'ocorregut a Mondragón, on es deia que havia resultat mort el diputat tradicionalista senyor Oreja Elósegui.

En efecte, el Sr. Oreja Elósegui ha resultat mort. Els revoltosos d'Eibar, en ésser batuts en aquest poble, es traslladaren a Mondragón, on el parc polític del senyor Oreja Elósegui té una fàbrica. Aquests revoltosos envaïren la dita fàbrica, on es trobava el senyor Oreja Elósegui amb un gestor de la Diputació de Guipúscoa. Una referència diu que el senyor Elósegui fou afusellat per l'esquena, i una altra diu que fou assassinat per les turbes. De totes maneres, el fet cert és que hi ha hagut un assassinat.

El senyor Lerroux s'acomiadà dels periodistes dient-los que no tenia noves notícies per comunicar-los.

Al cap de pocs minuts arribà a la Presidència el senyor Martínez de Velasco, el qual digué que tenia notícies de l'assassinat del senyor Oreja Elósegui. De successos de Catalunya digué que no en tenia cap notícia. L'única cosa realment greu és la situació d'Astúries.

El senyor Martínez de Velasco conferencià amb el cap del Govern, i en sortir digué que no tenia noves notícies, i que d'haver-n'hi les facilitaria el president del Consell. La meva opinió és optimista. Tot s'arranjarà.

Al cap de poca estona sortí el senyor Lerroux per traslladar-se al seu domicili. No tenia noves notícies. He parlat uns moments amb Governació per tal de conèixer el que ha ocorregut, i no hi ha res de nou.

—¿Heu posat a la firma del president de la República algun decret d'importància aprovat en el Consell d'avui?

—No: coses de personal. El cessament del sots-secretari d'Obres Públiques i el nomenament del sots-secretari de la Presidència. El senyor Alba m'ha comunicat la dimissió del president del Tribunal de Garanties, senyor Albornoz, notícia que vosaltres teniu i que he comunicat al president de la República.

Un periodista li preguntà quines notícies tenia sobre la situació, i el cap del Govern contestà:

—Home, jo sempre tinc bones impressions. Tot el que ha ocorregut no tenia per descomptat, perquè tenia la seguretat que la injustícia s'apressaria a llançar-se contra mi; però cal plantar cara a això. Demés, és formidable la desproporció que existeix entre els elements defensius del poder públic i els que pugui tenir qualsevol rebellia que no sigui la d'un moviment del poble en massa. Es, doncs, descabellat qualsevol propòsit subversiu. Basten les mesures de precaució. No cal emprar les armes. ¿Que es constituís el Comitè revolucionari i que aquest pugui proclamar el Govern provisional de la República a Catalunya?

I somriguent digué:

—¿No es aquest el rumor públic?

Un periodista li ha manifestat que el ministre de Comunicacions havia donat compte que el senyor Companys acabava de dirigir-se als ciutadans de Catalunya demanant-los prudència i seny en aquests moments.

—Sí, així sembla. Cal aquesta recomanació perquè s'apaivaguin els ànims que sembla que estiguin allí un xic exaltats.

Un altre periodista li ha preguntat si el Govern es presentaria al Parlament dimarts, i el cap del Govern ha contestat:

—Per a això ens reunirem en Consell dilluns; però, no cal dir-ho que es pot avençar que dimarts, primer dia hàbil, serem al Parlament.

El partit de Maura trenca amb les institucions

Madrid, 5. — A les nou de la nit s'ha facilitat pel Partit Republicà Conservador la nota següent:

"El Partit Republicà Conservador va anunciant, des de les eleccions del 19 de novembre, que la política de lliurament de la República als seus enemics declarada o encoberta, estava engendrant la guerra civil. No hem regatejat esforços per tal d'aconseguir la rectificació d'aquesta política antinacional i perquè, mitjançant una obra de Govern autènticament republicana, es pogués arribar a la convivència entre tots els espanyols.

En diverses ocasions, davant crítics que, ha sortit fiador d'una conducta que, segons s'afirmava, del mode més reiterat i solemne, mai no oblidaria els compromisos contrets abans i després del 14 d'abril, i quan alguna força política més desconfiada o pel que es veu més coneixedora de la realitat, volia encomanar a la violència la solució de tots els problemes, teníem dret a donar l'afirmació plena que la República no seria mai mistificada ni burlada, i que, per tant, sobre la seva positiva constituiria una formidable injustícia. Teníem aquest dret perquè constantment se'ns feien saber propòsits decidits a donar ràpida satisfacció als drets dels republicans i a les exigències del propi decòre.

Avui, després de resolta com ho ha estat la darrera crisi, la nostra actitud és la següent:

"Sense moure'ns de la posició que des del primer dia vam adoptar, fidels sempre als postulats i lleials al principi nacional que servim en el poder i en l'oposició, des de l'adveniment de la República, acabem d'assistir amb amargura i astorament, al lliurament del règim a mans dels qui repetidament van ésser la negació de tot postulat i principalment dels qui tenen declarat el seu ferm propòsit de suprimir, en la legislació i en les costums, tot el que constitueix compromisos ineludibles del règim.

En una paraula, declarem als que encarnen d'una manera autèntica el 14 d'abril de 1931, que havent-se oblidat tot el que expressa la legalitat republicana, la nostra essencial incompatibilitat amb aquesta República desfigurada, avantsala d'una reacció incivil, i antidemocràtica, i que trenquem tota solidaritat i tracte amb els organismes d'un règim deslleial així mateix i pel qual lluitàrem victoriosament. Madrid, 5 d'octubre de 1934. — Miguel Maura i Gamazo."

HA DIMITIT EL PRESIDENT DEL TRIBUNAL DE GARANTIES CONSTITUCIONALS

Madrid, 5. — Ha presentat la dimissió del seu càrrec el president del Tribunal de Garanties, senyor Álvar de Albornoz, el qual ha dirigit una carta al president del Congrés, comunicant-li aquesta decisió.

En la carta assenyala els motius que l'han impulsat a adoptar a presentar la dimissió. Entén que la solució de la darrera crisi no ha estat atemperada a les essències del règim.

El senyor Rico Abello torna en avió del Marroc

Madrid, 8. — El senyor Rico Avello ha tornat a parlar amb els periodistes i els ha dit que la tranquillitat al Marroc era absoluta. Ha acabat manifestant que en aquests moments són només per a estar al costat del Poder.

— Els periodistes que acudiren al migdia a Governació restaren sorpresos davant la presència del senyor Rico Avello, Alt Comissari d'Espanya al Marroc.

El senyor Rico Avello, a preguntes dels periodistes, digué que havia sortit de Tetuan perquè tenia presentada la seva dimissió a conseqüència del canvi de Govern, puix que exercia tal càrrec com a republicà independent, i continuant una política iniciada pels anteriors Governs, es creia en el deure, en canviar la governació del país, de posar el seu càrrec a disposició dels nous dirigents de la política.

Pel camí s'ha assabentat de la pertorbació de l'ordre, cosa que si l'hagués sabuda abans no s'hauria mogut del seu lloc, puix que no s'imaginava quines eren les circumstàncies, i, per tant, creia que no era el moment més oportú per a dimitir. De totes maneres, un cop arribat a Madrid, s'ha ofert al Govern, i tornarà al seu lloc.

TALLERS RENAULT
Reparacions garantides
J. M. Castellar
Es complau a comunicar a la seva distingida clientela el seu trasllat al carrer
TUSET, 26, entre Av. 14 d'Abril i Travessera
Telèfon 74956

MALLAFRE
SASTRE
Novetats d'entretemps
Ronda Sant Pere, 24. - Telef. 15835

SOLER i TORRA Germans
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bonsuccés, 1 i 3
Negociem els cupons venciment primer d'octubre
CAMBRA CUIRASSADA CAIXES DE LLOGUER
per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor
Compartiments des de 22 pessetes anuals

El dissabte

Madrid, 6.—Durant la passada matinada no ha transitat ningú pels carrers de Madrid. Pertot es veien destacaments de soldats de totes les armes i guàrdies d'assalt, civils i de seguretat. La tranquil·litat en els barris cèntrics de Madrid és absoluta, i se sent de tant en tant algun dispar llunyà.

Continua la vaga general. No obstant, ha pogut observar-se que els revoltosos han canviat de táctica per haver lliurat la U. G. T. la direcció del moviment a la C. N. T. i a la F. A. I. Els grups armats han mostrat gran activitat des de primeres hores del matí. Els mercats han obert les seves portes normalment i els veïns han pogut proveir-se.

A les barriades de Cuatro Caminos i Tetuán de las Victorias s'ha observat inusitada agitació des de les primeres hores de la matinada. A les set del matí, quan el caporal d'assalt Manuel Useta marxava pel carrer de Prim, en passar davant el cinema Tetuán s'h creuat amb un jove, el qual li ha fet quatre dispars, matant-lo. Ràpidament forces de la benemèrita i d'assalt han donat una batuda per aquells voltants, amb resultats infructuós. Des de les teulades i terrats la força ha estat tirotejada, i s'ha vist obligada a repel·lir l'agressió, i ha obligat a tancar els balcons de les cases, per evitar que continués essent hostilitzada. A conseqüència del tiroteig han estat traslladats a la casa de socors Toribi de la Cuesta, municipal de San Martín de la Rosa, i Joan Alonso, que han ingressat ja cadàvers; Ignasi Fernández i Pere Marroquín, greument ferits. També han estat assistides de lesions lleus altres persones. Els guàrdies d'assalt han continuat una extremada vigilància, disparant sobre totes les persones que veien aparèixer als terrats.

A les nou del matí i des dels terrats de diverses cases del carrer de Pablo Iglesias, a la barriada de Cuatro Caminos, ha estat tirotejada la força, la qual ha disparat també els seus fusells. Al mateix carrer, un nombrós grup apostat a les cantonades i darrera d'uns munts de sorra i pedra, ha fet retrocedir un camió de guàrdies d'assalt, que havia acudit en tenir notícies de l'agressió de què es feia víctima la força. El tiroteig s'ha generalitzat per ambdues parts i ha durant força estona. A conseqüència del tiroteig ha mort un noi de 14 anys. Davant la persistència de l'atac de la força pública, el grup de revoltosos ha passat al carrer de Bravo Murillo, i s'ha atrincerat en uns solars que hi ha, i han mantingut un fort tiroteig que ha durat una hora. Un altre grup s'ha dirigit a la caserna de la remunta amb ànims d'assaltar-lo. Els revoltosos han iniciat un tiroteig sobre la dita caserna, i la força allí allotjada ha respost de la mateixa manera, i s'ha entaulat entre ambdues parts un nodrit tiroteig, i els assaltants han estat rebutjats. La col·lisió ha durat més d'una hora. A l'Hotel del Negro, al final de Chamartín, s'ha registrat un altre tiroteig entre la força i els revoltosos.

— Al centre de Madrid nombrosos grups han recorregut els mercats i han coaccionat els venedors i han intentat fer-les retirar dels llocs. Al carrer del Noviciado, uns individus han enderrocat algunes parades de verdures i fruites. Al carrer d'Augusto Figueroa la força pública s'ha vist obligada a disparar per tal de dispersar els revoltosos, que es dedicaven a exercir coaccions a les parades dels mercats.

— A diversos indrets extrems de Madrid s'han registrat també més tiroades entre els revolucionaris i els guàrdies d'assalt i la guàrdia civil. Ignora si hi ha hagut víctimes.

— Nombroses motocicletes i sidecars recorren els carrers de Madrid, armades amb ametralladores. Als terrats dels indrets cèntrics de la població i immediats als centres oficials, s'han instal·lat també ametralladores entilant els carrers i dominants els terrats de les cases veïnes.

A l'estació del Mig-dia han fet vaga avui 1.500 obrers, en unió dels obrers i empleats dels tallers. Els trens han sortit avui conduïts per personal d'Enginyers. També han arribat nombrosos trens. El personal de cartería de l'Estació Central s'ha presentat avui al treball, però no ha realitzat el repartiment de la correspondència, perquè segons han manifestat no es creien prou protegits i temien que pogessin ésser víctimes d'agressions.

Com el dia d'ahir, des de primeres hores han començat de circular tramvies, autobusos i taxis. Es tenen notícies que a primeres hores de la tarda s'han registrat noves col·lisions entre els revoltosos i la força pública, preferentment a les barriades extremes de la població.

Continuen les grans precaucions.

Sembla que el nombre de morts a causa dels fets ocorreguts durant el matí i primeres hores de la tarda a les barriades de Chamartín, Quatre Camins i d'altres, puja 8 ó 9. També són diversos els ferits que han estat assistits a distints centres benèfics.

Des d'un quart de nou fins prop de les onze hi ha hagut un intens tiroteig a la Puerta del Sol. S'ha disparat des del carrer contra el Ministeri de Governació. Ha repel·lit l'agressió la força pública. Durant tres quarts d'hora han funcionat les ametralladores installades als terrats de la Porta del Sol. També s'ha disparat per uns grups contra els Ministeris d'Obres Públiques i Comunicacions.

La matinada passada uns desconeguts intentaren assaltar la caserna de la guàrdia civil de Peña Grande, lloc immediat a Madrid.

A darrera hora de la tarda la força pública ha efectuat escorcolls a la Porta del Sol. Quan els guàrdies realitzaren aquest servei, i sense que se sàpiga d'on, de sobte, ha sonat una descàrrega. La força s'ha vist obligada a fer ús de les armes, entaulant-se un nodrit tiroteig, acabat el qual s'ha pogut veure estès a terra un minyó greument ferit i que fins al moment no ha estat identificat.

UN INCIDENT ENTRE ELS SOLDATS I EL PÚBLIC

Al carrer de Hortaleza, xamirà a Hernán Cortés, un tramvia conduït per soldats, com tots els que circulen avui per Madrid, ha atropellat una anciana de 83 anys anomenada Hipólita López, la qual ha sofert un desmai i ha caigut a terra.

Alguns individus que hi havia per aquells voltants han intentat agredir els soldats per creure'ls culpables de l'atropellament, i s'han vist obligats a defensar-se engegant alguns trets.

Un dels projectils ha ferit grument una dona anomenada Maria Carrasquilla, de 33 anys.

BOTIGUES ASSALTADES

A primeres hores de la tarda un grup d'individus ha assaltat una botiga de teixits situada al carrer de l'Empar, propietat de Josep Fernández, i s'ha endut alguns dels géneres de l'establiment.

Un nombrós grup de revoltosos, a la barriada de Cuatro Caminos, es corregué fins a una botiga d'ultramarins establerta al carrer de Dulcinea, 11. A l'interior del local hi havia Josep López Panadero i el dependent Blai de la Fuente. Ambdós tractaren de resistir, i el grup els engegà uns trets i fugiren després al mateix temps que s'apoderaven d'alguns dels géneres. Els ferits foren traslladats a la casa de socors de Cuatro Caminos, on curaren a Josep Panadero d'una ferida greu, i d'una altra de caràcter lleu a Blai de la Fuente.

— Aquest matí, quan alguns individus venien en un camió el periòdic "A B C", es formà a la Gran Via un grup i sonaren alguns trets.

MORTS IDENTIFICATS

Han estat identificats els morts que hi ha hagut en les col·lisions del matí. Són: Joan Alonso Ortega, de quaranta-sis anys, carreter; Joan Marín, de vint-i-quatre anys.

A les Cases de Socors foren assistits Pere Moreno, de quaranta-vuit anys; Ignasi Puentes, de trenta-dos ambdós greument ferits per arma de foc. Passaren a l'hospital general.

— Un grup de revoltosos ha intentat assaltar una caserna de la guàrdia civil prop del carrer de Guzmán el Bueno. El tiroteig entaulat ha durat més de mitja hora. En aquest nou llet resultaren dos morts més: un home de trenta-cinc anys, aproximadament, i un noi, i dos més de pronòstic greu. També resultaren altres ferits lleus, que foren recollits a la Casa de Socors. Es practicaren nombroses detencions.

— Al registre telefònic situat al carrer de Sant Joaquim foren tallats els cables i s'hi produïren avaries d'importància.

— A la carretera d'Aragó, segons comunica la guàrdia civil del lloc de la Concepció, un grup de vaguistes enderrocà dos pals de telègrafs i sembraren materialment el sòl de claus, per tal d'impedir el pas de vehicles. La majoria del personal ferroviari de vies de l'estació del Nen Jesús ha abandonat avui el treball, i han estat objecte de coaccions alguns companys que s'han oposat a secundar l'atur.

FETS VIOLENTS A COLMENAR VIEJO

L'alcalde de Colmenar Viejo va comunicar a la Direcció de Seguretat que a l'esmentat poble es notava gran escassedat d'aigua al canal de Santillana, originat, segons sembla, per una avaria existent a quatre quilòmetres de la deu. Es va desplaçar personal tècnic que va observar que, efectivament, hi havia una avaria d'importància. La impressió dels tècnics és que l'avaria ha estat produïda per un acte de sabotatge.

A darrera hora del matí el dit alcalde de Colmenar Viejo va comunicar que els revoltosos s'havien produït d'una manera violenta i que temia que ocorressin nous incidents. Aquests, per les notícies que s'anaven rebent del poble continuament es van produir poc després, essent voltada la guàrdia civil del lloc, que va començar la seva defensa tirotejant els rebels. Les notícies rebudes asseguren que la guàrdia civil ha matat tres paisans. De la Direcció van sortir forces d'assalt per a restablir l'ordre.

NOU ATAC AL MINISTERI DE LA GOVERNACIÓ

A un quart d'onze de la nit van tornar a fer-se bastants dispars contra el Ministeri de la Governació. Les forces van actuar amb energia i van fer fugir els grups que disparaven.

Segons les notícies oficials els morts són dos i 21 els ferits.

Algunes Comissaries dels barris extrems van ésser voltades pels revoltosos. Es van canviar nombrosos dispars.

La caserna de la guàrdia civil de Las Ventas va ésser també voltada.

LA DECLARACIO DE L'ESTAT DE GUERRA

Una companyia del regiment número 18, al comandament d'un capità donà lectura, a la Porta del Sol, al ban declarant l'estat de guerra. Immediatament l'autoritat militar es féu càrrec del comandament i s'adoptaren les mesures de precaució de rigor. Forces de l'exèrcit se situaren en els llocs estratègics. La població, després de l'estat de guerra, presenta un aspecte més tranquil. La circulació pels carrers, nulla. Els pocs transeünts són escorcollats.

Durant aquesta nit foren assistits nombrosos ferits a les diferents cases re socors. A l'equip quirúrgic ingressaren tres ferits gravíssims, un d'ells tinent d'assalt; dos greus i un menys greu. Al districte de Buenavista ingressaren set ferits, un d'ells gravíssim.

Al districte de la Inclusa ingressà un ferit anomenat Manuel Fernàndez amb ferides greus. Al Puente de Vallecas foren assistits nombrosos ferits, el nombre dels quals no s'ha pogut precisar. També ingressà el cadàver d'un home que fou mort per la guàrdia civil. Al districte del Congrés ingressà Jacob Pérez Vega. També a la casa de socors del districte del Congrés ingressà Francesca Cabezote, de 18 anys, soltera.

A les nou de la nit ingressà Manuel Antonio Cruz. Fou ferit al carrer de Carretas. El seu estat és greu. Fou curat també un altre ferit anomenat Felip Hernàndez, de 73 anys. Pronòstic reservat. Per últim fou curada Concepció Vidrilla, de 28 anys. Presentava una ferida a la cara de pronòstic menys greu.

ACTIVITATS MINISTERIALS

EL CONSELL DE MINISTRES PRESIDIT PEL SENYOR ALCALÀ ZAMORA

Madrid, 6.—Aquest matí s'ha celebrat a Palau l'anunciat Consell de Ministres, sota la presidència del cap de l'Estat senyor Alcalà Zamora. A la sortida el ministre de la Guerra ha manifestat als informadors que anava cap al Ministeri per a seguir els esdeveniments i adoptar les mesures procedents. El ministre de la Governació, senyor Vaquero, ha dit que les impressions sobre el moviment eren francament optimistes. La situació a Astúries—ha afegit el ministre—està absolutament dominada, puix que es van acumular tots els elements per a vèncer la rebel·lió, i aquests han estat irresistibles.

A Eibar, on el moviment sediciós va presentar mal aspecte dels primers moments, ha acabat, i s'han lliurat els rebels amb armament i sense condicions. Ha afegit el ministre que avui els patrons començaran a substituir els obrers vaguistes que no es presentin al treball, amb elements que ho sol·licitin. El senyor Cid ha desmentit els rumors circulats sobre la vaga dels ferrocarrils. Si hi ha alguna anormalitat—ha afegit—aquesta és completament estranya al moviment declarat.

El cap del Govern, senyor Lerroux, ha parlat també uns moments amb els periodistes i els ha dit que s'havia celebrat un consellet examinant la situació de l'ordre públic. Les notícies que es reben sobre el moviment pertorbador són cada vegada més tranquil·litzadores i confirmen que es va extingint per moments. Ha afegit el senyor Lerroux que sota la presidència del senyor Alcalà Zamora s'ha celebrat l'acostumat Consell. El cap de l'Estat ha pronunciat un discurs molt interessant sobre política general. Jo, com a cap del Govern, he informat el president de la República de la situació, exposant l'obligació del Govern de defensar l'ordre públic i les lleis perquè reneixi la tranquil·litat en absolut.

AVUI EL GOVERN PENSA PRESENTAR-SE AL PARLAMENT

A preguntes dels informadors, el president del Consell ha dit que dimarts el Govern es presentarà al Parlament i donarà compte dels projectes presos per tal de reforçar l'autoritat del Govern, arbitrant mitjans per a aconseguir la pacificació moral, que tant interessa en aquests moments.

LA DECLARACIO DE L'ESTAT DE GUERRA

El declarar l'estat de guerra és perquè es tem que aquesta nit es produeixin gravíssims successos, sobretot a Madrid, tenint en compte la intervenció de la C. N. T. en el moviment.

ATEMPTAT CONTRA UN MINISTRE

Els ministres han estat reunits a Governació. En passar pel carrer d'Alcalà, un d'ells, el nom del qual no s'ha dit, ha estat objecte d'un atemptat. Li ha estat tirada una bomba, però ha sortit illès. L'explosió s'ha sentit a la Porta del Sol.

REFERENCIA OFICIAL DELS FETS

A primeres hores de la tarda, el cap del Govern, des del seu domicili, s'ha dirigit al Ministeri de la Governació, on ha conferenciat amb el titular de la cartera, senyor Vaquero. Des del Ministeri de Governació el senyor Lerroux s'ha dirigit al Palau de Buenavista, on ha estat conferenciant amb el ministre de Guerra. Després s'ha dirigit al domicili particular del President de la República i des d'allí a la Presidència. Ha manifestat als periodistes que havia estat als ministeris de Governació i Guerra per tal de tenir notícies directes del moviment revolucionari. A la conca del Nalón (Astúries) les forces de l'exèrcit avancen amb tota la ràpidesa que permet l'escassedat de comunicacions a la dita conca minera. De la base de León ha sortit aquest matí una esquadreta d'avions. Aquesta tarda n'ha sortit una altra.

Indubtablement és el tractament més eficaç per a les malalties de l'estómac i intestins."

Així ho declaren milions i milions de malalts que, cansats dels sofriments i privacions a què es veien sotmesos, han recobrat la salut amb aquest famós medicament, únic per als malalts de

l' estómac

intestins

De Madrid ha partit cap a Astúries el general López Ochoa; però encara no es tenen notícies que hagi arribat. La impressió sobre la repressió del moviment és bona.

Poc després han arribat el ministre de Marina, senyor Rocha, i el ministre sense cartera senyor Pita Romero, els quals han dit als periodistes que tenien bones impressions del moviment revolucionari. Segons han indicat, els rebels no podrien resistir molt temps les forces de l'exèrcit. El ministre de Comunicacions, ha dit el senyor Rocha, m'ha demanat 50 soldats d'infanteria de Marina, perquè els afegeixi a uns altres cinquanta carters, per al repartiment de la correspondència, cosa que s'ha fet, durant la tarda.

A les 7'25 han abandonat la Presidència el cap del Govern i el ministre de Marina. El senyor Lerroux ha manifestat als informadors que no tenia notícies per comunicar-li.

AMPLIACIO DEL CONSELL

L'únic tema del Consell de Ministres d'avui ha estat l'ordre públic. Els ministres han donat compte de les notícies rebudes als seus respectius departaments, i se'n dedueix, segons han indicat els ministres, que, a l'igual que ahir, els serveis marxen amb certa regularitat.

El ministre de Comunicacions ha donat compte als seus companys que la sortida dels trens s'efectuava normalment amb els equips complets de personal. L'únic que passa és que en alguns trajectes grups isolats intercepten la via, i per aquesta causa es retarda el moviment del tràfic. Reparades les avaries, continuen les comunicacions. Naturalment, això al llarg de tots els trajectes, determina retards per a l'arribada dels trens als punts de destinació.

No tindria res de particular que els ministres tornessin a reunir-se per tal de conèixer les darreres notícies que rebin.

Per de pronto, segons ha donat compte el ministre de la Guerra, estan perfectament coordinats tots els serveis militars a Astúries. Allí hi ha declarat l'estat de guerra. El ministre de la Guerra ha disposat que sortis en avió cap a aquell lloc el general López Ochoa, el qual s'espera que haurà arribat aquesta mateixa tarda.

REFERENCIA DEL MINISTRE DE GUERRA

A les tres de la tarda el ministre de la Guerra ha rebut els periodistes i els ha dit que procuressin per tots els mitjans desfer els rumors que circulen relacionats amb dificultats existents a les guarnicions i amb falta de disciplina en les tropes.

—Les notícies que tinc d'Oviedo—ha dit—són que continua l'avanç de l'exèrcit. El general Poch ha passat el pont de Fierro, i desarma les gents que no ofereixen la menor resistència. També s'han tramès dos trens d'artilleria, que al principi han topat amb algunes dificultats, perquè en passar per Valladolid s'ha retardat la seva marxa. El personal ferroviari ha complert amb la seva obligació, i el comboi ha circulat normalment. Acabo manifestant que les darreres notícies d'Astúries són que a la conca minera es rendeixen els revoltosos i que hi ha petits focus inevitables i fàcilment reprimibles.

DISCURS DE LERROUX

El president del Consell de ministres, senyor Lerroux, a un quart d'onze de la nit ha parlat davant el micròfon de la ràdio, dient:

"El president del Consell de ministres té l'honor de dirigir-se al país en l'hora present. La ciutadania dels espanyols sabrà imposar-se a la insensata bogeria dels mal aconsellats, i el moviment, que ha tingut greus i dolorosos manifestacions a diversos llocs del territori, queda circumscrit, per l'activitat i heroisme de la força pública, a Astúries i a Catalunya.

A Astúries l'exèrcit s'ha fet amo de la situació, i en el dia de demà quedarà restablerta la normalitat. A Catalunya, el President de la Generalitat, amb oblit dels deures que li imposen el càrrec, el seu honor i la seva responsabilitat, s'ha permès declarar l'Estat Català. Davant aquesta situació, el Govern de la República ha pres l'acord de declarar al seu torn l'estat de guerra a tot el país. En fer-ho públic, el Govern declara que ha esperat fins esgotar tots els mitjans que la llei ha posat a les seves mans, sense humiliació i crebrantament de la seva autoritat. L'estat de guerra s'aplicarà sense debilitat ni crueltat, però enèrgicament la llei marcial.

Té la seguretat que davant la rebel·lia social d'Astúries i davant la posició antipatriòtica d'un Govern de Catalunya que s'ha declarat facciós l'ànima sota del país s'aixecarà en un esclat de solidaritat nacional perquè a Catalunya com a Castella, a Aragó com a València, a Galícia com a Extremadura i a les Bascongades i a Navarra i a Andalusia es posi al costat del Govern per restablir amb l'imperi de la Constitució i de l'Estatut i de totes les lleis de la República, la unitat moral i política que faci de tots els espanyols un poble lliure de gloriosa tradició i gloriós esdevenidor.

Tots els espanyols sentiran a la cara la rojor de la bogeria que han comès uns quants. El Govern els demana que no guardin en el seu cor odi contra ningú, puix que el patriotisme a Catalunya sabrà imposar-se allí mateix a la follia separatista.

A Madrid, com a tot arreu, una exaltació de la ciutadania ens acompanya. Amb ella i sota l'imperi de la llei anem a seguir la gloriosa història d'Espanya."

TRETS AL MINISTERI DE GOVERNACIO

A dos quarts de set han arribat al ministeri de la Governació tots els ministres. A les set ha arribat el senyor Lerroux, el qual no ha fet cap manifestació als periodistes; a les 7'20 ha arribat el senyor Martínez de Velasco. Els periodistes li han preguntat si acudia al Consell de ministres cridat, i ha dit que no. Se li ha preguntat també si coneixia els rumors que circulaven respecte a Catalunya, i ha dit que tampoc els coneixia. Els periodistes li han manifestat el que es deia que havia ocorregut a Barcelona, i el senyor Martínez de Velasco no ha fet cap manifestació, i ha entrat a l'ascensor.

A les 8'20, com si obeïssin a un pla preconcebut, i quan hi havia tranquil·litat, grups situats als voltants del Ministeri de la Governació començaren a disparar contra el Ministeri. El tiroteig fou nodridíssim. Les autoritats que hi havia a Governació ordenaren que l'edifici quedés a les fosques, com així es féu immediatament. Per tal de donar una idea de la violència del tiroteig, n'hi ha prou amb dir que les forces que es trobaven a la porta principal, guàrdia civil i d'assalt, hagueren de refugiar-se al fons del pati, i es veieren obligats a entrar a l'interior del Ministeri, fins que s'apagaren els llums. Un cop apagats els llums, les forces sortiren i s'organitzà l'ofensiva. Les forces començaren a disparar en totes direccions i feren fugir els que segurament pretenien assaltar el Ministeri de Governació, on estaven reunits els ministres.

Des de diferents terrats de les cases dels carrers propers al Ministeri de la Governació es dispararen també nombrosos trets contra la força pública, la qual va repel·lir l'agressió.

Altres grups dispararen també contra els Ministeris d'Obres Públiques i Comunicacions, però es limitaren a això, sense intentar l'assalt dels edificis.

Davant la Telefònica hi ha un hotel on fan obres, l'Hotel Granvia. Nombrosos grups d'individus s'hi refugiaren i des d'allí dispararen contra les forces de guàrdia. Les forces repel·liren l'agressió, i els rebels pogueren ésser desallotjats.

Malgrat la intensitat del tiroteig no hi hagué tantes baixes com podia creure's.

Després que les forces repel·liren l'agressió al Ministeri de la Governació, els ministres que es trobaven per diversos departaments de la casa, tornaren a reunir-se en Consell, i al cap de pocs moments el senyor Alexandre Lerroux redactà unes quartilles que després es feren públiques per ràdio i que ja hem anticipat.

Després un ajudant del ministre de la Guerra donà a llegir als periodistes un decret implantant l'estat de guerra a tot el territori nacional.

El decret consta de 18 articles. S'hi requereix que deposin la seva actitud els rebels, que quedaran exempts de pena, si es rendeixen en el termini de dues hores, a excepció dels que hagin comès agressions contra les autoritats i dels caps de la rebel·lió.

També l'article segon disposa que seran considerats com a rebels o sediciosos els que es trobin o haguessin estat en aquells llocs on hi hagueren combats amb la força pública. Es prohibeixen els mitings, les conferències, les manifestacions i les juntes. Les que fossin autoritzades seran presenciades per un delegat de l'autoritat militar. Es disposa també la incautació d'automòbils de càrrega, particulars, motocicletes i tota mena de vehicles, i es prohibeix absolutament la circulació rodada a l'interior de les poblacions i fora del seu case, carreteres, camins, etc., almenys que els conductors no siguin portadors d'una autorització especial per a cada viatge. Aquesta autorització serà sol·licitada en cada cas de l'autoritat militar i on no actuï l'autoritat de la que es designi.

També es facilità un altre decret signat pel President de la República en el qual es diu que d'acord amb l'article 52 de la llei de 28 de juliol de 1933, es declara l'estat de guerra en tot el territori nacional. Els generals caps de les divisions orgàniques, comandants militars de Balears i Canàries, dictaran els oportuns bans. Es donarà compte a les Corts del present decret conforme a l'article 50 de la Constitució.

Els ministres continuaren reunits en Consell al Ministeri de la Governació.

El diumenge

REFERÈNCIES OFICIALS

Madrid, 8.—El dia d'ahir i el diumenge va transcórrer a Madrid amb bastanta normalitat.

Al matí, el Govern, des del Ministeri de la Governació, va donar notícies per ràdio de l'estat de l'ordre públic a tot Espanya.

Les notícies oficials donaven compte que a Catalunya la situació estava dominada per complet.

Va comunicar també la ràdio que quan els ministres estaven reunits en Consell les seves deliberacions van ésser interrompudes per una gran multitud que es va aglomerar a la Porta del Sol.

Acaben les notícies oficials donades al matí dient que la tranquil·litat a Madrid ha estat completa, menys alguns tiroteigs aïllats.

A les deu de la nit del diumenge el ministre de la Governació va tornar a dirigir-se per ràdio a tot Espanya. El senyor Vaquero va començar dient que la nit, a Madrid, es presentava tan tranquil·la com ho va ésser tot el dia. Als barris extrems hi ha hagut alguns tiroteigs i a la nit s'han fet alguns dispars contra tramvies i autobusos, intents d'avalots que la força ha reprimit immediatament i amb tota energia.

A Astúries les forces de l'exèrcit dominen la situació. Les columnes que van sortir del Ferrol per via marítima han arribat aquesta tarda (diumenge) a Gijón. S'han posat a les ordres del general López Ochoa que va reduint els focus de rebels existents a la zona minera. El Consell de Ministres ha acordat acceptar la dimissió al governador civil d'Oviedo.

El governador de La Coruña ha informat el Govern que la nit passada fou atacada la Comissaria de El Ferrol per grups de socialistes armats. La força pública repel·lí l'agressió, i caigué en la revolta el capitost rebel Tomás Serante, ex-regidor socialista. Es practicaren 40 detencions, entre elles la del regidor socialista Santamaria, significat cabdill revolucionari.

A Santiago de Compostela les forces de la guàrdia civil rebutjaren uns elements revoltosos que intentaren volar el dipòsit d'aigua.

A La Coruña la tranquil·litat és absoluta, i estan oberts els comerços. Circulen tramvies i autobusos. Hom espera que dilluns es reintegraran al treball tots els obrers. S'han practicat algunes detencions.

De Lleida també es tenen notícies. Les forces rebels es feren fortes a l'estació del ferrocarril i a la Comissaria de la Generalitat. Les forces lleials dominaren el moviment, i prengueren els centres oficials on s'havien fet forts els rebels, i la Telefònica, on alguns elements s'havien refugiat. Hi ha nombrosos detinguts. A la resta de la província de Lleida la tranquil·litat és absoluta.

A Oviedo ha estat dominada la situació. S'han practicat unes dues-centes detencions. Hi ha quatre morts dels rebels i cinc o sis ferits.

Les autoritats comunicaren per ràdio que havien arribat al port de Barcelona els vaixells de l'esquadra.

Les autoritats també han comunicat notícies d'Astúries, segons les quals s'havien desembarcat a Avilés forces de l'Exèrcit i de la Marina.

A les dues de la matinada el ministre de la Governació ha manifestat que aquesta matinada havia estat detingut el Comitè de la Joventut Socialista a l'estudi del pintor Luís Quintanilla, situat al carrer de Fernando el Católico, 80, tercer-esquerra. Entre ells hi havia Carlos Hernández Zancajo, president de la Federació Socialista i diputat a Corts; José Díaz Alarcón, vice-president de la U. G. T.; Felipe Pretel Iglesias, secretari de la Federació d'Espectacles Públics; Santiago Carrillo Solares, secretari de la Federació, i Enrique de Francisco Jiménez, cap que fou de la minoria socialistes a les Corts Constituents. Tots ells feia quatre dies que estaven amagats al domicili del dit artista.

ELS MINISTRES ES REUNEIXEN

A les onze del matí d'ahir han acudit al ministeri de Governació tots els ministres i el President del Consell. S'han reunit al despatx del ministre titular, on han celebrat un canvi d'impressions.

ALLOCUCIONS DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ

El ministre de Governació ha dirigit al poble una allocució des del balcó del ministeri.

"Ciutadans: la prova més noble, més conscient de lealtat a Espanya, d'amor a la República i de respecte al Govern que podrien donar en aquests instants, seria dissoldre-us pacíficament. Ens trobem en estat de guerra i hem de demostrar la nostra confiança ciutadana sense que contribuïm, ni amb la nostra alegria, a produir pertorbacions.

Acte seguit la manifestació s'ha dissolt sense incidents.

Diumenge, a la una de la tarda, el ministre de Governació s'ha dirigit novament als ràdio-oients.

ORDRES PER AL DILLUNS

A dos quarts de tres de la tarda, la Ràdio difongué una nota del Govern civil ordenant el restabliment de la normalitat, al qual efecte es disposa que avui dilluns es procedeixi de la següent manera:

Primer. — Obrir normalment tots els aparadors i portes dels establiments, tallers i obres.

Segon. — Acomiadament, d'acord amb l'article 93 de la llei de contractes de Treball, de tots els empleats, dependents i obrers en general que van secundar la vaga, substituint-lo amb personal nou, preferentment de l'inscrit per al treball durant els dies de vaga.

Tercer. — En cas deducte o per a sol·licitats de personal, adreceu-vos al Bloc Patronal.

INSTRUCCIONS A LES ENTITATS PATRONALS

Convocats al Govern civil pel governador els representants de les entitats patronals i entitats de serveis públics, van celebrar ahir al matí, a les deu, una reunió per donar-los instruccions relatives a la normalització dels serveis.

El governador ha manifestat als reunits que a partir del moment que els dirigia la paraula podia considerar-se que tots havien d'actuar dintre de la normalitat absoluta i com si res no hagués passat.

El Govern—ha afegit—té completament dominada la situació a Astúries i Catalunya, que eren els únics focus que encara quedaven aquesta matinada per sufocar. La tranquil·litat és completa a tot Espanya, però, per si encara pogués sorgir algun rebrot dels darrers successos, el governador té adoptades totes les mesures per tallar-los de rel. Així, doncs, recomano a les empreses patronals que compleixin amb la llei.

ES OBLIGADA L'OBERTURA DELS ESTABLIMENTS

Madrid, 8. — Ahir al matí forces de seguretat recorregueren els districtes de Madrid, i ordenaren als amos dels establiments exempts del descans dominical que obrissin llurs portes i descobrissin els aparadors. Se'ls comminà amb la detenció i multes de 20.000 pessetes si no obeïen aquesta disposició governativa.

L'ordre fou obeïda.

PRIMO DE RIVERA FA DISCURSOS AL CARRER

El senyor Josep Antoni Primo de Rivera, amb nombrosos afiliats al seu partit, s'ha situat a la Porta del Sol. El senyor Primo de Rivera s'ha enfilat a la tanca de les obres del Metro que hi ha enmig de la Porta del Sol, i ha pronunciat un discurs dient que encara que la manifestació que el seguia hagués estat ametrallada pels carrers, ells haurien complert el deure d'arribar al Govern d'Espanya a retre-li l'homenatge del nostre agraïment.

REUNIO DEL CONSEL DE MINISTRES

A les onze del matí de diumenge els ministres arribaren a Governació per tal de celebrar Consell. Abans el cap del Govern estigué al Ministeri de Guerra parlant amb el ministre, i s'informà de les notícies arribades d'Astúries i de Catalunya. S'assabentà el cap del Govern que els rebels havien deposat llur actitud a Barcelona i que havia arribat a Astúries el general López Ochoa, i es posà al davant de les tropes. Comunicà el general López Ochoa que el dominar la situació és qüestió d'hores.

El senyor Lerroux presidí el petit Consell.

En el consellet s'ha aprovat la destitució de l'Ajuntament de Madrid i el nomenament del senyor Martínez de Velasco com a alcalde de Madrid. Ha estat acceptada la dimissió del governador d'Oviedo.

El senyor Lerroux ha visitat el president de la República i ha posat a la seva firma els anteriors decrets.

A la tarda els ministres s'han tornat a reunir en Consell.

ELS DISTURBIS

A la Porta d'Atocha grups de sospitosos dispararen contra la força pública, que repel·lí l'agressió. Els sospitosos també tirotejaren l'estació d'Atocha. Davant els ministeris d'Obres Públiques i Agricultura alguns grups també han engegat trets. A dos quarts de quatre de la tarda en diferents indrets de Madrid hi hagué intensos tiroteigs. Començaren al carrer d'Espalter. Al carrer de Moreto uns grups destroçaren un cotxe particular. També hi hagué intens tiroteig a la Carrera de Sant Francesc i a tota la barriada de Lavapiés.

El tiroteig amb la força pública durà de les tres de la tarda fins a les quatre del matí, si bé no tingué gaire importància. A l'estació de las Pañuelas se sentí una forta explosió i la força pública féu fugir uns individus que hostilitzaven els trens. Al carrer de Miquel Servet fou trobat el cadàver d'un home que no ha estat identificat. A la Casa de Socors de l'Hospici ingressà Carles Lafuente, de trenta-cinc anys, empleat, que fou ferit greument per una bala. També fou assistit Antoni del Olmo García d'una bala a la cuixa dreta, gravíssim. Tots dos foren hospitalitzats a l'Equip Quirúrgic.

A les vuit del vespre grups de revoltosos situats als terrats han hostilitzat l'edifici del govern civil. L'agressió ha estat rebutjada per forces de seguretat. Els revoltats han fet acte de presència davant les dependències de la Policia Urbana i Delegació de trànsit, situada a la Plaça Major. S'ha originat un nodrit tiroteig. Els guàrdies municipals i els de Seguretat han repel·lit l'agressió. La policia ha practicat un escorcoll al domicili del sindicalista Pere Mantanoque, que viu al carrer de l'Ancora, número 20, i s'han trobat algunes

COIXINETS A BOLES I RODETS

FISCHER

Representant exclusiu amb dipòsit

Madrazo, 58 A. VARGAS Telèfon 79546

LLORENS

RAMBLA DE LES FLORS-30

bombes. Alguns grups, per la part superior de Sant Antoni de la Florida, han hostilitzat la força pública, i han estat rebutjats. A pesar que els tiroteigs s'han registrat a diferents llocs de la població, han estat molt escasses les baixes registrades. Durant la matinada s'han intensificat les precaucions.

UNA NOTA DEL GABINET DE PREMSA DE LA PRESIDENCIA DE LA REPUBLICA

Per conducte del Gabinet de Premsa de la Presidència de la República s'ha facilitat la següent nota:

"El senyor Maura no s'ha absentat de Madrid en aquests darrers dies. Dissabte marxà a Torrelodones, i tornà a Madrid diumenge per passar el dia en unió de la seva família, per ésser el sant de la seva esposa. A les primeres hores de diumenge ha vingut a Madrid el senyor Maura, amb la seva família, en cotxe, proveït de l'oportú permís per a circular, expedit per l'autoritat competent.

Són, per tant, completament inexactes les notícies publicades en els periòdics i difoses per les agències, respecte l'absència del senyor Maura de Madrid i de la seva intervenció en el moviment català, en el qual, com en el moviment revolucionari actual, és aliè el senyor Maura."

MARTINEZ DE VELASCO ES POSSESSIONA DE L'ALCALDIA DE MADRID

Diumenge, a la tarda, se celebrà a l'Ajuntament la presa de possessió del senyor Martínez de Velasco. L'acte revestí importància per les paraules que es pronunciaren.

A presència de l'alcalde, d'alguns regidors i de tots els funcionaris de l'Ajuntament, el governador digué que, en virtut de les atribucions que tenia, el secretari de l'Ajuntament anava a llegir la disposició en virtut de la qual el senyor Martínez de Velasco, ministre sense cartera de l'actual Gabinet, es feia càrrec dels serveis de tota mena del Municipi de Madrid.

El secretari ha procedit a la lectura del decret.

Acabada la lectura el governador civil ha afegit que en nom, doncs, del Govern, donava possessió, en aquest acte, al membre de l'actual Gabinet, ministre sense cartera, senyor Josep Martínez de Velasco, del càrrec de delegat especial del Govern assumint totes les funcions de la direcció i execució dels serveis municipals de la capital de la República.

Després ha fet ús de la paraula l'alcalde destituït senyor Pere Rico, el qual ha manifestat que el decret deia simplement que el ministre sense cartera senyor Josep Martínez de Velasco, era designat delegat especial per als càrrecs i direcció executiva dels serveis municipals de la capital de la República. Davant les paraules del governador civil i tenint en compte el decret no tenia cap inconvenient en sotmetre's al que disposa l'autoritat governativa d'acord amb les ordres de la superioritat jeràrquica del Consell de Ministres. Ara, amb referència al decret que s'ha llegit vaig a fer algunes manifestacions amb el fi que constin en acta. Es fonamenta la suspensió de l'Ajuntament de la meva presidència per una falta d'assistència o de collaboració al Govern, en la prestació dels serveis municipals en el present moviment.

Jo poso per testimoni el governador civil de la província de la collaboració prestada per l'alcalde, en nom de tot l'Ajuntament, aportant tot el que podia i tot el que devia per a realitzar aquests serveis.

Si no han funcionat aquests serveis ha estat per la vaga dels obrers i dels empleats, als quals, ni l'alcalde ni els regidors han pogut obligar-los a realitzar el seu treball, i com que l'Ajuntament no té facultats coercitives no ha pogut imposar sancions, i aquestes no les pot imposar ni instruir un expedient d'acord amb les disposicions legals. Per aquestes raons considero infundats els motius de la destitució, però em sotmeto a la representació jeràrquica i faig lliurament de l'Ajuntament, a reserva d'exercir l'acció administrativa o judicial que em pugui assistir.

Abans d'acabar he de dir simplement que els regidors que integren la majoria i que han comunicat amb mi abans de venir jo aquí, m'han expressat que m'assisteixen amb els seus vots i amb els seus pensaments, i que les paraules que jo pronunciés serien fidel interpretació de la seva manera de pensar i dels seus sentiments.

El governador ha rebut el senyor Pere Rico i ha dit que tenia molt poques paraules per afegir a les ja dites anteriorment. En moltes ocasions, l'autoritat municipal s'havia posat a la disposició del governador per ajudar-lo en les seves funcions. L'alcalde de Madrid ha estat prop meu totes les vegades que ho ha cregut convenient i necessari per ajudar-me amb el seu consell i collaboració personal en els conflictes que des de fa set mesos vénen suportant els diferents Governs de la República. Es clar que, a pesar d'aquesta actitud cordial i adhesió personal de l'alcalde de Madrid, no poden ocultar-se les vexacions de funcions de tots els serveis de la municipalitat. Es per aquestes raons per les quals el Govern ha entès que hi havia motius suficients per a destituir l'alcalde i l'Ajuntament de Madrid.

A continuació ha fet ús de la paraula el senyor Martínez de Velasco. S'ha expressat en els següents termes:

Jo no he d'anar a discutir ara amb el senyor Rico sobre la qüestió que ha plantejat. Jo he de dir una cosa, i és, senzillament que fa pocs dies que formo part del Govern que acaba de formar-se. Jo dic al senyor Rico que tinc un concepte tan exaltat de l'autoritat, que no concebeixo la possibilitat que aquesta pugui exercir-se sense dignitat. Des del primer dia d'aquest Govern, he preguntat reiteradament al senyor ministre de Governació si l'alcalde de Madrid s'havia presentat a l'autoritat superior per tal d'oferir la seva collaboració i el seu ajut. El ministre de Governació m'ha dit que estava totalment desassistit per l'autoritat municipal, i que estaven desatesos els serveis públics de Madrid. Es natural que el senyor Rico, que és home que ha demostrat en moltes ocasions, perquè en té, la seva capacitat extraordinària, comprengui que no se'ns pot convèncer que segurament no convencerà ningú, que no hi ha possibilitat ni mitjans d'emprar totes les accions coercitives per a quan els funcionaris públics se surten fora de la llei.

Jo aprofito aquesta oportunitat, i vull dir que aplicaré la llei amb una temprança extraordinària, però amb l'autoritat que calgui. Jo penso sortir d'aquí després de pocs dies de romandre en aquest lloc, absolutament d'una manera desinteressada, i tindré per amics tots els funcionaris municipals; però també manifesto que estimo fins a tal extrem la dignitat de les funcions que exerciré, que crec que tindré els mitjans suficients per impedir que ningú se surti de la llei i que els funcionaris i obrers de l'Ajuntament de Madrid compleixin les ordres de l'Alcaldia.

Per la resta em sembla molt bé que el senyor Rico es reservi les accions que cregui convenients.

Rectificaren després breument el governador civil, senyor Rico, i el senyor Martínez de Velasco.

REFERENCIA DEL MINISTRE DE GUERRA

Al ministeri de la Guerra han facilitat a la matinada la següent nota:

"Segons comunica el comandant militar d'Oviedo, continua el tiroteig a Gijon, on els rebels s'han fet forts al Centre de Santa Caterina. Al port del Musel continua fondejat el creuer "Libertad", i s'ha desembarcat el batalló del Regiment número 29, que collabora amb les forces allí destacades en la repressió del moviment. Al port del Musel s'ha desembarcat un destacament de cinquanta homes del creuer "Libertad", al comandament d'un oficial, per tal de reforçar les forces de Carrabiners que presten serveis en aquelles costes.

A Girona, en ocupar les forces lleials la plaça de la República, fou mort el comandant d'Estat Major senyor Domínguez, i ferit greu el capità del mateix cos senyor Suárez, que morí poc després a l'hospital.

Segons comuniquen de les diverses províncies, a Banuyo (Palencia) se sotmeteren els rebels. També se sotmeteren a Dela (Màlaga), a Sax (Alacant), a Epila (Saragossa), a Abenova (Ciudad Real). A Dela resultà ferit el capità de la guàrdia civil senyor Cundan.

Les forces d'aviació de Barcelona, complint ordres del general de la Quarta Divisió, ocuparen l'Aeròdrom Canudes i l'Aeropostal, i inutilitzaren els avions que hi havia.

S'han realitzat serveis de ferrocarril per tot Espanya, amb anormalitats. De Madrid han sortit molts trens. A les línies han estat causats alguns desperfectes.

A darrera hora de la tarda s'han rebut notícies que el creuer "Libertad" havia bombardejat intensament el Cerro de Santa Catalina.

ELS DISTURBIS DE LA JORNADA

Al carrer d'Aguinosa, als de Cruz i Marín, Torrecilla, Leal, Atocha, Carrera de San Jerónimo, plaça de Chamberí, districte de la Inclusa, barriada de Las Delicias i altres indrets de la capital, durant la tarda de diumenge es registraren alguns tiroteigs. No hi hagué víctimes.

A la Direcció General de Seguretat es tingueren notícies que els trens de M. S. A. en arribar al lloc denominat Tres Ojos, prop de Madrid, eren tirotejats. Hi foren trameses forces, les quals feren fugir alguns grups d'individus.

Una senyora que sortí a un balcó per a retirar una nena, rebé un tret al cap que li ha produït la mort. La senyora s'anomena Elena Polo, de 48 anys. A les cinc de la tarda, des d'alguns terrats pròxims a la Direcció General de Seguretat, s'ha fet dispars contra aquest centre oficial. La força repellí l'agressió. Fou registrat el terrat d'una casa i es trobà un home estenallat a terra i que empunyava una pistola. Conduït a la Casa de Socors ingressà ja cadàver. No fou identificat.

A partir de les quatre de la tarda s'oïren tiroteigs en diversos llocs de Madrid. Al carrer de Santa Cruz de Mercenada fou tobada una bomba que no féu explosió. Al carrer de la Pilarica foren trobades dues bombes més. La llista de víctimes que ha estat facilitada és incompleta, puir que n'hi ha diverses sense identifrar. Al distrirte de La Latina: tificar. Al districte de La Latina: mort, Manuel Varela Sevilla; Leandre Enbuena, Venanci Blanc el Moreno i Manuel Fernàndez Delgado. Al districte de l'Hospital: Francesc Llacer Moreno, de 18 anys, mort; Rafael Sevilla Villalba, greu; Ramon Silva González i Tomàs Martín, de 50 anys, de pronòstic reservat.

Ahir s'agreujà la situació a Madrid

La ciutat sense llum i sense la majoria de diaris

Madrid, 8. — Aproximadament a dos quarts de sis de la tarda, de diferents punts de Madrid es començaren a oir nodrits tiroteigs. Els agressors, ocupant terrats, hostilitzaven la força pública, emprant en la seva majoria fusells mausers i pistoles ametralladores. El tiroteig més nodrit tingué lloc a les immediacions del Ministeri de Marina. Des dels terrats feien dispars amb pistoles ametralladores i alguns paisans arribaren a llançar bombes de mà. Simultàniament al carrer del Barquillo la Direcció de Seguretat també era hostilitzada.

El tiroteig es va escampar, i on assolí major intensitat fou a la plaça de Bilbao, plaça de San Miguel, Puerta del Sol i Granvia. Al mateix temps s'intentà l'assalt a les Comissaries del Congrés i Universitat. Al carrer del Barco, durant el tiroteig, resultaren ferits tres soldats que prestaven servei de vigilància en una fleca. També s'ha fet foc des de diverses finestres de l'hotel Florida, establert a la plaça del Callao.

Els soldats penetraren a les cases 25 i 27 del carrer del Piamonte, en el terrat de la qual casa hi havia tres individus que els hostilitzaven. En arribar els soldats havien desaparegut. També penetraren a les cases 13 i 21 de la Granvia.

A les vuit de la nit, pot dir-se que els carrers eren deserts. Escassos transeünts marxen pel mig del carrer amb els braços enlaire. A un quart de nou l'aspecte de Madrid era tristíssim, puix que per primera vegada, des que es plantejà la vaga, falta la illuminació pública, àdhuc a la Porta del Sol, i alguns carrers mantenen una llum de gas debilíssima.

A un quart de nou sortiren els periòdics "Informaciones", "La Nación", "La Epoca" i "El Siglo Futuro", únics que es publiquen. En els editorials dediquen elogis al Govern, i diuen que aquest és amo de la situació i que la revolució i la traïció estan vençudes.

— Al carrer del Barquillo uns soldats ocuparen una casa particular i des dels balcons es disposaren a repellir les agressions de què se'ls feia objecte des dels terrats.

— A conseqüència d'aquests fets, fins ara es coneixen les víctimes següents:

Agent de la brigada d'investigació Benet Ortega amb un peu travessat.

A la casa de socors de la sucursal del Congrés, fou assistit el guàrdia de seguretat Carles Lucas Grande, d'un tret a l'espatlla, greu. Manuel Laraza, d'un tret al muscle esquerre.

A la casa de socors de la Inclusa, Josep de la Guerra Escobar, de vint anys, gravíssim; Caterina Morales, de 46 anys, greu.

A l'Equip Quirúrgic ingressà un guàrdia ferit de bala en un peu i una mà.

— La guàrdia civil del post de Toledo comunica que els revoltosos han tallat el fluid elèctric i es tem que aquesta nit pretenguin assaltar els establiments.

De Fuenlabrada han demanat forces a la Direcció de Seguretat, car temen l'assalt de botigues i de la fàbrica de llum.

El cap de l'estació de Villaluenga també ha demanat forces, perquè els vaguistes han amenaçat de mort als que es facin càrrec de les màquines.

PARLA EL SENYOR LERROUX

Madrid, 8. — El cap del Govern ha romàs a la Presidència des de les deu del matí fins a les dues de la tarda. Ha rebut les visites dels senyors Rico Avello, Pita Romero i el jutge senyor Alarcón.

En sortir, el senyor Lerroux ha conversat amb els periodistes dient-los que a Barcelona, davant el saludable i enèrgic ban del general Batet, s'havia reprès el servei de tramvies i autobusos amb personal propi.

Se li ha preguntat si era cert que els rebels d'Ujo havien hissat la bandera blanca, i ha contestat:

—No ho sé: però si no hissen la bandera blanca, hauran d'hissar la bandera negra.

REFERENCIES DEL MINISTRE DE GOVERNACIO DEL NOU ALCALDE

A les dues de la tarda ha rebut els periodistes el ministre de Governació. Amb el ministre es trobava el senyor Martínez de Velasco, el qual ha dit que havia facilitat a l'Ajuntament una nota dient on poden presentar-se les sollicituds per tal d'ocupar les vacants ocorregudes a conseqüència de no presentar-se dintre del termini marcat els que les exercin, o els que havent-ho fet havien iniciat una vaga de braços caiguts. Confiava que demà estarien normalitzats tots els serveis.

Després el ministre de Governació ha dit que des d'aquest estava en contacte el senyor Martínez de Velasco i el governador.

Els serveis de la capital—ha afegit—es normalitzen.

De la resta d'Espanya es reben notícies donant compte que regna tranquillitat.

Respecte a Astúries, ha dit que la informació la facilitaria als periodistes el ministre de la Guerra. Únicament ha pregat als informadors que s'abstinguessin de publicar cap notícia relativa a Astúries que no estigui confirmada oficialment.

REFERENCIA DEL MINISTRE DE GUERRA

El ministre de la Guerra, senyor Hidalgo, ha conferenciat amb alguns generals, àdhuc amb el general Franco, coneixedor d'Astúries, que l'assessora en les ordres que es trameten a les tropes en aquella regió. El senyor Hidalgo continua rebent nombroses visites de militars retirats per a oferir-se.

REFERENCIA OFICIAL

A les vuit del vespre ha estat facilitat des de Governació, per ràdio, un resum de l'ocorregut a Madrid i a províncies. A Màlaga, l'únic focus rebel que existia a la província ha quedat dominat. A la capital han circulat els tramvies i autobusos conduïts pel seu propi personal. A València, Córdoba i Logroño la normalitat és absoluta. A Jaén, un grup de revoltosos s'ha fet fort a la Casa del Poble, que ha estat assaltada per la força pública, amb gran energia.

A València ha estat dominada la rebellió al poble de Barruelo. L'alcalde, de filiació socialista, ha resultat mort. A Biscaia ha estat dominada la situació a tota la zona fabril. A la capital regna tranquillitat. Únicament a la zona minera se senten alguns dispars solts. A Guipúscoa, a Itu, els obrers ferroviaris s'han presentat a l'objecte de reintegrar-se al treball, i la companyia els ha exigit sollicituds per escrit.

A l'estació de Sant Sebastià a dos quarts de nou han començat a presentar-se els obrers ferroviaris. S'han produït agressions a la força pública i han resultat dos guàrdies ferits, l'un lleu i l'altre de pronòstic reservat. Un escombraire ha estat mort per un dispar des d'un pis, i han estat detinguts els autors. Tres d'ells han confessat haver atacat la força pública i han estat agafats amb armes i una gran quantitat de carregadors. Fins ara s'han produït 22 detencions de revoltosos que han estat detinguts amb armes a la mà. Tots els detinguts per aquest delicte estan sotmesos a judici sumaríssim. A Tolosa han estat detinguts per tropes de l'exèrcit uns revoltosos que intentaven incendiar les travesses de la línia fèrria. Se'ls ha ocupat llaunes de petroli i estan sotmesos a judici sumaríssim.

Santiago. — La guàrdia civil ha detingut uns revoltosos que tractaven d'avariar el salt d'aigua que dóna energia elèctrica a tot Galícia. No han circulat trens.

Al Ferrol, un grup de rebels armats, ha intentat assaltar la Comissaria on es trobava el delegat governatiu, essent rebutjades. Han resultat ferits dos guàrdies municipals i mort el director del setmanari "El Obrero". Al dit poble, forces de la guàrdia civil exerceixen vigilància als carrers i als voltants. A la capital, en hissar-se en un casino la bandera nacional i gallega amb illuminacions per a celebrar la proclamació de la República catalana, van ésser detinguts 40 individus que estaven reunits en la dita Societat i que van fer manifestacions separatistes en el moment de proclamar-se l'estat de guerra.

Les forces de la guàrdia civil presten servei.

ELS FETS A MADRID

La policia ha detingut aquest matí el Comitè de la C. N. T. i Comitè d'Enllaç de la F. A. I. Al carrer de l'Emparrat, s'ha trobat el cadàver d'un individu que empunyava una pistola. Al carrer de Madera, 11, ha estat detinguda la portera per haver-se engegat trets des de la casa. En fer-se de dia, a la Carrera de San Jerónimo, uns individus situats a la cantonada de Fernando Flor han disparat contra una parella de guàrdies, i han mort, d'un tret al cap, el guàrdia López Mejías. Els agressors han fugit ràpidament, sense que fossin aconseguits pels trets que els engegà el company del mort.

Aquest matí ha estat tirotejat el garatge del Parc Mòbil, del carrer de D'Donnell, on estan installats els cotxes de la Policia. La força que hi havia a l'interior ha repellit l'agressió, i els assaltants han fugit. La policia ha efectuat nombrosos escorcolls a cases particulars, i han estat recollides moltes armes. S'han practicat diverses detencions.

Avui ha començat a actual el Jutjat militar, i demà començaran els consells de guerra a l'edifici de Presons militars. S'ha ordenat als porters i "serenos" que identifiquin les persones que entren a les cases. També s'obligarà a tenir els balcons i finestres sense persianes per tal de distingir des del carrer qui les ocupa.

El governador civil ha enviat a la Secretaria de l'Automòbil Club d'Espanya una comunicació dient que per a descongestionar els garatges havien de sortir tots els cotxes que hi eren estacionats.

Aquesta tarda un nodrit grup ha intentat assaltar el dipòsit de màquines de l'estació de M. S. A. utilitzant bombes de mà. S'ha entaulat un tiroteig amb la força pública, la qual els ha escampat. En un solar del carrer d'Hernani la policia s'ha incautat d'una ametralladora i més de mil projectils. Les forces que vigilaven la fàbrica de llum establerta al carrer de Palafox, ha estat tirotejada per un grup.

ELS TRADICIONALISTES AL COSTAT DEL GOVERN

La secretaria de la Comunió Tradicionalista ha recomanat a totes les organitzacions tradicionalistes que es posessin al costat del Govern i que li oferissin el més gran ajut personal.

DEMANEN LA SUSPENSIO DE L'ESTATUT DE CATALUNYA

La minoria tradicionalista s'ha reunit i ha acordat entre altres coses demanar la suspensió de l'Estatut de Catalunya. També han acordat demanar que s'exigeixi el compliment de la sentència del *Tribunal de Garanties*, en els seus propis termes sense justificacions de cap mena.

DETENCIO D'UN EX-DIPUTAT

Aquesta Comissaria de l'Hospici han informat avui a la Direcció de Seguretat que els agents d'aquell centre policiac havien practicat la detenció de l'ex-diputat socialista Llorenç Santiago, que pertanyia a la directiva de l'art d'imprimir.

ELS COMITES DETINGUTS DE LA C. N. T. I DE LA F. A. I.

Els Comitès de la F. A. I. i de la C. N. T., detinguts aquest matí, estan compostos per Celedoni Pérez Bernardo, Serafí González, Agustí Chapero Fernàndez, Josep Hoyos Garcia, Miquel Fernàndez, Eduard Sànchez Iglesias i Antoni Martínez Amen.

RESUM DE LA JORNADA A MADRID

El dia d'avui ha transcorregut normalment. Alguns comerços i bars estan oberts. Circulen tramvies, conduïts per soldats. Als carrers s'observa brutícia i munts d'escombraries, àdhuc *als més cèntrics*. Als barris baixos, on més abunden els detritus, degut als mercats que s'hi celebren, el públic, a la tarda, ha començat a llançar benzina i ha calat foc a les escombraries.

REFERENCIA DEL MINISTRE DE COMUNICACIONS

El ministre de Comunicacions ha rebut els periodistes i els ha manifestat que els serveis de Correus i Telègrafs s'han efectuat normalment. S'ha repartit la correspondència a Madrid. L'única cosa que ha ocorregut ha estat que els carters que presten servei a la barriada de Cuatro Caminos han demanat al ministre que durant aquests dies d'anormalitat els eximeixi de complir la seva obligació, ja que en aquelles barriades es realitzen freqüents coaccions.

El senyor Jalón ha afegit que ha autoritzat l'administrador central de Correus perquè amb els empleats busqui una fórmula a fi que s'efectuï el repartiment de la correspondència.

També ha dit el ministre que les comunicacions amb tot Espanya són normals, excepció d'Oviedo, on els revoltosos han causat molts desperfectes en les línies. Els serveis de caràcter oficial estan coberts per la dita població. Es procurarà ràpidament reparar les avaries que a les línies amb estesos especials utilitzant els arbres. El senyor Jalón té el propòsit d'establir algunes estacions ràdioelèctriques portàtils.

UNA NOTA DE LA COMPANYIA DEL NORD

La Companyia del Nord ha publicat *una nota relacionada amb els serveis de* la seva xarxa, donant compte que són plenament normals a quasi tota la xarxa. *Pot dir-se que a la xarxa del Nord* no ha existit cap moviment.

Les pertorbacions *que s'han produït* han estat de caràcter estrany als ferrocarrils, i les úniques, en els darrers dies, han estat: a Catalunya, a Astúries, a Lleó, a la línia d'Astorga i Fonferrada.

Avui s'ha restablert la circulació a les línies de Llevant. Circulen els trens entre València, Saragossa i Barcelona, i d'aquesta última població surten trens àdhuc de la plaça de Catalunya. També circulen els trens de la línia de Madrid-Irún, Miranda, Bilbao i Transversals Miranda-Castejón i Alsasua-Barcelona.

UN AVIÓ A GRAN VELOCITAT

Madrid, 8. — La Divisió de la frontera ha comunicat a la Direcció general de Seguretat que a la una de la tarda ha passat per damunt de Canfranch un avió que portava extraordinària velocitat i que volava a gran alçària.

SI ÉS ELÈCTRIC I DEL VOSTRE AUTOMÒBIL
us el repararan aviat i bé al
GARATGE ELÈCTRIC
CARRER MOIÀ, 6-8 (Aribau-Diagonal)

A la resta d'Espanya

ASTURIES

DIA 5

OVIEDO.—S'ha declarat la vaga general revolucionària a tota la província. Els minaires han adoptat des de primeres hores del matí una actitud rebel, i sembla que s'han apoderat d'alguns poblets, entre ells Ujo i Fondón.

Els revoltosos han assaltat diverses cases i casernes, i sembla que han resultat tres guàrdies civils morts. No es tenen notícies de si els revoltosos han tingut baixes.

Per les carreteres circulen grups de minaires armats amb fusells.

S'han rebut notícies que a Sama de Langreo havien ocorregut successos greus i s'hi han enviat forces, que no han pogut arribar a aquest lloc per estar tallades les comunicacions.

S'han concentrat tropes i una esquadreta d'aviació.

Als centres oficials es guarda absoluta reserva, però sembla que les tropes sortiran cap als llocs on han ocorregut disturbis amb ordres severíssimes.

El governador ha conferenciat amb el Govern, i el president li ha comunicat que s'havia de declarar l'estat de guerra a Astúries.

GIJON.—A Oviedo i a *Gijón* s'ha declarat la vaga general, i les precaucions són grans. Les notícies que es reben de la província, especialment de la zona minera, indiquen la gravetat de la situació.

Es coneixen els successos ocorreguts. Sembla que un dels més greus es registrà a Posada de Llerena, on els grups de revoltats assaltaren la caserna de la guàrdia civil i donaren mort a tres guàrdies. El tiroteig que precedí aquest *succés* fou molt intens. Dos dels guàrdies civils morts eren procedents d'un altre lloc que havien vingut a reforçar el d'aquell poble.

A *Lugones també es produí un* tiroteig a les proximitats de la caserna de la guàrdia civil.

A Posadas, en una casa, foren trobats quaranta fusells nous i gran quantitat de municions.

MIERES. — Estan tallades les comunicacions, tant a les carreteres com telegràfiques. Els revoltosos s'han fet amos de la situació. Les forces d'assalt estan assetjades a les casernes.

Grups de rebels s'escampen per les muntanyes i tirotegen els vehicles que intenten transitar per la carretera.

A la carretera de Caniego es produí una topada, en la qual resultà mort un sots-oficial de la guàrdia civil anomenat Manzanares i un guàrdia d'assalt.

També en aquelles immediacions un camió de guàrdies d'assalt fou tirotejat de tal manera, que els seus ocupants resultaren ferits, la majoria de gravetat.

La telegrafista de Mieres aconseguí burlar un moment la vigilància dels revoltosos i donà la notícia que aquells s'havien apoderat del centre telegràfic.

També a Sama el moviment té molta extensió, i els revoltosos són amos d'aquella zona.

A Pola de Laviene foren tallades totes les comunicacions. A Carballo també es registraren successos i tallament de comunicacions.

Els ferrocarrils no circulen. Els trens del ferrocarril Basco-Asturià foren detinguts i els viatgers obligats a baixar.

Fins a les cinc de la tarda havien ingressat a l'hospital d'Oviedo vuit guàrdies civils ferits.

Per trobar-se Mieres voltat de muntanyes, és fa molt difícil l'arribada de forces a la població.

D'Oviedo sortiren camions amb forces d'assalt. El tinent que les comandava s'oferí voluntàriament a penetrar a Mieres, sense aconseguir-ho, car morí en intentar-ho.

NORD D'AFRICA

DIA 8

MELILLA.—Anit a les dotze abandonaren el treball els obrers de diferents tallers i dels periòdics. El dia transcorregué amb tranquillitat.

El governador civil s'ha dirigit al poble per ràdio dient-li que no es deixi enganyar pels dirigents socialistes, que llancen a la fam i a la misèria. Ha dit que el moviment ha estat dominat per complet arreu d'Espanya. S'ha clausurat la Casa del Poble afecta a la U. G. T. S'han practicat 25 detencions d'elements dirigents de la dita organització. La C. N. T. no ha secundat l'atur.

Declarat l'estat de guerra, s'ha fet càrrec del comandament de la plaça el general Romerales.

Un cop declarat l'estat de guerra no hi han hagut incidents.

CASTELLA

Santander. — A Reinosa els obrers de la Constructora Naval es feren forts a la factoria. Quedaren assetjats per forces de la guàrdia civil i d'assalt. S'han rendit finalment davant les intimacions que els feren les tropes que havien arribat procedents de Burgos. El governador civil ha dit que sufocat el moviment a Reinosa, la tranquillitat era completa a tota la província.

Palència. — A la zona minera de Barruelo han esdevingut gravíssims successos. Resultà mort el tinent coronel cap de la guàrdia civil, senyor Miquel Sans Esquerra.

Davant la gravetat dels successos esdevinguts s'enviaren tropes procedents de Burgos; les tropes penetraren a Barruelo i s'apoderaren de la població i feren fugir els elements revoltosos que han estat batuts també a la zona minera. Sembla que ha resultat mort l'alcalde socialista de Barruelo, un dels dirigents del moviment.

Les darreres notícies acusen tranquillitat a tota la província. *Les tropes continuen recorrent* la zona minera, recollint armes i procedint a la detenció dels elements sospitosos.

LLEVANT

Alacant. — S'ha proclamat l'estat de guerra. *Les tropes* han establert el quarter general al Teatre Principal, i s'han collocat retens al punts estratègics de la població. Circulen molts tramvies conduïts per soldats. L'autoritat militar ha circulat ordres perquè es procedeixi a l'obertura del comerç encara que no acudeixi el personal.

Als afores del poble de Petrel s'entaulà un tiroteig entre un grup de vaguistes i la guàrdia civil, i resultà ferit de bala a la cuixa esquerra Vicenç Escandel.

Villarrobledo. — Han estat detinguts uns 200 individus. En topades amb la força pública han resultat quatre o cinc morts i una cinquantena de ferits. S'han recollit 44 bombes i moltes municions.

Esclatà una bomba de gran potència i fou incendiada l'església i la Unió Agrària, la qual ha quedat totalment destruïda. La planta baixa de l'Ajuntament ha sofert també molts desperfectes. La situació està dominada.

Al poble hi ha 21 guàrdies d'assalt i 17 guàrdies civils.

ANDALUSIA

MALAGA. — A la població continua la tranquillitat. Al poble de Teva ocorregueren incidents d'importància. *Les forces de la guàrdia civil* aconseguiren dominar els revoltosos.

A l'Hospital Militar d'aquesta capital *ingressaren ferits quatre guàrdies* civils, víctimes dels fets ocorreguts a Teva. Es creu que hi ha alguns paisans ferits.

Des de la Casa del Poble *es disparà contra la força pública. El tiroteig* durà algunes hores. Forces de la guàrdia civil *que sortiren* de Màlaga penetraren a Teva i restabliren completament l'ordre.

LA CAROLINA. — Els elements revoltosos d'aquesta població es llançaren amb armes al carrer i incendiaren la casa del cap del partit radical, que quedà destruïda. Després es dirigiren a la caserna de la guàrdia civil i intentaren penetrar-hi. Els guàrdies civils rebutjaren l'agressió i es defensaren durant algunes hores.

Resultaren quatre guàrdies ferits.

Hi acudiren forces d'assalt i tropes de la *guàrdia civil procedents* de Jaén, que penetraren al poble. Els revoltosos es refugiaren a la Casa del Poble i feren foc contra la força pública. També llançaren bombes de mà. La força respongué en la mateixa forma, i després d'una hora d'intensa lluita els rebels es donaren. Tingueren dos morts i quatre ferits.

Un cop buidada la Casa del Poble es *feren* escorcolls al local, i s'hi trobaren tretze caixes de dinamita de vint-i-tres quilos de pes cada un, quatre-cents paquets de dinamita i mil sis-cents vint-i-cinc detonadors. També *s'hi trobaren* bombes i armes de foc.

JAEN. — Al poble de Marmolejos han ocorregut greus successos. Els revoltosos durant algunes hores foren amos del poble. La guàrdia civil es feu forta al quarter, i es registrà un fort tiroteig.

Es pogueren demanar socorsos a Córdova, i hi acudiren noves *forces* de la guàrdia civil, que foren acollides amb fortíssim tiroteig als afores de la població, i es veieren obligades a replegar-se. *Forces* d'artilleria de Córdova acudiren en auxili de la guàrdia civil, i aconseguiren entrar al poble.

Entre els revoltosos han resultat un mort i dos ferits greus.

JAEN. — A Navas de San Juan els vaguistes han tallat els telèfons amb Santiesteban. Forces de la guàrdia civil han restablert la comunicació.

A Baeza esclatà un petard a casa del veí Lorenzo Martín, i una bomba a casa de l'industrial Francisco Vano, i causaren desperfectes.

Al nou pont sobre el riu Guadelamar, en la línia del ferrocarril elèctric de Loma, esclatà una bomba, i produí avaries, impedint-se la circulació. Els pals elèctrics també foren enderrocats per petards.

A MONTSERRAT EN AUTOMOBIL
Servei ràpid i còmode, sense transbords. Sortides totes els dies de la Plaça Universitat, 12, a les vuit del matí. Els diumenges i altres dies festius, servei extraordinari popular, amb sortida a dos quarts de set del matí. Informes i bitllets: AUTO TRANSPORTS I COLONIA PUIG DE MONTSERRAT, S. A., PLAÇA DE LA UNIVERSITAT, 12. — Telèfon 21953.

Abrics i vestits girats queden nous -:- LA REFORMADORA
Trafalgar, 9, 1.er - Tel. 25609

MOBLES BADRINAS
DIAGONAL, 460

PREPARACIÓ
Individual i seriosa:
Ingrés Universitat
Concursos i oposicions
Exàmens oficials de català
Liceu Dalmau
Barcelona: València, 243 (per a senyores i senyoretes).—València, 245 (per a joves i senyors)
Badalona: C. del Lleó, 87.
Terrassa: C. Macià, 5.
Sabadell: Pl. Galán i Garcia, 9.
Manresa: Pl. Fius i Pal·là (Bora).
Demaneu hi prospectes i orientació.

EXPOSICIONS D'ART
LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 34
EXPOSICIÓ PERE MAYOL
Pintura
Fins al 19 d'octubre
SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 36
Mobles i objectes d'art
MONTFALCON
Quadros. Gravats. Relleus. Mirals
Tapissos. Marcs. Motllures
BOTERS, 4 - FINAL PORTAFERRISSA
SYRA
Galeries d'Art
DIPUTACIO, 262 - TELEFON 15710
Marcs - Objectes per a presents
Inauguració el dia 6
Exposició retrospectiva del pintor Torrescassana
SALA GASPAR
C. DE CENT, 323 - TELEFON 12064
Marc - Gravats - Mirells
EXPOSICIONS D'ART

LLIBRES!!
Autògrafs, dibuixos, aquarelles
el més important assortiment de gravats de Barcelona
adquisició i venda a preus diversos
Dirigiu-vos a:
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
[illegible]

AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA
Per un treball acurat recordeu sempre
CASELLES - Sta. Anna, 4

IBECAS
ARTICLES PER A TOTS ELS ESPORTS
Aribau, 35 - Telèfon 32915

EL MÓN DELS ESPECTACLES

EL CINEMA

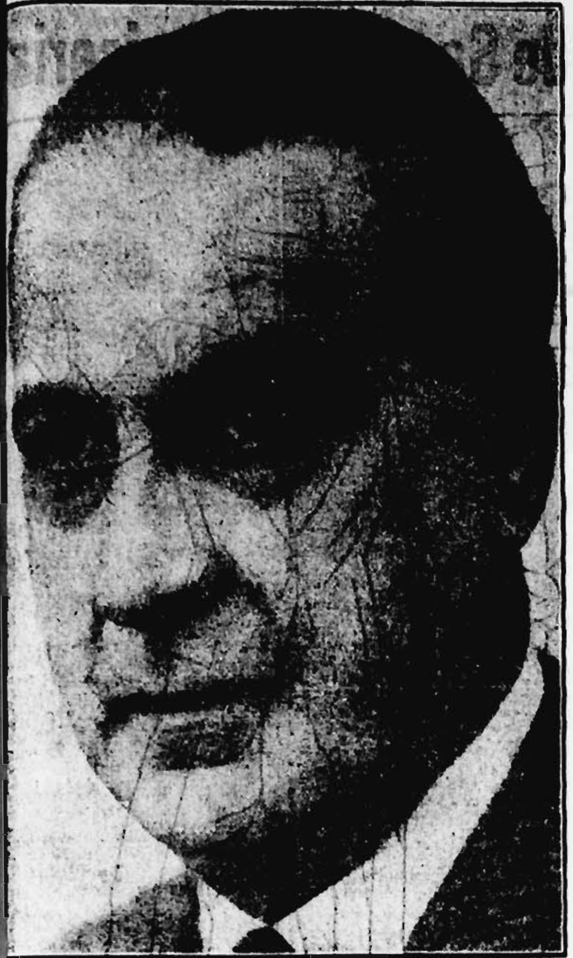

MANUEL GONZALEZ
que actua al teatre Romea

D'un film a l'altre

★ L'empresa de l'elegant i xa... Cinema Astoria ha escollit per la seva brillant inauguració l'extraordinari film Columbia, distribuït per Cifesa, "La comedia de la vida", genial creació de John Barrymore i Carole Lombard.

Les múltiples facetes de l'art interpretatiu de John Barrymore, artista tan estimat del nostre públic, culminen en aquesta cinta excepcional amb la col·laboració de Carole Lombard, una altra de les estrelles favorites per la seva elegància i pels seus dots d'adaptació als papers més difícils.

Sorprendrà "La Comedia de la vida" pel seu interès, que es desclou no tan sols en el seu argument original, sinó també en les possibilitats cinematogràfiques, que posa de manifest sota un ritme trepidant.

★ El cinema sonor dista molt d'ésser una novetat per a Arthur Houseman, un dels actors que acompanyen Maurice Chevalier en la pel·lícula Paramount que actualment s'exhibeix al Coliseum amb èxit i el títol de la qual és "El modo de amar".

Fa ja uns vint-i-tres anys quan Houseman, actor teatral aleshores, era un dels idols del públic que assistia a les "matinées", prengué part en una sèrie de dotze pel·lícules d'un rotllo, no silencioses, sinó parlades. En la dita sèrie figuraren també Francis Bushman, Owen Moore i Mary McLaren.

La impressió de la veu es feia en un fonògraf, que col·locat després convenientment entre bastidors, funcionava acordadament amb la pel·lícula. Dificultats que, a primera vista, semblaven quasi insalvables, foren causa que l'Edison Film Company desistís del negoci, donat el deficient de la sincronització de la veu i el moviment que s'obtenia pel mitjà indicat.

¡Que lluny estava Arthur Houseman de somniar que quasi cinc lustres després la seva veu es deixaria sentir clara i precisa, perfectament sincronitzada amb els moviments de la seva boca en els principals cinemes del món! I no obstant, així és, puix que Houseman té un paper important en "El modo de amar", junt amb Maurice Chevalier, Ann Dvorak i Edward Everett Horton.

★ Confirmant el seu camí ascendent, la cinematografia anglesa ha produït una nova pel·lícula, que serà presentada pròximament en un dels nostres millors salons.

"La alegre aventura" és el títol de la nova producció, dirigida per Carmine Gallone i interpretada per Magda Schneider, que en aquesta comèdia musical, plena d'humor i alegria, ens captiva interpretant escollits fragments d'òperes.

És una producció distribuïda per D. A. S. A., selecció Atlantic-Films.

Stambul
Dancing estil Gran Casino
Èxit clamorós de XALMA THOMSON and ANITA, PILARIN, SOTO, CARMEN WELTEN, LANY and DAN
MARISA COBIAN
la venus rossa
JANE REYNELL
supervedette
ORQUESTRA HAWAIANS MELODIANS ORCHESTRA

Excelsior
Music-hall Internacional
American Bar Dancing
El millor programa de variatés de Barcelona
L'ÈXIT DEL DIA
LUISITA ESTESO
Supervedette espanyola
A 11 a la matinada, GRAN CABARET
2, orquestres, 2

★ "Bolero" és una pel·lícula on es representa la vida d'un ballarí, circumstància que dóna lloc a la inclusió de les més belles danses, composicions musicals, portades amb ritme obsessionant, i al qual l'espectador pot apreciar, mentre desfilen per la seva retina els més bells moviments coreogràfics, tot el temperament artístic de Carole Lombard, George Raft, Frances Drake i Sally Rand, que troben en el curs d'aquest assumpte infinitat de motius per a llurs aptituds de ballarins.

★ Fa exactament set anys, un desconegut, reclutat entre els extres i figurants, que no sap més que havia d'emocionar les multituds, que se sentien atretes als cinemes només amb l'anunci d'una pel·lícula de Charles Farrell, debutava en una pel·lícula del famós Rin-tin-tin, que hi tenia el paper estelar.

La primera actriu d'aquella pel·lícula era Alice Calhoun, la qual, en aquella època, era molt coneguda per tots els públics.

Més tard Charles Farrell havia de triomfar junt a Janet Gaynor en la mundialment famosa pel·lícula "El séptimo cielo", que els llançà a la categoria estelar. Però Charles Farrell ha recordat sempre amb emoció la seva primera dama.

Ara, durant la filmació de "El primer amor", la pel·lícula Fox que es projecta actualment al Fèmina, i en la qual Charles Farrell reapareix al costat de Janet Gaynor, després de dos anys de separació, tingué l'ocasió de trobar novament Ms. Calhoun, a la qual no havia vist des de fa cinc anys, i que es trobava als estudis ocupada en la filmació de la pel·lícula "Noches de Nueva York", de la qual és estrella Spencer Tracy.

Alice Calhoun interpretava un paper secundari. Charles Farrell, en canvi, seguint el cim de la seva fama, interpretava la seva enèsima pel·lícula juntament amb Janet Gaynor.

★ L'estrena de l'opereta "El gato y el violín", que tingué lloc el divendres darrer al Cinema Urquinaona, és interpretada per Jeanette MacDonald, que canta cançons creades per Jerome Kern.

Són molt notables les escenes en tecnicolor que apareixen al final com a colofó digne d'aquesta pel·lícula, i podem predir, escoltada la música que il·lustra aquesta opereta, que les cançons "La noche fué hecha para el amor", "Ella no dijo que sí", seran molt aviat populars.

★ D'ençà que el món és món, tota la pugna dels homes ha consistit a fer-se amb el seu domini. La persecució de la pedra filosofal no és altra cosa que l'ambició desmesurada que pretén el talismà prodigiós de l'or, davant el qual s'humilien tots. Inventors de tots els països passen la vida tancats en laberíntics laboratoris, cercant la fórmula que els faci posseir un poder de miracle, amb el qual aconseguir la dominació de l'univers. El pobre somnia en ésser menys pobre; el ric en fer-se milionari, i així successivament tots volen ésser més del que són.

¿Us imagineu la vostra sorpresa si un bon dia us trobéssiu que la casualitat posava a les vostres mans el talismà que us fes assolir allò que la vostra imaginació hagués somniat? Doncs quelcom així és el que s'esdevé al protagonista de "El mundo es mío". Milers de peripècies, en les quals el que és tràgic va del braç del que és còmic, sàviament dosificat, fan d'aquest film de l'arriscat actor Harry Piel i de l'admirable conjunt d'artistes que l'acompanyen, allò més reeixit que en cintes d'aquesta naturalesa s'ha editat fins a la data.

Amb aquesta pel·lícula, elegit entre la selecció de què disposa, obre les seves portes, el vinent divendres, dia 21, l'aristocràtic cinema Kursaal.

★ "El altar de la moda" ha entronitzat una deessa rossa, perquè el públic pugui venerar-la, perquè les dones puguin copiar d'ella la seva elegància i el seu gust i els homes puguin somniar en la que, forçosament, ha d'ésser el tipus somniat de la dona estimada. L'elecció ha estat difícil. Entre les belleses amb què compten els estudis de Warner Bros. First National era difícil d'escollir la que havia d'encarnar la deessa de la moda. Els directors tingueren detingudes consultes. Es féu desfilar tot l'elenc davant un tribunal expert, i després d'un estudi detingut, fou Bette Davis l'elegida.

La deessa rossa, tal com des d'aquell dia l'han anomenada, no s'enorgullí per l'elecció, sinó que, convençuda de la responsabilitat que sobre ella pesava en confiar-se-li el paper de protagonista de "El altar de la moda", es posà a estudiar amb afany el seu rol, a meditar en els més petits detalls i a curar de la seva persona perquè conservés la finura i elegància de línies necessàries a la que havia d'exhibir els elegants models creats per la fantasia de la moda.

Bette Davis ha aconseguit el seu propòsit, i en finalitzar el film, tant el director William Dieterle com el seu company en escena William Powell, la felicitaren calorosament per la seva actuació, assegurant-li que era el millor de tots els encerts de la seva carrera cinematogràfica.

✱ Cal remuntar-se als temps de "Metròpolis" per tal de trobar una realització la magnificència de la qual pugui comparar-se a la que ha donat lloc la filmació de "Oro".

La reconstitució d'una fàbrica submarina, dotada dels darrers perfeccionaments elèctrics necessaris per a l'obtenció de l'or sintètic per mitjà de la divisió dels àtoms; l'explosió d'aquesta fàbrica; un argument apassionant i ple d'humanitat; una acció ràpida i dinàmica enmig d'un ambient encara inèdit, on viuen l'anècdota els artistes Brigitte Helm i Hans Albers.

✱ "El Arrabal" (Nova York 1880), film de la nova editora "20th Century", que tant de prestigi ha adquirit ja en la seva curta actuació, té com a estels Wallace Beery, George Raft i Jackie Cooper, i apareixen també en els principals papers femenins Fay Wray i Pert Kelton.

"El Arrabal" (The Bowery) ha estat adaptat per Howard Estabrook i James Gleason, de la novel·la "Chuck Connors", de Michael Simmons i B. R. Solomon. És una comèdia sentimental i humorística de la vida al típic barri de l'East Side novaiorquí durant el període comprès entre el 1880 i el 1890. Els personatges de la pel·lícula són presos de la vida real, com Chuck Connors l'"alcalde del barri xino", Steve Brodie, que saltà des del pont de Brooklyn; Swipes, el xicot venedor de periòdics; Carrie Nation, la propagandista reformadora, i John L. Sullivan, boxador.

La realització és de Raoul Walsh.

✱ Durant la filmació d'una de les brillants escenes de "Medio millón y una novia", rodades a la Costa Blava, es produí un inesperat incident.

Jack Buchanan, estel d'aquesta divertida pel·lícula musical, estava impacient per començar l'escena de la piscina de natació, en la qual dues noies havien de saltar des d'una palanca de cinc metres d'alçària i emprendre després una cursa al llarg de la piscina.

Es van trobar dues voluntàries i va començar el rodatge al film.

No s'ha sabut mai si és que hi va haver un malentès de la seva part referent a les necessitats de la filmació, però n'hi ha prou amb dir que la xicota francesa que s'oferí espontàniament per a aparèixer en la dita escena, no sabia nedar ni saltar des de la palanca. El fet és que en lloc de saltar va caure, i que la seva companya amb prou feines arribà a temps per ajudar-la a sortir de l'aigua amb l'ajut d'altres individus del grup filmador de la British Dominions.

No cal dir que el "salt" de la gentil francesa no es veu en el film.

✱ Les Abbottiers, les esveltes i gracioses ex-alumnes de la famosa Escola de Ball Merriel Abbott de Xicago, apareixen en el nou i divertit film d'Eddie Cantor, "Escàndalos romanos", que ha produït Samuel Goldwyn per als Artistes Associats.

Els recitals de ball que donaven a la regió del Middle-West les van fer tan famoses, que el gran productor teatral George White les va portar a Nova York fa uns quatre anys. Des de llavors han continuat la seva tasca en l'escena de concerts, interrompuda, no obstant, per un contracte per a aparèixer junt amb Joe Cook en "Fine and Dandy". L'any passat formaren part de la "troupe" d'Eddie Cantor, que va fer furor a províncies.

Formen el grup de ball aquestes quatre artistes: Florence Wilson, Genevieve Irwin, Dolly Bell i Rose Kirsner. S'educaren a la mateixa escola i en la mateixa època, i també es graduaren juntes, després de la qual cosa van formar el grup que s'ha fet ja cèlebre.

En "Escàndalos romanos" apareixen com a solistes en la magnífica escena del mercat d'esclaves. En altres números actuen de "leaders" de la complicada coreografia que ideà Busby Berkeley.

✱ Durant la filmació del notable film de Raoul Walsh per a la 20th Century" que es titula en espanyol "El Arrabal" (Nova York 1880), freqüentaven el "set" dels estudis d'United Artists, on aquella s'efectuava, excampions de boxa, celebritats del teatre, propietaris de bars, coristes, polítics i altres personatges de l'autèntic i vell Bowery novaiorquí.

Tres estels, Wallace Beery i Jackie Cooper, de M. G. M., i George Raft, de la Paramount, encarnen les principals figures de la pel·lícula, secundades per Fay Wray i Pert Kelton, que interpreten els més destacats papers femenins.

✱ Duvallés ha aconseguit donar duros a pesseta. ¿Es concep quelcom més impossible que això?, doncs Duvallés ho ha aconseguit, i el que és més encara, en aquest negoci hi ha guanyat.

És clar que Duvallés no donava la clàssica moneda del duro, sinó que oferia mitges que valien un duro a una pesseta, amb l'únic inconvenient que algunes de les que usaven les dites mitges tenien unes cames que hom se sentia acaparador d'extremistes.

En aquesta graciosa comèdia, titulada "Duvallés estafador, o duros a pesseta", el còmic se'ns mostra més ocurrent que mai i la seva actuació durant tota la pel·lícula és una contínua rialla.

Filmòfon ens oferirà molt aviat aquesta comèdia.

✱ "Le petit 116", realitzada per Julien Duvivier, basant-se en la cèlebre novel·la d'André Lichtenberger, és una pel·lícula de ritme constant, i en la qual tots els elements han estat agrupats per la mà mestra d'un home que pensa i veu en director de cinema.

La tècnica del film és notable. El contrast entre la vida trista del petit rei en el fons del seu castell i la alegria del noi que juga amb els vailets de la seva edat a les assolellades platges de la Mediterrània, està perfectament aconseguit.

Les escenes de la Catedral, en les quals se senten els famosos cantors de Saint-Gervais, són d'una gran bellesa.

Robert Linen representa en aquesta pel·lícula un paper que sembla pensat per a ell, i sota la mirada vigilant de Duvivier ha donat el seu rendiment màxim.

✱ Tothom recordarà l'èxit sense precedents que assolí el "tercet de la gràcia", això és, Marie Glory, Jean Murat i Armand Bernard, en el film "La taquimeca", projectat l'any passat. Doncs bé, com a continuació d'aquella deliciosa historieta s'ha rodat un nou film, millor dit una meravellosa comèdia musical, en la qual se segueixen aquelles divertides aventures, plenes de joventut i dinamisme. Els intèrprets són els mateixos, per a major propietat de la historieta, i la música és també de Paul Abraham, el compositor de moda.

"La taquimeca se casa" pertany a les Exclusives Cinaes que tan excel·lent material europeu porten aquest any.

✱ El coronel W. S. van Dyke, director de "Eskimo", l'arriscada aventura cinematogràfica de l'Àrtic, produïda per la Metro Goldwyn Mayer, que es projecta al Coliseum, ha enriquit la seva col·lecció de curiositats d'arreu del món, amb un estrany timbal cedit generosament per "Mala", el principal intèrpret de la pel·lícula que Van Dyke va portar de l'Àrtic.

El doctor William Axt va demanar que li deixessin aquest instrument per a incloure'l a la música amb la qual amenitzà el film. A Van Dyke li agradà la música, i llavors "Mala" li va regalar el timbal. Aquest rar instrument és format per una peça de pell de foca tivant sobre un cèrcol amb mànec i es colpeja amb una vara. Té la forma d'una gran paella, i, avui per avui una de les peces més rares i precioses en la rica col·lecció de curiositats del director Van Dyke.

✱ Ali Hubert, un dels dibuixants de modes europeus al qual es considera alta autoritat en matèria d'indumentària fou cridat per la Paramount a Hollywood per encarregar-se de tot allò relacionat amb els vestits que lluïxen Marlene Dietrich i els altres artistes del repartiment de "Capricho imperial", pel·lícula l'acció de la qual es desenrotlla a la Rússia de Caterina la Gran.

En opinió d'Hubert, els vestits d'aquest film exerciran influència decisiva en la moda. No pot negar-se—diu a aquest respecte—que el llenç serveix amb freqüència d'inspiració a l'elegància femenina. Ara bé, la pel·lícula històrica compta en moltíssims països amb públic entusiasta. Sembla gairebé segur que l'aparició d'una actriu tan admirada com Marlene Dietrich abillada amb els luxosos vestits que usa en "Capricho imperial" ha d'impressionar les espectadores i donar lloc a un corrent de les modes actuals vers les formes harmonioses i exquisidament femenines dels estils d'altres temps.

Ali Hubert, que fou cridat a Hollywood per exprés desig de Joseph von Sternberg, i ha aconseguit que en "Capricho imperial" vagin tots els vestits d'acord amb la més rigorosa fidelitat històrica, havia visitat abans d'ara la capital cinematogràfica. La indumentària de la producció d'Ernst Lubitsch "El patriota", fou tota dirigida per ell. Abans d'això havia col·laborat a Europa en els vestits de grans produccions europees, laborant amb èxit a Viena, Roma i Petrograd.

Teatre Nou
Avui i cada dia
El cantante enmascarado
per l'eminent
MARC REDONDO
L'obra preferida per les senyores

ANNA MARIA CUSTODIO
que actua al teatre Romea

Una broma de Casanova, massa pesada

Casanova, segons un dels seus biògrafs, era un home simpatiquíssim quan estava de bon humor, però un xic agressiu i primmirat, en ocasions, i sobretot molt venjatiu. Tolerava bromes, però calia anar molt amb compte amb les que se li feien, perquè les seves no solien pecar de lleugeres.

En certa ocasió, com ell mateix conta en les seves "Memòries", conegué un tal Fabricio, el qual el presentà a una família que aleshores es trobava al camp amb alguns amics.

Era una gent molt alegre que sols pensaven de fer-se jugades, algunes d'elles sagnants, i el mèrit consistia a prendre-ho tot en broma. Casanova explica que a ell el feren víctima d'una broma que donà per resultat fer-lo caure al fons d'un fossar ple d'un fang espès i llefiscós, fent-li malbé un preciós vestit que acabava d'estrenar i posant-lo en risc de trencar-se quelcom.

Casanova s'assabentà, per mitjà d'una propina, de qui era el que havia fet serrar el tauló que s'enfonsà al seu pas: era un grec. Casanova decidí venjar-se. Un enterrament li suggerí a Casanova la idea. Armat amb el seu ganivet de caça, se n'anà sol al cementiri, tallà el braç al cadàver arran de l'espatlla, i amb el macabre membre, anà a la nit a amagar-se sota el llit del grec. Aquest, en entrar, es despullà, apagà el llum i es ficà al llit. Casanova esperà que comencés a adormir-se, i col·locant-se al peu del llit, a poc a poc estirà la flassada perquè quedés al descobert fins a les cames. El grec es posà a riure i exclamà: "Siguis qui siguis, ves-te'n! car no crec amb els aparegufs", i en dir això estirà de la flassada fins a ell, i procurà adormir-se novament.

Casanova esperà alguns minuts, i una altra vegada li tragué la roba del llit, però quan aquell vol estirar de nou, dient que no tem els aparegufs, el venecià oposa alguna resistència. El grec s'incorpora per tal de tractar d'agafar la mà que subjecta la flassada, però Casanova procura fer-li trobar la mà del mort. Creient tenir l'home o la dona que feia la broma, el grec estira rient, però Casanova subjectà el braç durant alguns instants, i després el deixà anar sobtadament.

La impressió que rebé el grec en veure's amb el braç d'una persona a la mà fou tan horrible que perdé el coneixement i la parla, quedant com a mort de l'ensurt.

TEATRE APOL·LO
COMPANYIA
Casals - Clapera - Torres
AVUI, NIT
LA TAVERNA DELS VALENTS
L'èxit de Pont-Aregall

FILMS FRANCE-ESPAGNE
El major èxit de l'any està ja assegurat. Serà a Espanya com ho ha estat a França
MIREIA
L'encisadora i inoblidable obra de
MISTRAL
Música de GOUNOD
Realització amb els artistes de l'Opera Còmica de París
Camille Saint-Jacques
Empresaris, distribuïdors, compradors: Podeu des d'ara adquirir l'exclusiva d'aquesta superproducció francesa
CHARLES POULET
Consell de Cent, 296

R. K. O. estableix a Barcelona la seva casa central de representació directa

Atentament invitats per la direcció de la nova societat espanyola Ràdio R. K. O., assistírem a la presentació que féu a la premsa del material que té per aquesta temporada 1934-1935, alhora que tinguérem el gust de saludar el senyor Trilla, director d'aquesta casa.

En realitat, els films que presentarà no són molts, si bé aquestes vint-i-quatre produccions que explotaran aquesta temporada són molt selectes. En el mateix saló de festes de l'hotel Ritz, lloc on hi hagué la recepció, es projectà un "trailer", en el qual veiérem els estudis de la Ràdio a Amèrica i els grans cinemes que explota directament, que són més d'un centenar, a més de fragments de diversos films, entre els quals escenes de "Las cuatro hermanitas" (Little Women), el gran èxit de Katharine Stepburn; "La cucaracha", film en tecnicolor molt reeixit, i que marca un avanç molt considerable cap a aquesta nova modalitat del cinema.

Entre altres actors que veiérem en els diversos retalls de cintes projectades esmentarem: Adolf Menjou, Jean Parker, Ann Harding, la parella còmica Wheeler i Woolsey, Robert Armstrong en un film titulat "El fill de King-Kong", Lionel i John Barrymore, Don Alvarado, Douglas Fairbanks Jr., Dolores del Río en "Volando hacia Río Janeiro", film de gran espectacle, en el qual es dóna a conèixer el ball la "Carioca", etcètera, i una pel·lícula de Frank Buck, el realitzador de "Cazando fieras vivas". En resum, una selecció de films que indubtablement col·locaran al lloc que es mereix aquesta important productora americana.

El Teatre

L'ensenyament de la viola-tenor

Estant propers a començar els cursos de música als nostres centres d'ensenyament, cal remarcar aquest any una novetat de molt interès. En molts d'ells, i entre els més importants, serà anunciat oficialment l'ensenyament del nou instrument, la viola-tenor, creada fa poc a la nostra ciutat, i de la qual tenen ja coneixement els nostres lectors. L'èxit que aquest instrument va tenir a París ha repercutit a diverses ciutats franceses, on els conservatoris de música li han obert les portes, i aquest curs han posat una càtedra especial del dit instrument. El mateix cal dir del Reial Conservatori de Brussel·les, on serà ensenyat pel professor de violoncel Monsieur Pitsch, el qual s'expressa en els termes següents: "La sonoritat és exquisida, la lutheria perfecta, la forma elegant i bell el vernís. Estic persuadit que la viola-tenor està cridada a prestar els més grans serveis a l'orquestra i al quartet de corda. Per la meva part he decidit d'emprar-la des d'ara en les obres d'orquestra de cambra que executaré en els meus concerts del proper curs."

Per la seva part, el mestre Mateu Crickboom ens diu: "S'ha d'agrair de tot cor a aquell qui, creant un nou instrument els recursos del qual, en part, encara ens són desconeguts, ofereix als virtuosos i als compositors una nova ocasió de manifestar-se, una nova veu que digui les seves alegries, les seves esperances, els seus dolors. Es, doncs, de tot cor que felicito el senyor Parramon, i faig vots perquè la seva viola, tan ben concebuda, tan pacientment realitzada, tingui el seu Vieuxtemps o el seu Paganini que ens faci estremir totes les fibres i l'imposi a les multituds."

A la nostra ciutat tenim entès que s'ensenyarà la viola-tenor, entre altres, a l'Institut Musical Casals, Acadèmia Marshall, Acadèmia Arnaud, Institut Ardèvol, etc., i es podrà estudiar també a l'Escola Municipal de Música sol·licitant-ho a la classe de violoncel.

A Madrid serà ensenyada al Conservatori de Música pel professor R. Casaux, i a diverses províncies d'Espanya als Conservatoris oficials.

Ha entrat, doncs, la viola-tenor en una fase molt interessant pel seu definitiu desenvolupament.

Shang-hai
Empresa Esquerra
L'acadèmia de ball selecte
Dues grans orquestres:
Centauros i Napoleon's Band
Preus corrents

El vinent dissabte, a les deu de la nit:
PALAU MÚSICA CATALANA
Exclusivament socis de l'Associació de Cultura Musical. L'eminent pianista
HAROLD BAUER
Dia 20 d'octubre, la famosa cantant
LOTTE SCHOENE

L'abonament del Teatre Escola d'Art de Madrid

El Teatre Escola d'Art, de Madrid, que dirigeix C. Rivas Cherif, ha obert un abonament de sis espectacles. Cada espectacle serà mensual. Aquesta temporada les representacions del T. E. A. seran exclusivament per als abonats.

Els espectacles d'abonament tindran lloc al teatre María Guerrero.

Entre les obres d'aquests sis espectacles de novembre a abril es posaran en escena: "Gas", de G. Kaiser; "El círculo de yeso", de Klaubund, traducció d'E. Díez Canedo, i "Peribáñez y el comendador de Ocaña", de Lope de Vega.

Totes les notes pregades han d'ésser trameses en català i abans de les nou del vespre, a la Redacció: Corts Catalanes, 589, les d'esports, a Barbarà, 11

L A R A D I O

NOTICIARI DE RADIO

AUGMENT RAPID DEL NOMBRE DE RADIOENTS A AUSTRALIA

S'ha constatat a Austràlia darrerament, un augment ràpid i inesperat del nombre de radioents. S'atribueix aquest increment als reportatges radiofònics dels matxs de criquet entre Anglaterra i Austràlia, per als quals es va manifestar un gran interès.

NOVES EMISSORES I LA MUSICA ANTIGA A AFRICA

Les noves emissores de les estacions africanes de Bulwayo i Salisburg han començat ja les seves emissions d'assaig d'ondes curtes. S'espera que la direcció tractarà de fer, en els programes, propaganda per a la música indígena que podria exercir certa influència en el descabdellament de la música moderna europea i americana.

¿POT LA RADIOFONIA PREVENIR LA GUERRA?

Aquest és el títol que encapçala el que escriu el brigadier general Groves i Sir Norman Angell en "World Radio", així com algunes consideracions sobre el deure de la radiofonia per a afavorir la idea de la pau entre els diferents pobles. Un periodista francès observa, a aquest propòsit, que la radiofonia, trobant-se sota la vigilància de l'Estat, no pot lliurar-se per complet a certes tendències nacionalistes, però això no impedeix que, en l'esdevenidor, la ràdio exercirà una influència molt poderosa per al manteniment de la pau i per a la fraternització entre els pobles, a causa, especialment, del seu poder educatiu.

LA RADIO A LA CIUTAT I AL CAMP

Segons es diu ara oficialment, sembla que el nombre total dels ràdio-escoltes alemanys puja, al primer d'abril darrer, a 5.424.735. Encara que solament la cinquena part d'aquesta xifra visqui al camp, sembla que actualment l'increment és més gros al camp que a la ciutat, puix que, segons les estadístiques, sembla que l'augment ha estat tan sols de 18,4 per 100 a les ciutats, i de 26 per 100 al camp.

L'EMISSORA DE LA S. D. N. DIFONDRA MUSICA HONGARESA

La direcció de la radiofonia hongaresa està discutint actualment amb l'emissora de la S. D. N., quant a una emissió de música hongaresa: el dit programa seria també eventualment tramès per altres diverses estacions europees.

REORGANITZACIO DE LA RADIOFONIA ESCOLAR DE TXECOSLOVAQUIA

Per decret ministerial s'ha procedit a la reorganització de la radiofonia escolar a Txecoslovàquia. Fins ara, la radiofonia comprenia solament dues seccions (una superior i una altra de preparatòria). D'ara endavant n'hi haurà tres. Cada secció haurà d'ocupar-se ella mateixa de les emissions destinades a dues o tres classes de primera o segona ensenyança.

QUATRE MIL INFANTS DAVANT DEL MICROFON

El dissabte 14 de juliol quatre mil infants es feren sentir davant del micròfon d'una estació anglesa. La dita emissió es féu amb ocasió del festival anual de l'"Associació Sol-Fa": s'interpretaren trossos d'orquestra de Holst, Elgar i Bach.

L'AUDICIO CLANDESTINA ES FA MOLT DIFICIL

El Govern portuguès té la intenció de procedir molt rigorosament contra els radiooients clandestins. Tots els agents de comunicacions, els de la policia i els milicians de la Guàrdia Nacional han estat autoritzats a controlar les habitacions. Se'ls atribuirà el deu per cent de les multes pagades pels "pirates de l'èter" que hagin descobert.

¿SEGUEIX ESSENT POPULAR EL PRESIDENT ROOSEVELT?

En collaboració amb la "Literary Digest", s'ha donat als Estats Units cada dimecres, una emissió especial en al qual es preguntava als oients americans si estaven tan entusiasmats com al principi, del seu president. Més de 15.000.000 de cèdules de vot foren distribuïdes. Els resultats recollits proven que el Presidena Roosevelt pot comptar encara amb una majoria considerable.

CONGRES RADIOTECNIC A LISBOA

El 22 de setembre últim se celebrà a Lisboa un congrés radiotècnic; la Unió Internacional de Radiodifusió va preparar l'ordre del dia. La comissió tècnica del congrés en qüestió començà l'estudi de diversos problemes.

FUTURS RADIO-PROFESSORS

La Universitat de Michigan obrirà un curs per als futurs ràdio-professors; és a dir, aquells que hauran d'ensenyar davant del micròfon. Ja s'han fet inscriure nombrosos estudiants. S'espera que en el successiu només professors especialitzats podran encarregar-se de semblant ensenyança.

UN DISC QUE CAUSA MOLTA ANGOIXA

Una emissora australiana difongué recentment un disc en el qual s'havia registrat la cançó antiga de "Rocked in the Gradle of the Deep", però amb un acompanyament modernissim. Així hi figuraven, ultra els sorolls de la tempesta, els senyals S. O. S. I fou precisament això que causà gran angoixa a tota la costa australiana. El senyal de S. O. S. fou rebut per diversos radiotelegrafistes de la costa i per altres que es trobaven a altamar, i tots s'ho prengueren seriosament. Cap d'ells podia suposar que es tractava d'un disc de gramòfon. Durant una hora sencera s'esperà la repetició possible del senyal de crida al socors, i per a sentir-la millor s'imposà silenci als vaixells i estacions costeres.

Per fi hom notà l'error en el qual s'havia incorregut; però el disc que havia causat tanta angoixa hagué d desaparèixer per a sempre del repertori de l'estació.

DESPRES DE L'INCENDI DE RADIO - AGEN

Quan l'estació francesa Ràdio-Agen fou destruïda per les flames, la direcció de l'emissora Ràdio-Tolosa posà les seves installacions i les seves antenes al servei de les emissions de l'estació sinistrada. El mateix succeí quan, fa ja tres anys, Ràdio-Agen fou també totalment destruïda per la inundació. A pesar de tot, les obres per a la reconstrucció de la desgraciada emissora s'han començat ja. Tot el dany està cobert per l'assegurança, i s'espera que Ràdio-Agen, per tercera vegada, podrà dintre poc, reprendre les seves emissions en la seva pròpia emissora.

LA RADIO A ESTONIA

A Estònia el nombre total de ràdio-oients arriba en l'actualitat als 15.000 en xifres rodones. S'està examinant la possibilitat de fer de la radiofonia un servei estatal, així que hagi transcorregut el termini concedit a les societats privades, en tal cas s'erigiria una emissora de 40 Kw.

TRANSMISSIO D'ORDRES PER T. S. F. ALS AVIONS SENSE MOTOR

Actualment es fan assaigs a l'estranger per a transmetre ordres als avions sense motor mitjançant la ràdio. Per al dit fi s'utilitza un receptor d'ona extracurta muntat a l'avioneta, la qual està en comunicació amb l'emissora que es troba sota el camp d'aviació. Ja s'ha pogut constatar que semblant comunicació radiofònica procura grans avantatges al que condueix l'avioneta.

LA RADIOFONIA PROPAGA EL LLIBRE

La radiodifusió alemanya emprèn una acció perquè augmenti l'interès per la literatura. Cada mes s'escolliran sis llibres, la lectura dels quals recomanarà la radiofonia. Cada quinze dies, un literat o un conferenciant llegirà un fragment d'un d'aquests llibres davant el micròfon. Als ràdio-oients els tocarà endevinar de quin dels sis llibres del mes ha estat pres el fragment llegit i qui és l'autor del llibre en qüestió. S'escolliran quinze de les respostes exactes que es rebin i seran premiades cada vegada amb un bon llibre.

EL FESTIVAL DE SALZBURG

Els ràdioprogrames de la temporada d'estiu present han citat ja moltes vegades la ciutat de Salzburg i el seu celebèrrim teatre. Com se sap, la dita ciutat és la vila natal del gran compositor que fou Mozart. I des de fa algun temps se celebren allí les millors execucions musicals de tot el món. Tots els artistes de més fama es presenten allí al seu torn. Per exemple, el doctor Willen Mengelberg es presentà com a cap d'orquestra el dimarts dia 31 de juliol passat; el dia abans l'estació de Viena havia donat "Tristany i Isolda", de Wagner.

UNA EMISSORA DE RADIOFONIA POLIGLOTA

L'emissora de Bari donava ja emissions en albanès i en croata; des de fa poc, afegí l'àrab a la seva llista de llengües. Per tant, dues vegades per setmana en donen emissions que duren tres quarts d'hora, i són destinades principalment als mahometans de Palestina, on la premsa mira molt favorablement aquesta atenció italiana.

NOVEL-LA CURTA EN LA RADIOFONIA

Sembla que "RàdioBudapest" va, a manera d'assaig, a introduir una innovació en el seu programa: la lectura de novelles molt curtes, les quals s'assemblaran moltíssim, per la seva extensió, a les "short story" angleses; però, quant al seu caràcter i tendència correspondran enterament a la novella ordinària.

HILVERSUM EN ONES LLARGUES

El dia primer de juliol proppassat tingué lloc el canvi trimestral ordinari d'emissores i de longituds d'ona usades per les diverses societats radiofòniques holandeses. En conseqüència, les associacions d'A. V. R. O. i V. A. R. A. se serviran, durant els tres mesos propers, de l'ona de 1875 metres, mentre que les societats K. R. O., N. C. R. V. i V. P. R. O. difondran en l'ona curta de 301 metres.

RADIO-EXPOSICIO NACIONAL A FRANÇA

La ràdio-exposició nacional francesa que s'ha celebrat, igualment que l'any passat, al "Gran Palais", del 6 al 16 de setembre proppassat, ha estat l'onzena exposició anual consagrada a la T. S. H. La superfície ocupada pels stands es calcula en més de 6.000 metres quadrats.

DESPRES DEL CANVI DE PROGRAMES ENTRE FRANÇA I ALEMANYA

Respecte amb el canvi de programes que ha tingut lloc recentment entre França i Alemanya, la "Sendung" escriu, entre altres coses: "Era interessant de comprovar la diferència d'estil en les execucions alemanyes i franceses. Incontestablement, les interpretacions franceses eren més elegants, més vivents i d'una bellesa de formes més pura que les alemanyes. No obstant, les darreres eren superiors quant a la profunditat de la interpretació i l'exacta comprensió de la composició entera, la qual cosa corrobora l'afirmació d'un músic del segle XVIII que escrivia: "Els francesos volen encisar; els alemanys, estudiar.

INSTALLACIONS EMISSORES OBLIGATORIES EN ELS AVIONS

Segons se'ns informa, l'Associació Internacional per a la Navegació Aèria ha decidit que els avions d'un pes superior a dos mil quilos hauran de tenir obligatòriament una installació emissora i receptora a bord.

DESE ANIVERSARI DE LA RADIOFONIA A LA UNIO SUD-AFRICANA

El mes passat l'Associació de la Radiofonia Sud-Africana celebrà, amb molta solemnitat, el desè aniversari de la primera emissió radiofònica des de Johannesburg. Durant aquesta dècada l'Associació ha realitzat un treball difícil d'avantguarda. El radi en el qual s'estén l'acció de la radiofonia és molt extens, tenint en compte el nombre de ràdio-oients, el qual, no obstant, ha augmentat molt durant els darrers anys. El dia de l'aniversari es difongué un programa històric: una de les escenes del dit programa recordava la comunicació transatlàntica realitzada per Marconi.

Per bé que la radiofonia sud-africana ha hagut de lluitar amb grans dificultats en la composició dels seus programes per manca d'artistes, no obstant, es pot constatar que molt sovint les seves emissions es caracteritzen per una originalitat sorprenent. Demés, l'element educatiu ocupa sempre un lloc major, el qual, en aquesta regió on viuen molts "farmers" isolats és de gran importància.

NOVA EMISSORA POLONESA A THORN

Ja han començat les obres per a la construcció de l'emissora de potència polonesa, que es construeix a Thorn. Hom espera tenir l'estació llesta pels volts de Nadal del present any. Els pals de ferro de l'antena tindran una alçària de 147 metres.

¿SERA LA FI DE LES PERTORBACIONS RADIOFONIQUES?

Segons escriu "Ràdio Magazine", dos enginyers italians, Bocelli i Carnevali que vénen ocupant-se des de fa molt de temps del problema dels paràsits en la recepció radiofònica, han encertat a desenrotllar un nou mètode d'emissió que neutralitzarà totes les pertorbacions. La comissió italiana d'enquesta sembla haver-se mostrat tan favorable sobre la dita invenció, que es faran assaigs en gran escala, a càrrec del Govern.

¿TINDRA RADIO-LUXEMBURG 500 Kw.?

Sembla que la direcció de l'estació de Luxemburg té la intenció de portar l'energia de la seva emissora a 500 Kw. Fins ara solament dues estacions vénen emprant potència tan enorme: l'emissora d'ones llargues de Rússia (Komitern) i l'estació de ràdiofinia de Cincinnati a l'estat d'Ohio, E. U. d'A.

UNA INTERESSANT INSTAL.LACIO D'ALTAVEUS

La tercera Olimpíada obrera, celebrada darrerament a Praga, va tenir un èxit rotund. Durant la dita setmana l'enorme estadi de Strahov fou visitat diàriament per més de 120.000 espectadors. Els grans moviments de conjunt, en els quals participaren més de 10.000 gimnastes d'ambdós sexes, foren molt apreciats de part del públic. També fou molt elogiada la gran installació d'altaveus realitzada per Philips-Praga. Sobre una superfície de més de 100.000 metres quadrats era necessari que la paraula així com la música poguessin ésser escoltades simultàniament. Uns 24 enormes altaveus de botzina i alguns altres de llenç acústic de dos metres de llarg, amb quatre amplificadors de 120 w. foren installats a l'estadi. A més, s'utilitzà un amplificador "Maxiwat" per a igualar les diferències produïdes a la intensitat sonora pel vent.

La perfecta simultaneïtat dels moviments executats per milers de gimnastes, que seguien el ritme de la música d'una orquestra especial, demostra que el fi perseguit per Philips fou completament aconseguit.

L'orquestra d'acompanyament es trobava davant del micròfon, en un estadi especial del mateix estadi, construït segons les més recents dades de la tècnica acústica. També des de les tribunes es podia sentir a tot arreu amb simultaneïtat perfecta la música i contemplar els moviments.

L'èxit rotund del dit experiment, únic en el seu gènere, realitzat al colossal estadi de Praga, prova que sota una direcció experta de perits és possible en els nostres dies reproduir en extensions immenses i a tots els indrets, amb simultaneïtat, tota mena de sons, la qual cosa permetrà obrir noves possibilitats per a les grans manifestacions en l'esdevenidor.

PLANS ITALIANS

En un principi, s'havia de construir una estació d'uns 10 o 15 kw. a Bolònia; però heu-vos ací que el Govern italià acaba de dir que s'edificarà, en un altre lloc, una altra emissora la potència de la qual no serà inferior a 50 kw. Amb l'estació de Milà, la qual treballa també amb una potència de 50 kw., Bolònia serà una de les més potents d'Itàlia.

Programes europeus selectes

DIMARTS, 9 D'OCTUBRE

20'00. — Lille, 247 m. Concert: Lecoq, Godard, Ganne.
20'00. — Nacional anglesa, 1500 m. Concert clàssic.
20'00. — Munich, 405 m. Música alemanya.
20'00. — Brusselles flamenca, 321 m. Música variada.
20'15. — Londres regional, 342 m. Concert de música russa.
20'30. — Berlín, 356 m. Concert Mozart.
20'30. — Viena, 506 m. Música d'opereta.
20'45. — Palerm, 531 m. Vetllada d'òpera.
21'00. — Leipzic, 382 m. Concert Busoni.
21'30. — Luxemburg, 1304 m. Concert de cant i orquestra.

Casa BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria

Amb ocasió de celebrar el seu cinquantenari de comerciant barceloní donarà una sorpresa amb la qual podeu ésser rics, i executarà una GRAN LIQUIDACIO de totes les seves existències, que passen d'un milió de pessetes, als preus següents:

100.000 Pantalons	des de 5 ptes.	100.000 Pijames	des de 5 ptes.
100.000 Vestits	des de 25 "	100.000 Calçotets	des de 2 "
100.000 Abrics	des de 25 "	100.000 Gorres	des de 2 "
100.000 Camises	des de 5 "	100.000 Boines	des de 2 "

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som la Sastreria i Camiseria més econòmica de Barcelona.

Si l'elegància ha estat en altres temps privilegi només dels afavorits per la fortuna, Bastida ha creat una fórmula que la fa accessible a totes les classes socials.

SECCIO DE VESTITS I ABRICS DE NEN, per a totes les edats i totes les formes, amb teles de gran chic, estil anglès, a mida, des de 40 pessetes.

SECCIO DE VESTITS I ABRICS D'HOME, diferentes formes i teles de gran fantasia, estil anglès, a mida, des de 50 pessetes.

SECCIO DE VESTITS ESPORT, A MIDA, en tots els estils, gèneres de gran fantasia, estil anglès.

SECCIO DE VESTITS D'ETIQUETA: *Smokings, Fracs, Jaqués, des de 100 pessetes.*

Tenim una secció ultraràpida en la qual podem confeccionar tota mena de peces en quatre hores, com també una secció de gran luxe, on es confeccionen tota mena de peces amb rics folres i acurada confecció, amb un 50 per 100 més econòmic que els nostres competidors.

Considerem l'estalvi com la cosa més essencial i obsequiem els nostres clients amb Segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i altres presents a proporció de l'import de la compra.

URINARIES

EL MES EFICAÇ, COMODE, RAPID, RESERVAT I ECONOMIC

(AMBDOS SEXES)

Sense lavatges, injeccions ni altres molèsties, i sense que ningú no se n'assabenti, guariren ràpidament de la blenorràgia, gonorrea (gota militar), cistitis, prostatitis, leucorrea (flu t s blancs en les senyores) i altres malalties de les vies urinàries en ambdós sexes, per antigues i rebels que siguin, prenent durant unes quantes setmanes quatre o cinc Cazets Collazo per dia. Calmen els dolors al moment i eviten complicacions i recaigudes. Demaneu opuscles gratis a **Farmacia Collazo, Hortaleza, 2, Madrid. Preu: 17 pessetes.**

DEBILITAT NERVIOSA
VIES URINARIES

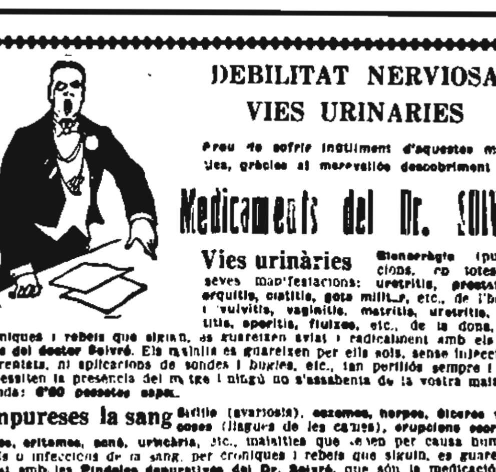

Preu de sofrir inútilment d'aquestes malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries Blenorràgia (purgacions), en totes les seves manifestacions: uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gota militar, etc., de l'home, i vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, ooforitis, fluixos, etc., de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Cazets del doctor Soivré. Els malalts es guareixen per ells sols, sense injeccions, ni rentats, ni aplicacions de sondes i bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten la presència del metge i ningú no s'assabenta de la vostra malaltia. Venda: 6'60 pessetes capsa.

Impureses la sang Sífilis (avariosis), eczemes, herpes, úlceres varicoses (llagues de les cames), erupcions escrofuloses, eritemes, acné, urticària, etc., malalties que vénen per causa humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat amb les Píndoles depuratives del Dr. Soivré, que són la medicació depurativa, ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent en poc temps totes les úlceres, llagues, grans, furóncols, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., quedant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i espès, i no deixa en l'organisme senyals del passat. Venda: 6'60 pessetes flascó.

Debilitat nerviosa Impotència (manca de vigor sexual), pollucions nocturnes, espermatorrea (pèrdues seminals). Cansament mental, pèrdua de memòria, maldecap, vertígens, debilitat muscular, fadiga corporal, tremolors, palpitacions, trastorns nerviosos de la dona i totes les manifestacions de la Neurastènia o esgotament nerviós, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Papers potenciats del Dr. Soivré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós, indicats especialment als esgotats de la joventut per tota mena d'excessos (vells sense anys) per recuperar íntegrament totes les funcions i conservar fins a l'extrema vellesa sense violentar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: 6'60 pessetes flascó.

VENDA A LES PRINCIPALS FARMACIES D'ESPANYA, PORTUGAL I AMERICA

Avís. — Tots els pacients de les vies urinàries o debilitat nerviosa, adreçant-se i trametent 0'50 pessetes en segells per al franqueig, a "Mimbs Laboratori Soanterg, carrer Tuset, 16, telèfon 80781", rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenrotllament, tractament i guariment d'aquestes malalties.

De venda a totes les armeries de Barcelona

Per a qualsevol dada o referència dirigir-se a J. Figueres. Telf. 76480

Espectacles

TEATRE ROMEA

Telf. 19691 - Companyia Teatre Lara

La companyia del **Teatre Lara**, de Madrid, representa cada dia, a les 5'15 i a les 10'15 la seva obra predilecta **MADRE ALEGRIA**. Diumenge, a les 3'30, a les 6 i a les 10'15: **MADRE ALEGRIA**

SPLENDID CINEMA

Consell de Cent, 217 - Telèfon 30615

Avui, estupend programa:

SIMONE ES ASI

PALACIO FLOTANTE

per Henry Garat i Mae Lemonier en espanyol, per George Brent

DIBUIXOS SONORS

i estrena de la superproducció M. G. M.

ROSA DE MEDIANOCHE

per Loretta Young i Ricardo Cortez

PUBLI CINEMA

Sessió continua de 3 tarda a 1 matinada. Actualitats mundials - Documentals Viatges - Etc. - Sessió continua Butaca UNA PESSETA

Orquestra Pau Casals
Palau Música Catalana

Primer concert de tardor, diumenge, 14 d'octubre, a dos quarts de sis de la tarda, dirigits pel

MESTRE PAU CASALS

amb la collaboració del pianista

MIECIO HORSZOWSKI

Obres de **Bach, Beethoven, Brahms i Cherubini.** Segueix obert l'abonament a sis concerts i a quatre de tarda, a la Unió Musical - Cas. Werner, Passeig de Gràcia, 34, de 4 a 7 tarda

CARPETA GRAN, 1'50
" PETITA, 0'90
A TOT ESPANYA

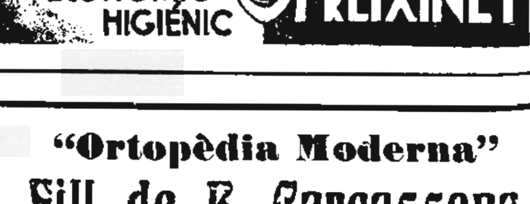

"Ortopèdia Moderna"

Fill de B. Carcassona

TALLER I DESPATX

ESCUDELLERS BLANCS, 8 – Telèfon 10916

BRAGUERS REGULADORS

per a la retenció absoluta de la trencadura

Faixes de totes menes - Faixa cotilla abdominal
Faixes per a guarir estómacs i ronyons caiguts
Models moderns

COTILLES ORTOPEDIQUES

per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena

Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

Casa fundada en 1875